

Diada patriòtica a Santa Coloma de Farnés

En Joan Ventosa i Calvell hi disserta sobre el tema «L'actual moment polític de Catalunya»

Els nacionalistes de Santa Coloma

El Centre Nacionalista (abans s'anomenava Centre Autonomista) va confeccionar-se una bandera nova per a enlairar-la en tots els actes als quals concorrin i perquè presidis la seva sala.

Els nacionalistes d'aquella vila sentien inquietud sobre el descabellament dels últims incidents ocorreguts en el Nacionalisme militant, especialment l'apartament del cabdill en moments solemnis; els últims debats parlamentaris en el qual han parlat els representants de Catalunya i l'actuació vergonyosa dels governants en els afers d'Espanya, especialment en els que fan referència a Catalunya han deixat a l'opinió pública en un estat de no saber a que atendre's.

Per tots aquests motius el Centre ha organitzat una tanda de conferències que hi donaran homes eminents en la política de Catalunya. La primera de les conferències fou sol·licitada del diputat del districte En Joan Ventosa i Calvell, el qual ha demostrat tenir alts dots de govern en els càrrecs que ha ocupat, i és un expert parlamentari que es fa escoltar amb atenció i respecte sempre.

En Ventosa aprofità l'ocasió per a posar-se en contacte amb els seus electors, i designà el tema «L'actual moment polític», per a poder donar compte de la seva situació i de la seva intenció.

La conferència va donar-la diumenge, dia 22 de l'actual, i el Centre ho va festejar organitzant una diada patriòtica.

Cap a Santa Coloma

Amb el senyor Ventosa vàrem fer el viatge des de Barcelona. La seva presència al tren arribà a co-neixement de tothom i els viatgers dels pobles de la Selva anaven tots a saludar-lo i a parlar-li d'assumptes del districte i de l'acte que anava a celebrar a Santa Coloma aquella tarda.

A Sils fou rebut per una delegació del Centre Nacionalista de Santa Coloma, presidida pel seu president, l'ex-diputat de la Mancomunitat En Josep Maria Iglesias. En tres automòbils particulars s'encomanaren cap a Santa Coloma.

El país de la cançó dels «Segadors»

Diu aquesta: «Contra tots els catalans — ja veieu quina n'han fet a — Seguiran viles i llocs — fins al lloc de Riudarenes. — N'han cremat un sagrat lloc — que Santa Coloma es deia... etc.»

I passaren pel poble de Riudarenes i de lluny ja albirarem un gran rètol en català que diu «Fàbrica de farines», propietat del nacionalista En Lluís Ribera, home de profitoses iniciatives. Quan passàvem, ell s'estava a l'era dirigint el funcionament d'una màquina de batre, en la qual es desgranen la major part de les garbes d'aquella esponerosa plana de la Selva.

Ell i l'apotecari, En Lluís Massot, han organitzat al Centre Nacionalista d'allí una tanda de conferències sobre història de Catalunya (amb interessants projeccions lluminoses) que dona el consoci i professor En Josep Pallarola, i que atreuen una gran concurrència del poble. Aquesta acció cultural hi ha el propòsit d'engrandir-la i d'intensificar-la.

A Santa Coloma

Baixarem a la plaça, al Centre Nacionalista que tenia els balcons em-

pliat amb draperia catalana.

Visitarem després la

Casa de repòs i esbarjo

institució benèfica que ocupa una part del Casal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa, instal·lada en l'edifici i pare que fou propietat d'En Joan Bofill. A la porta d'ingrés hi ha els rètols de «Casa de repòs i esbarjo de Santa Coloma», «Parc del Bon Mot», «Casal de Cultura» i «Institut de la Dona que Treballa».

Les dones que formen part d'aquest Institut en les diverses poblacions on està instal·lat, tenen dret a passar una temporada de repòs en aquella casa per l'ínfima quantitat de 350 pessetes diàries, i poden gaudir del gran parc i jardins i de la biblioteca popular instal·lada amb una senzillesa i un gust artístic exquisits. La dirigeix la senyora Concepció Gironès, procedent de l'Escola de Bibliotecàries de la Mancomunitat.

En una vitrina especial hi ha una de les primeres edicions del famós llibre del Consolat de Mar de Barcelona; un llibre d'heraldica i d'altres força interessants.

La biblioteca està ben proveïda de volums de literatura, de ciències, de filosofia i art, predominant-hi els de llengua catalana. Hi ha els autors clàssics.

La concurrència de llegidors, diàriament, fluctua entre 25 i 30.

A la sortida de missa hi hagué gran concurrència, especialment de dones, nenes i jovent, a escoltar la còpia «La Principal de Santa Coloma», la qual va tocar les sardanes «Pàtria» i «Davant de la Verge», d'En Morera, les quals foren molt aplaudides.

Dinar a l'Hotel

Sota l'arbrada de l'Hotel, En Ventosa va dinar amb les més distingides personalitats: En Josep M. Iglesias, els diputats provincials En Josep Fabregas i En Josep Carbó; els regidors Josep Prat, cap de la minoria; Pere Serra, Josep Sureda i Jaume Puig-reig; els altres individus de la Junta del Centre, En Tomàs Rovira, En Josep Cases, En Josep Camps i Pere Mitjà; la Comissió d'Acció Política, En Pere Cal·lis, En Martí Serra, En Salvador Turon i En Lluís Costa; En Josep M. Bofill, diputat de la Mancomunitat; En Lluís Ribera i En Lluís Massot, de Riudarenes; En Genís Monpió, del Centre Agrícola Nacionalista de Breda; i En Josep Iglesias Abellana i En Francesc Barba, del Centre Nacionalista de Breda.

A la sortida de missa hi hagué sota el porxo del mercat de la plaça gran el senyor Ventosa fou objecte de tota mena d'atencions i manifestacions d'agraïment per la visita que feia a la vila. Aprofità l'ocasió per heur e esment d'indicacions que li felen els representants que entraven seguidament a parlar-li.

Al Centre Nacionalista

Estava abarrotat de concurrència fins a l'escala. Mentre s'hi prenia el cafè la cobla-orquestra «La Principal» va tocar algunes composicions de concert.

Entre la concurrència hi havia bon nombre d'amics de Barcelona: En Monegal, En Ventura Cunill, En Val·lès (E.), De Sils, En Madi, De Massanet, En Bosch, De Breda, ultra els esmentats: N'Estany, En Berni, Jauri, Sauri-Reus, Joan Callís, Marcel Callís, Marcel, Orador, Trunàs, Riera, Barcelona, Mir i Soler.

D'Anglès, la Junta del Centre Puig, Vinyas, Sap, Orós, Prat, Batlle, Corbera, Carós, Rabaseda Pibernat, Reberies, Pol, etc., fins a 22. Vingueren en automòbils, enlairant una gran bandera catalana.

De la Sellera, En Calixt Noguer i En Lluís Flos.

Quan En Ventosa començava a parlar, arribaren els de Girona i foren rebuts amb aplaudiments. El conseller de la Mancomunitat, N'August Riera i els regidors Coll, cap de la minoria; Teixidor, Corominas, Boxa, Gabaldà, Camps Arboix i el director del confrere «El Gironès», En Xifré.

Trameteren expressives cartes d'adhésió a l'acte i excusant llur concurrència el senyor marquès de Camps i el conseller de la Mancomunitat i president de la Diputació de Barcelona, En Joan Vallès i Puig.

El president del Centre Nacionalista, En Josep Maria Iglesias, va dir que aquell Centre no era format per persones d'un partit polític determinat: que s'hi acoblen tots els que tenen sentiments nacionalistes.

En els moments actuals, en què sembla que Catalunya passi per un gran trasbals, que sembla que s'hagi produït una pertorbació en el camp nacionalista, avui els que tenim una fe oega en els nostres ideals i sentim un gran amor per Catalunya enlairem amb major entusiasme que mai: la bandera nova del Centre i aquest moment memorable és el que ha triat el nostre benlloçat diputat En Joan Ventosa i Calvell, per a explicar la seva conducta i definir l'actual moment polític de Catalunya. (Aplaudiments.)

El senyor Ventosa va a parlar. Escolta una entusiàstica ovació.

Parla En Joan Ventosa i Calvell

El districte de Santa Coloma de Farnés

En començar a parlar he de dirigir en primer terme, una salutació a la capital del districte electoral de Santa Coloma de Farnés, perquè és la primera vegada que, després d'haver-me reiterat la confiança de la seva representació, tinc l'honor de dirigir-vos la paraula i he de fer-ho d'una manera especial. (En aquest moment esclatà un gran aplaudiment, com a salutació al conseller de la Mancomunitat de Catalunya, N'Agustí Riera, i altres personalitats de Girona, que entraven a la sala)... perquè en les darreres eleccions jo vaig ésser proclamat diputat, en virtut del que, en el tècnicament electoral, se'n diu: «Article 29», però no com va succeir en altres districtes per tractes amb altres diputats, per combinacions immorals; no va succeir això, perquè jo puc afirmar que el no haver-hi hagut lluita aquí fou degut a no haver-hi cap altra força d'opinió contrària que contra mi pogués presentar batalla. Aquesta situació és el fruit de setze anys d'actuació catalanista, és, que dins del districte s'ha destruït el llevat caciquista, fent política de pau i germanor entre tots els pobles. Potser hi hagi pobles que no són catalanistes, però mai s'han manifestat en contra de la política que nosaltres hem representat. No ho dic com una vanagloria personal sinó com una vanagloria de Catalunya i del catalanisme; en les darreres eleccions de senadors, en anar a la capital de la «provincia» els digníssims compromissaris d'aquests pobles del districte de Santa Coloma de Farnés, no hi hagué ningú que els dirigís cap mena de sol·licitud, perquè sabien que llur voluntat era incommovible. (Aplaudiments.)

És una satisfacció i un orgull per a mi, que fa setze anys que represento el districte, que al cap d'aquests anys hagi obtingut una com-

pleta ratificació, però no amb una lluita violenta, sinó amb la conformitat i el consentiment tàcit dels uns i dels altres.

LA RETIRADA D'EN CAMBO

En els últims temps de la meua vida política han ocorregut fets de gran transcendència. Em refereixo a la retirada del nostre cabdill senyor Cambó de tota actuació política.

En Cambó es trobava en situació d'espirit igual a la que jo també em trobava; la determinació que va prendre En Cambó em va determinar a seguir-lo en la seva actitud; perquè jo em creia que les raons invocades per En Cambó en la seva carta històrica i ja famosa, no eren sols de caràcter personal d'ell, sinó que també m'afectaven a mi. En Cambó i jo representàvem conjuntament una mateixa política en la defensa de Catalunya, havíem format part del Govern d'Espanya; havíem mantingut les mateixes lluites, fruit les mateixes glòries i sofert les mateixes amargures; havíem rebut els mateixos homenajes del nostre poble; i — per què no dir-ho? — els mateixos desenganys. Els mateixos estímuls que sentia En Cambó m'indueïen a mi a seguir-lo; em trobava que allò que l'havia fet determinar a intervenir en el Govern d'Espanya, ens hi havia fet determinar conjuntament tots dos.

La política d'en Prat de la Riba

Aquesta actitud no era un matis que representéssim nosaltres exclusivament. Hi ha qui ha volgut oposar el pensament d'aquell gran home, que es deia Prat de la Riba, contra el pensament i l'actuació d'en Cambó. De la Comissió d'Acció Política de la Lliga Regionalista en formaven part En Prat, En Cambó, En Puig i Cadafalch, N'Abadal, En Duran i jo; Comissió d'Acció Política que, durant vint anys, ha dirigit tota la nostra actuació i ha deixat el record d'una tasca abnegada, aciençada i patriòtica, d'homes que no han tingut altra preocupació que servir la causa de la nostra mare Catalunya. (Aplaudiments.) Durant aquests vint anys, si se'n han plantejat de problemes! Doncs mai s'hi ha pres cap acord per votació, sinó per unanimitat, sacrificant cada un la seva manera de pensar personal en bé de la causa de Catalunya, assentint, espontàniament, al pensament dels altres companys. Doncs en aquesta Comissió d'Acció Política, el que hi portava la màxima influència de la idea que calia intervenir en la política espanyola era En Prat de la Riba. Era ell el que creia que era pel camí de la intervenció que s'havia d'obtenir la consagració de la personalitat nacional de Catalunya.

En Prat de la Riba va dedicar a aquesta política les últimes energies del seu cervell meravellós, escrivint aquell memorable manifest: «Per Catalunya i l'Espanya gran».

Però morí al cap de poc temps d'haver-lo escrit i nosaltres hem estat els executors de l'actuació política pre-contzada en aquest manifest.

LA COL·LABORACIÓ MINISTERIAL

I hem de reconèixer que, els nostres esforços per a realitzar-lo, han fracassat: primer jo, després En Cambó i jo i després En Cambó sol, hem format part del Govern d'Espanya, i, per tal com som homes dignes, hi hem portat els nostres esforços llealment, amb tota la nostra voluntat i bona fe. Potser ens hem d'acusar d'haver obrat amb un excés de lleial-

tat. Hem de confessar que els nostres esforços, que els nostres sacrificis no ens han estat ni reconeguts, ni agrats, malgrat haver col·laborat, en tres governs, a la defensa d'interessos que no eren sols de Catalunya, sinó de tota Espanya. Ans al contrari: hem vist augmentar, en lloc de contribuir a esvaïr-lo, el sentiment de desconfiança i d'hostilitat, establint tota una carrera d'obstacles en contra nostre.

I aquesta atmosfera cada dia s'ha fet més densa. Jo he vist que, quan s'ha plantejat un problema, que afectés d'una manera especial a Catalunya, aquesta hostilitat, aquests recels i aquestes desconfiances han augmentat. I alguna vegada, en plan-tejar-se un problema econòmic, s'arribaven a alegrar del perjudici que sofria Catalunya i quan es tractava del terrorisme, que durant molt de temps ha estat un problema de vida o mort per al nostre poble, entre aquella gent no hi trobava sinó una completa distracció o bé els trobava disposats a chorejar una broma en contra de la Lliga Regionalista. Aquest ha estat el fruit que amb la més gran amargor hem recollit de la nostra actuació.

Nosaltres la vàrem realitzar mentre vàrem creure que el nostre poble ens assistia amb l'adhesió del seu entusiasme. Però darrerament En Cambó observà que l'adhesió s'havia convertit en hostilitat i va creure que des d'aquell moment la seva actuació no podia ésser profitosa i va retirar-se.

DESPRES DE LA RETIRADA D'EN CAMBO

Jo ja vaig voler seguir-lo, i vaig preguntar-me si nosaltres havíem deixat d'ésser un organisme útil per a la causa de Catalunya; si érem un organisme nociu per a la causa de Catalunya. Fou aquesta una objecció que jo vaig fer-me sense cap mena de passió, i havia arribat a la conclusió de si potser fóra més útil que nosaltres ens eliminéssim d'una manera externa de la vida política per tal que poguéssim sortir nous elements que donessin alè a la vida de Catalunya.

Però després de la decisió d'en Cambó vàrem transcórrer alguns dies, se'ns han fet reflexions, i tenint en compte quin era el meu deure, he arribat a la conclusió que el meu deure no era pas l'anar-me'n, no era el d'eliminar-me; que no tenia dret a fer-ho. I a aquesta conclusió hi he ajuntat les opinions de personalitats tan eminents com les dels presidents de la Mancomunitat de Catalunya i de la Lliga Regionalista que, com he dit, havien col·laborat amb nosaltres en la direcció de la nostra vida política.

Potser l'eliminar-nos podria donar-nos a cada un de nosaltres una satisfacció egoista de repòs, però causaria un gran dany a Catalunya, perquè no hi ha cap força organitzada que sigui capaç de conservar totes les conquestes que s'han anat fent, i fariem endarrerir la marxa del nostre poble.

Aquesta decisió, ens imposa ara dues coses: una revisió del que s'ha fet i l'examen del que cal fer en el moment actual.

LA RENACIONALITZACIÓ DE CATALUNYA

Revisió del que s'ha fet: La nostra intervenció de govern en el sentit d'un desig, d'un anhel de col·laboració que esvaïa tota mena de recel i desconfiança envers els catalans, ha fracassat: les desconfiances i els recels subsisteixen. Això és un

fraccions d'un dels aspectes de la política seguida.

Després hi ha qui diu que no hem fet res i jo li contesto que, la nostra generació ha fet molt, però molt més del que han fet altres generacions. Examinem-ho serenament. Mirem la Catalunya de 25 anys ençà. Els joves hauran llegit el que ha passat, i els altres, com jo, ho recordaran per haver-ho viscut. Fa 25 anys Catalunya no era un sol cos, era quatre «provincies». Allunyades, dividides, separades, sense cap relació ni contacte entre elles, sense esperit de treballar juntes. I avui ja ho veieu—aquell esperit nacional que abans no existia s'ha manifestat en la constitució de la Mancomunitat que, malgrat disposar de tan pocs recursos i no poder realitzar grans obres ha realitzat un miracle molt més gran, ha fet ressorgir patent i viva la personalitat de la nostra terra. (Grandiosa ovació.)

Fa 25 anys no hi havia Mancomunitat de Catalunya; hi havia Diputacions en les quals es parlava en castellà, inspirades en un esperit de provincialisme, subjectes a un cacic provincial acompanyat d'una tanga de senyors que sols es preocupaven dels interessos de llurs clients polítics.

Jo em recordo, i vosaltres també podreu recordar-ho, que fou En Josep Bertran i Musitu el que amb escàndol i estrèpit de tots els caciquistes va parlar per primera vegada en català a la Diputació provincial.

L'Ajuntament de Barcelona havia adoptat en absolut per a tots els seus actes com idioma oficial la llengua castellana. En 1902, quan hi entraven els primers regidors catalanistes, En Cambó, En Carner, En Puig i Cadafalch i En Sunyer, realitzaren la gran obra de parlar en català a les sessions. Jo recordo haver vist, al despatx d'En Carner, una placa que li fou oferta, no sé per quins treballs extraordinaris, que havia realitzat a l'Ajuntament; doncs aquella placa estava escrita en castellà. I és que allavors semblava una cosa impossible que la majoria de l'Ajuntament prenguessin l'acord d'ofrenar una placa escrita en llengua catalana. Avui no es faria una cosa semblant: la majoria de l'Ajuntament ho escriuria en la nostra llengua catalana.

I referint-nos a un altre aspecte de la nostra vida, recordo jo que a l'Ateneu Barcelonès el discurs presidencial del gran poeta Guimerà sobre la llengua catalana, provocà, no ja escàndol, sinó materialment cops de puny entre els que sostenien i els que impugnaven allí el dret d'usar la nostra estimada llengua. Avui a l'Ateneu Barcelonès tot és llà en llengua catalana.

A Santa Coloma de Farnès mateix, 25 anys enrera crec que no s'hauria trobat tanta gent com hi ha aquí avui sota els plecs de la sacrosanta bandera de la pàtria, que acabau d'estrenar, i no s'hauria ni somiat que un diputat nacionalista pogués sortir elegit per l'article 29. La primera vegada que es presentà un candidat catalanista sols va obtenir una migadíssima votació. Estava dominat pel més violent centralisme. Això demostra com la consciència de la pròpia personalitat s'ha anat infiltrant per tota la nostra terra: als ajuntaments, a les escoles, al pla i a la muntanya s'hi ha portat la consciència que som un poble i una pàtria. (Aplaudiments.)

Hi ha esperits crítiques que ens diuen: Vosaltres us heu preocupat més de la política que de l'escola, que de formar l'ànima del nostre poble amarant-lo en els ideals de Catalunya. ¿Es que vosaltres creieu que té més importància l'obra que pugui fer una col·lectivitat privada que la que fa la Mancomunitat de Catalunya o l'Ajuntament de Barcelona? La Mancomunitat ha fet l'Institut d'Estudis Catalans, que en els estudis de l'alta ciència i l'alta literatura ocupa un lloc honorat al costat dels pobles de major cultura; i ha creat seminaris, biblioteques, Universitat industrial, tot un seguit d'institucions de cultura, que enalteixen l'obra iniciada i impulsada fermament per En Prat de la Ribera i secundada pels seus successors.

L'Ajuntament de Barcelona ha fet coses meritories i extraordinàries, i tot això té una grandíssima importància per a la formació espiritual de les generacions del nostre poble. Doncs per a fer tot això cal una acció política que realitzen la majoria de la Mancomunitat de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona.

L'ACTUACIÓ PARLAMENTÀRIA

Parlem ara del que cal fer. Suposem que al nostre poble no hi calgués una tan intensa actuació política i es posés més atenció a l'acció

cultural i que arribés més a la seva ànima. I discutim serenament per a veure si és convenient o si s'ha d'anar amb molta cautela.

Una de les actuacions més desagradables és l'actuació parlamentària. Generalment hi ha un desacord absolut entre el que es discuteix al Parlament i l'esperit de la nostra terra.

Actuació parlamentària en general: Vosaltres que pertanyeu a un districte rural, creieu vosaltres possible que un districte s'avngui a prescindir de l'actuació del diputat que el representa? Jo crec que no; jo crec que tots els que pertanyeu a un districte rural contestareu que no. Perquè són tantes les necessitats que s'han de satisfer en els nostres pobles. Aci no hi ha govern que espontàniament faci obres d'interès públic; quan un poble necessita una carretera no la obté del Govern fins després d'anys i anys de gestionar-la el diputat.

A Anglaterra, on hi ha un Govern que governa i tribunals que administren justícia, com a país civilitzat, es fan les carreteres que calen, sense que el diputat les hagi de gestionar. Allí semblaria una cosa inversemblant que, per una necessitat així, es dirigissin càrrecs al diputat en lloc de dirigir-los al ministre de Foment.

Es per això que a Anglaterra ha estat possible que els diputats «sinfeiners» elegits pel poble irlandès estiguessin allunyats durant molt temps del Parlament i no fessin de diputats. A Espanya no seria possible que una actitud així subsistís d'una manera permanent, i succeiria que el lloc que abandonaríem nosaltres vindrien altres a ocupar-lo i precisament aquests foren els més enemics dels interessos honorats del districte. (Aplaudiments.)

Jo vos dic que de l'acció parlamentària cap de vosaltres en té el concepte que en tinc jo.

Per això vos dic que, en aquests darrers temps, entre l'estat psicològic que es produí en mi per la retirada d'En Cambó i la sensació de repugnància que sento per la farsa de les responsabilitats que s'està realitzant en les discussions que hi ha aquest dies al Parlament, me n'han tingut lluny i no hi he anat perquè no hi volia intervenir, i després perquè en ço que es referia al problema de Catalunya ja hi havia companys novament elegits que estaven encarregats de plantejar-lo i defensar els nostres ideals.

Però això no pot durar; jo hauré d'anar-hi no pel meu gust, sinó per a complir el meu deure amb vosaltres. Però hauré de fer-ho escollint el moment i l'assumpte que pugui ésser profitós per a la nostra terra, no per aquells interessos que ells qualifiquen «de generals»; si a ells no els interesses els problemes de Catalunya, a nosaltres no ens interesses els problemes que els interesses a ells. (Aplaudiments.) Aquells que els anomenen «grands problèmes nationaux», però que sovint són problemes convencionals, com aquells que es resolen amb una acta, una carta o... amb una bufetada. (Rialles i aplaudiments.)

Els nostres problemes, desgraciadament, no es poden solucionar redactant una acta o en una taula de restaurant; els nostres problemes afecten fonamentalment la vida del nostre poble i no s'originen en una discussió d'Ateneu o en una societat qualquevol; els nostres problemes, que ho són d'engrandiment, tenen les arrels al fons del fons de la nostra ànima.

En definitiva, jo he de dir que nosaltres no ens ocuparem d'aquests problemes «generals». Això no vol dir que ens ocupem exclusivament de coses de Catalunya; podem parlar de pressupostos, de guerra, etc., però les nostres paraules tindran sempre una finalitat més alta i una afirmació fondata en la nostra ànima, en el desig d'aconseguir cada dia un pas més en el camí de la llibertat de la nostra Catalunya. (Aplaudiments.)

LA TASCA DE LA LLIGA

Aquesta haurà d'ésser la nostra actuació, perquè no podríem cessar en la nostra actuació parlamentària sense que cerquéssim una solució revolucionària. O acció parlamentària, o acció de violència. I l'acció violenta en el moment actual no crec que pugui exercir-se de manera que arribi a obtenir resultat.

El nostre poble, com a meridional, és un poble propici als grans miratges i ara s'ha deixat enlluernar per la paraula separatisme, de la mateixa manera que anys enrera En Lerroux el feia seguir per atrapar el «pavo republicano». Fem que ara no es reproduïxi el mateix amb el nom del «pavo separatista».

Reservem per a les grans ocasions,

per a les èpoques extraordinàries, els grans esforços, encara que en les grans ocasions no es trobin aquells que només en parlaven en moments de gran tranquil·litat. Cal que en la vida normal fem cada dia un petit esforç, avancem un pas més en la catalanització del nostre poble. En la vida dels pobles no són pas les coses extraordinàries les que constitueixen tota la seva vida i tot el seu caràcter, sinó els petits esdeveniments de cada dia. Es com en la vida familiar, que la prosperitat no s'ha d'esperar d'una rifa, sinó de l'esforç constant i diari del treball.

Aquesta és la norma de conducta que han de seguir els pobles.

I nosaltres, el que ens toca fer a Catalunya és l'acció constant de cada dia, en política, en cultura, en economia, en la vida familiar i en la vida pública.

I pareu esment que ço que avui jo he dit aci no són més que les normes constants de la Lliga Regionalista, i jo corrobo que no hi ha més que un tema, que és el de l'affirmació de la personalitat de Catalunya; és el tema indestructible; ha d'ésser la tasca de cada dia; tema que jo he sentit sempre amb igual intensitat, tant quan era ministre, com ara que no ho sóc; sempre he estat igualment nacionalista.

En la política, com en la guerra, la tàctica a seguir, sempre ha d'adaptar-se a l'actitud i a la tàctica de l'enemic. Què es diria d'aquell general que fes funcionar l'artilleria de gros calibre en una campanya de guerres?

Nosaltres els catalans, la tàctica que hem de seguir és tenir sempre un ideal i una norma, i aquesta és: la causa de la llibertat de Catalunya. (Ovació.)

GERMANOR CATALANISTA

I vull dir una altra paraula respecte a quina ha d'ésser la nostra posició interna a Catalunya. Aquí tenim un defecte: som un poble un xic verinós, a part la vivor del nostre temperament, perquè som un poble que durant segles no ha pogut governar-se; ha mancat l'engranatge entre l'organisme de govern i el poble governat i s'han originat els conseqüents inconvenients, engrunyint les relacions entre els uns i els altres.

Per aquesta causa aquí no ha pogut expandir-se més l'ideal del patriotisme sa en front del verinós per a contraposar i dificultar la lluita de classes; no hi ha hagut una organització de govern que reguli les relacions del poble.

Aquest mateix esperit, no sols ha engrunyit les nostres relacions, sinó que ha enverinat les nostres lluites polítiques: es formen dos bàndols, i els uns donarien llur ànima al dimoni, per tal d'enterrar els altres. Veieu homes i partits separats per idees, que semblen enemics, que es devorarien; que es llancarien a tota mena d'aliances i traïcions, per tal de derrotar l'altre.

Això ha de desaparèixer. Nosaltres hem de restablir una cordialitat en la vida de Catalunya, molt especialment entre els que senten l'ideal de Catalunya. Els que són catalans hem d'anar sempre amb perfecta cordialitat, mantenint, com és natural, cadascú les seves opinions.

Això ens costaria molt poc de fer-ho. Aci, en la «provincia» de Girona, hem actuat darrerament amb perfecte acord en les eleccions de diputats a Corts, senadors i diputats de la Mancomunitat.

Per tant, respecte a aquest punt, nosaltres hem de procurar que aquesta cordialitat existeixi no sols amb els catalanistes, sinó amb tots els partits autonomistes. Com ja sabeu, en les eleccions de senadors, hem elegit un jaumi autonomista; en les de la Mancomunitat hem votat el senyor Santaló, un republicà autonomista. I aquesta cordialitat ha de subsistir, perquè sense ella no assoliríem res per a la causa de Catalunya.

I jo m'estendria més encara. Hi ha un partit, el de la Unió Monàrquica Nacional, que ha practicat sempre una acció que hem qualificat de traïció a la causa de Catalunya, perquè actua sempre en contra de les aspiracions de Catalunya. Jo no voldria judicar-la, perquè hi ha vegades que els homes poden portar llurs passions més enllà del que es deu; jo crec que els catalans que segueixen una tendència equivocada i censurable, no la segueixen per llur propi impuls, sinó a contra-còr. Alguns ho fan per a conservar aspiracions de domini de poder o el què sigui; altres ho fan per ressentiments de greuges, o d'atacs que creuen haver rebut.

Jo voldria que tots els qui conservin prou esperit per a servir la causa de

Catalunya sentissin la meua veu per tal que tots els mals procediments desapareguessin: jo, fins els demanaria perdó de totes les injúries, amb tal d'obtenir d'ells que acabessin de fer mal a la causa de Catalunya.

En la Mancomunitat de Catalunya, en aquesta grandiosa obra de patriotisme tan sàviament iniciada i encarrilada per En Prat de la Ribera, veieu com homes que no eren, que no són nacionalistes, que pertanyen a tota mena de partits polítics, col·laboren en l'obra de Catalunya; que aixmateix es fés en la representació parlamentària i arreu els representants de districtes catalans en l'obra comuna de la nostra Catalunya.

Cal dirigir-se als amics i als adversaris; cal interessar el cor de tots per a establir una gran cordialitat, enlaïrant molt l'actuació dels partits, sense deixar d'afirmar els ideals respectius, deixant manifestar-se les característiques de cadascú i procurar que en les lluites es portessin noblement, no ens interessin ferides als uns als altres, perquè aquestes, al capdavall van a parar a la nostra mare Catalunya. (Aplaudiments.) I això ningú no té dret a fer-ho.

En aquests darrers temps ha succeït un fet que ha empenyat l'ànima del nostre poble. Tots podem girar la vista enrera i comprovar la conclusió que mal en la vida del nostre poble s'havia anat endavant en la tasca de recatalanització. Per què, doncs, ha vingut aquest descoratjament?

Edeveingué un moment en que es va creure que era un fet la consecució de la realització dels nostres ideals, però l'esperança no tingué estat de realitat i començà a dubtar-se que pogués aconseguir-se el que sols és possible amb la unió de tots els catalans i s'han exterioritzat divisions entre nosaltres i ha estat aleshores quan els ministres del Govern de Madrid han dit: «Nosaltres estàvem disposats a donar satisfacció a les vostres aspiracions, creient que eren el sentit general entre vosaltres, però ja ho veieu: hi ha sectors polítics en la vida de Catalunya que no les senten, que no les volen».

Al districte de Granollers

Diada nacionalista a Montcada-Rexach

AIRES DE LLUITA I DE VICTÒRIA

Els nuclis urbans de Montcada-Rexach s'han distingit sempre per llur fervor i adhesió a la causa de Catalunya. Per això en les darreres eleccions de diputats a Corts votaren, donant una immensa majoria al candidat nacionalista En Josep Maria Trias de Bes, damunt de son contrincant el candidat abí i de la U. M. N. Quan les intrigues de tota mena i les preocupacions de molta gent intensificaren l'ofensiva contra Catalunya i els seus capdavanters i aconseguiren anular l'elecció del senyor Trias de Bes, triomfant per bona majoria de vots en tot el districte de Granollers-Badajona, se sentí com el dolor d'una fuatada, i tothom deixà sentir l'«Ara més que mai, que caracteritza els pobles forts que han estat ofesos».

Diumenge ho varen demostrar els amics de Montcada, apressant-se a organitzar una Diada que fos com el preludi de la lluita electoral al districte.

Assistí als actes de Montcada la gairebé totalitat del veïnat i de la colònia que hi estiguja, fruit de la frescor que es deixa sentir per aquelles valls.

També hi assistiren comissions de les poblacions principals del districte més veïns de Montcada.

A la tarda hi hagué dues ballades de sardanes al Passeig de la via del tren de M. S. A., i l'altra al carrer Major. Mentre el jovent ballava, el públic s'entretenia mirant o conversant de la situació política i de les eleccions vinentes al districte.

LA CONFERÈNCIA DEL SENYOR TRIAS DE BES

A les set, el senyor Trias de Bes, dona la seva conferència al cinema de davant l'estació de M. S. A.

L'espai local s'omplí de gom a gom, malgrat la calor que s'hi havia de sofrir.

Al costat del senyor Trias de Bes prengueren seient els diputats de la Mancomunitat senyors Carabén i Picart, el doctor Espinassa, regidor de Montcada; el senyor Sala, president del Centre Nacionalista de Granollers; el senyor Raf, del de Badajona; el

Es per això que jo voldria que, de tant de banda totes les injúries proferides pels uns contra dels altres, fessin tots el vot ferm que sigui incommovible la unió de tots els catalans. Perquè no dubteu que la nostra unió serà el fonament de la nostra victòria. (Grandiosos aplaudiments.)

En sortir del Centre Nacionalista, la concurrència s'escampà pels tres bars que hi ha a la plaça, amb tauletes al carrer, esperant l'hora de la

Ballada de sardanes

Pel mig de la plaça es passejaven les gentils i guapes colomines, elegantment abillades i amb un luxe només comparable amb les damiselles de ciutat. El jovent papellonejava a llur entorn. La concurrència era considerable.

La cobla va tocar un bell programa de sardanes amb ajust i bon gust i de cap a cap la plaça s'emplenà d'anelles de sardanistes. Es digne d'esment que les ballessin totes les senyorettes sense distinció i tot el jovent del poble. Les ballen de la manera característica de la Selva, començant les i acabant-les a la dreta i amb una serena bellesa digna de tota admiració. Allí no hi han arribat els esbojarraments i les ridícules d'alguns afortunadament pocs, «saltadors» de sardanes de Barcelona.

A la nit hi hagué una altra ballada de sardanes i després ball de sala.

Fou una diada patriòtica, i els nostres companys de Santa Coloma poden restar satisfets de la seva organització, i del seu èxit, i de l'entusiasme que provocà en tots els que hi van conèixer.

El senyor Ventosa marxà cap a Bagur una d'aquelles caldes de la Costa Brava on estiguja sa família; el senyor Riera i els gironins, cap a Girona i els dels altres pobles s'anaren acomiadant afectuosament a mesura que arribava l'hora de marxar, i quan arribà la nostra emprenguerem la ruta cap a Sils a pujar al tren que ens deixà a Barcelona, a tres quarts d'onze de la nit. —P. P. i R.

senyor Cruselles, del de Cardedeu; el senyor Sans, del de Mollet; l'enginyer senyor de Rafael i altres personalitats.

El doctor Espinassa s'aixecà i digué sobriament: —El diputat electe per aquest districte i que ho serà de fet en les properes eleccions, té la paraula.

El senyor Trias s'aixecà, essent rebut amb entusiasmes aplaudiments.

Saludà els veïns de Montcada i recordà que el darrer acte de les passades eleccions fou fet a Montcada, com hi és fet el primer d'aquestes.

Parlà breument d'aquelles eleccions per a patentitzar les injustícies, les malifetes i els atropells que cometieren els que s'empararen en la força governamental.

Tothom sap ja majoria que va obtenir la candidatura nacionalista, i tothom recorda que cap al tard del dia de les eleccions els contraris es varen tancar i varen manegar una tramoia per a fer veure que havien guanyat.

Després ja varen dir que guanyaven; uns deien que per 20 vots, altres que per 100 i altres que per 1. No coincidien gaire en la xifra de vots, perquè encara no havien acabat de conjurar la tramoia. Com es diu vulgarment: «Encara tenien el gall al forn».

El dimecres van arribar a Barcelona unes actes, evidentment falsificades, com havia de veure qualsevol home de lleis, i que volien contradir el que constata amb les signatures d'uns i altres, actes notariais i tota mena de garanties.

La farsa no pogué prosperar de moment i jo vaig ésser proclamat diputat per la Junta del Cens.

Aleshores redoblaren les influències i, fent un esforç definitiu, aconseguiren que el Tribunal Suprem anul·lés les eleccions.

Deixo de banda les falsificacions Ara ja no cal parlar del que està fet, que només ha servit per a enardir-nos i facilitar el triomf en la lluita vinent.

Ara les circumstàncies són les mateixes que abans, però agrupades. Nosaltres proclamem la nostra fe

El senyor

En Tomàs Llopis Llamusi

vídu de Na Maria Mestre
ha lliurat l'ànima a Déu a l'edat de 74 anys
havent rebut la Benedicció Apostòlica
(A. O. S.)

El seu fill Josep, filla política Montserrat Goyta, néts Josep i Maria del Roser, germana Maria, germans polítics Salvador Llovet i Josepa Mestre, nebots, família tota i la raó social Consorci de Fabricants de Productes Ceràmics, en asseblament de tan dolorosa pèrdua els amics i coneguts els preguen que assisteixin a la casa mortuòria, Prat de la Riba, 10, avui, a dos quarts de sis, per acompanyar el cadàver a l'Església Parroquial i a sa darrera estada
Hospitalet de Llobregat, 24 de juliol de 1923

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 23 de juliol de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 764.8, 763.7, 762.2.

Termòmetre sec: 30.0, 28.7, 27.8.

Termòmetre humit: 23.1, 22.9, 22.0.

Humitat (centèsimes de saturació): 54, 59, 59.

Direcció del vent: ESE., S., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 4, 2.

Estat del cel: Serè. Quasi serè. Nuvolós.

Classe de núvols: C.St.K.N., C.St.K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 30.8; mínima, 23.0; mínima prop del sol: 21.8.

Oscil·lació termomètrica: 7.8.

Temperatura mitja: 26.9.

Precipitació a quassa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 88 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

— Fostfo-Glico-Kola-Lectinat, cura neurastènia. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

El Grup Excursionista «Terra Endins» celebrarà dimecres una visita col·lectiva a la fàbrica de cerveza de la S. A. Danm (La Bohèmia), Rosselló, 515.

Punt de reunió, Plaça Urquiza, tramvia d'Horta, a les nou del matí.

— **EL MILLOR OBSEQUI**

per a les vacances és un aparell fotogràfic de la casa CUYAS, Portal de l'Àngel, 11.

L'Associació Humanitària «Calatrava» efectua, durant el passat mes de juny, 87 serveis, entre trasllats gratuïts de malalts pobres als hospitals i socorsos d'accidents a la via pública.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Un urbà que estava de servei als banys de Sant Sebastià va detenir un individu per sospitar que havia fet desaparèixer alguna roba.

El detingut protestà enèrgicament, assegurant que era incapaç de tocar bé d'altri; però, malgrat aquestes protestes, el conduí a la delegació, on la policia el reconegué tot seguit com un descuidat professional que es diu Emili Garcia Fuster, de 19 anys, bastant de vegades detingut.

JOIES VILANOVA Unió, 6.

Ha mort a l'Hospital Clínic Pere Guarnes, de 60 anys, el qual va ésser atropellat, el dia 19 del corrent mes, per un automòbil, davant l'estació de França.

Porcellana

Vatelles J. Llorens, R. Flors, 30.

Dimecres, poc abans del migdia, es va declarar un incendi a un lloc del vessant del Tibidabo, prop de can Gomis i propietat de l'Ajuntament.

Hi acudiren bombers i agents del municipi, però amb tot i els esforços

per posar un límit al foc, aquest va anar estenent-se per diferents indrets, agafant una extensió gran, plena de brossa i matolls.

Va durar el foc fins a entrada de foc.

A les onze de la nit es va incendiar també un camp ple de bardisses i canyes que hi ha al passatge de Mergall (Sant Andreu).

Els bombers van impedir que es propagues a cap casa.

— **MOBLES OFIDINA, SALMERON, 75**

Una bicicleta, que va tujir va atropellat, al carrer de Salva, el noi Josep Baltasar Sans, de 5 anys, i li va causar contusions a la cara i rascades a les mans.

— **Aparells fotogràfics**

garantitzats i econòmics, els trobareu a la casa CUYAS, Portal de l'Àngel, 11.

Al carrer de Pere IV, prop de la Riera d'Horta, diumenge al vespre, el far d'un automòbil va espantar al cavall d'un guarda civil i va començar de botar de través, anant a parar a la cuneta.

El guarda, Isidre Blanco Martínez, de 25 anys, va rebre fortes contusions a un peu i fou auxiliat al dispensari del Taulat, on es portaran uns senyors amb llur automòbil. El cavall va fugir, i més tard fou trobat a un camp per uns passants.

Ahir a la tarda, treballant en una grua del Moll de Badalona l'obrer Magí Mari Casanoves, de 48 anys, habitant al carrer de Sant Miquel, 79, fou agafat per la màquina, rebent ferides de pronòstic reservat al pit i commoció visceral.

Fou assistit al dispensari de la Barceloneta i conduït a casa seva amb el cotxe ambulància.

Baixant d'un tramvia de la línia 29 en marxa, a la Ronda de Sant Pau, el noi Miguel Huertas Cuenca, de 6 anys, va caure i va sofrir contusions de pronòstic reservat al cap i altres parts del cos.

— **Per a cines de família**

no hi ha com la casa CUYAS, Portal de l'Àngel, 11.

Baixant d'un altre tramvia, de la línia 55, el passatger Joaquim Miró, de 59 anys, jornalier, va rodar per terra i va fer-se algunes ferides al cap i cara.

Un automòbil va atropellar al Paral·lel, a Maria Oltra Sánchez, fent-li lesions de gravetat. El xofer fou detingut.

Igualment va pendre mal baixant d'un tramvia 55, al carrer de Sans, Pere Argiló Gol, de 62 anys, jornalier, qui sofrí ferides a la barba i contusions al braç dret.

Van topar un tramvia i un carro el carrer de Pere IV, i el carreter, Salvador Atzerias Fontanellas, va rebre contusions a les cames.

A la carretera de Can Tunis, un carro va atropellar el ciclista Manuel Llaços Bas, de 23 anys, i li va produir lesions de poca importància. La bicicleta va sofrir desperfectes i el dobl dels quals es calcula que valdrà 400 pessetes.

Al carrer de Sans, baixant d'un tramvia Antoni Querol Domènech, de 33 anys, cobrador de comerç, va caure i va fer-se una ferida d'alguna gravetat al cap.

A la ciutat de Granollers del Vallès tindrà lloc dimecres vinent la solemnitat inaugural del nou Hospital-Asil, al qual acte han ofert concorregut, ultra altres elevades personalitats: el senyor President de la Mancomunitat de Catalunya, capità general de la quarta regió, governador civil de Barcelona, marquès de Carulla, batlle de Barcelona, En Francesc Puig i Alfonso, el president de la Diputació de Barcelona, el president de la Junta de Museus, etc., etc.

— **CECIL HOTEL-PARIS**

7, Rue du Conservatoire, 7

Al centre de negocis i grans bulevards, aigua calenta i freda, calefacció i telèfon privat a totes les cambres, i quarto de bany, cuina aïurada. Pensió des de 35 francs. (Cambres des de 12). Es parla català.

El carreter Claudi Guardia Clariana, de 29 anys, va ésser atropellat a l'avinguda Icaria pel seu carro i va rebre una ferida d'importància a la mà esquerra, amb pèrdua de tèxits. Va ésser auxiliat al dispensari del Taulat.

Arribava de Canet el recader Felix Julià, de 35 anys, i sortia de l'estació amb una pila de paquets i farcels.

Un empleat de consums va voler examinar aquest feto i, per tota contesta, el recader li va clavar un cop de puny a la cara que el va fer trontollar.

Dos urbans van agafar l'irascible recader, i el van portar a la delegació.

De Manlles comunicaren ahir vespre al Govern civil, que passant un tren pel pont del riu Ter, va agafar un home, produint-li ferides de pronòstic reservat.

De Mataró comunicuen que a l'hort de can Matas, un gemma de l'encarregat va caure a una bassa d'aigua i es va ofegar.

A l'estació de la mateixa ciutat, una màquina que maniobrava, va agafar una dona d'edat, i li va seccionar les cames. Conduïda a l'Hospital, va morir.

Ahir a la nit, va ésser auxiliat al dispensari del carrer de Barbària, el nen Guillem Martínez Cedran, de 15 mesos, domiciliat al Portal de Santa Madrona, 20, el qual es trobava malament per haver menjat gas en pols, en un descuit de la seva mare.

Pessant pel carreró de Gomis (Vallcarca), un camió va topar amb un pal i va ocasionar la caiguda d'un tros del cable conductor del tramvia, no produint cap desgràcia personal. Poc després, uns operaris de la Companyia van adobar el desperfecte.

Ahir a la nit, davant de l'escorxador de Sarrià, un tren de Terrassa, va agafar a Francesc Dalmau, de 13 anys, habitant carrer de Vallbona, 38, i li va amputar les cames.

Va ésser assistit al dispensari de Sarrià, i després traslladat en estat molt greu a l'Hospital Clínic.

La Societat de Socorsos Mutus entre els socors-mutis d'un i altre sexe de Catalunya, domiciliada a l'Institut Català de Sorts-mutis, carrer de Montserrat, 20, ha rebut 55.90 pessetes de la Comissió organitzadora del festival

que es va celebrar a la Bohèmia a favor de l'esmentada mutualitat i de les escoles de Música i Folklore del chor la «Violeta d'En Clavé», als quals ha correspost la mateixa quantitat respectivament.

Ha estat nomenat metge de l'Associació de la Premsa Diària d'aquesta ciutat, el distingit doctor don Macari Masó Gollerichs, el qual té la seva consulta al carrer de Mallorca, 275.

En l'última sessió del Consell directiu de la Federació de Cases Barates de Catalunya i Balears, s'acorda dirigir-se al ministre del Treball, pregar-li que es tradueixin en fets com més aviat millor, les promeses que féu durant la Conferència de l'Edificació, celebrada últimament a Madrid, especialment el referent als acords que amb caràcter urgent es van adoptar, a favor de les Cooperatives.

També s'acorda pregar al senyor Chapaprieta que interposi la seva influència, sobre l'Institut de Reformes Socials perquè es despatxin en el dit Centre, amb la major rapidesa els assumptes que tenen actualment pendents de resolució, les 24 Cooperatives federades, ja que malgrat les promeses fetes per l'esmentat Institut, la tramitació dels assumptes, continua amb igual lentitud o encara major que abans, amb greu perjudici per als interessos de les entitats federades.

Finalment quedaren designades les quatre seccions de la Federació, encarregades d'orientar a les cooperatives que constitueixen la Federació.

Al Servei Meteorològic de Catalunya, hi ha vacant una plaça d'ajudant de Meteorologia, amb la dotació de 3.000 pessetes anyals.

Els aspirants hauran de tenir una edat compresa entre els 18 i els 30 anys, parlar i escriure correctament la llengua catalana, ésser dotats de salut, audició i vista normals, i posseir els coneixements pravis indispensables per incorporar-se tot seguit als afers del servei. La Direcció d'aquest es reserva el dret de sotmetre'ls a examen o exercicis complementaris, si el resultat del concurs no fos prou decisiu.

Els que desitgin aspirar a aquesta plaça, podran informar-se de les condicions de la mateixa, els dies feiners d'onze a dotze, a la Secretaria del Servei, Urgell, 187, on s'admetran les peticions sotscrites pels interessats i acompanyades dels justificants que estimin convenient, fins el dia 4 d'agost.

Procedent de Madrid, és a Barcelona el general director d'Aeronàutica Militar, don Francisco Echagüe, qui ha vingut per a entrevistar-se amb el president del Reial Aero Club de Catalunya, i altres elements directores de la nostra aeronàutica civil, per a tractar d'importantes qüestions relacionades amb l'establiment del projectat aeroport de Barcelona.

MARES

tindreu

MOLTA LLET

prenent

Rob-Vida Miret

No és més que una orxata del suc de plantes lliures que pasturen intensivament els mamífers quan tenen necessitat d'alletar.

Durant l'embaràs: Rob-Vida n.º 1 combat l'albuminúria, dolors i molèsties propis de l'estat, desentortilla i fortifica el nou ésser, tonifica la mare i predisposa per a un part feliç i llet abundant.

En la lactància: Rob-Vida núm. 2 augmenta la quantitat de llet, l'enriquit amb cassena i mantega, refà la mare de la desnutrició causada per l'alletament.

En farmàcies, Autor, doctor Miret, plaça Comercial, 9, Barcelona.

Nonell Germans

CANVI — VALORS — COUPONS

Rambla del Centre, 16

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Queda oberta la negociació
dels cupons
venciment 1.er d'agost pròxim
(mentre el seu líquid import ens sigui conegut)

Negociem igualment els següents cupons
Obligacions del Tresor al 4 1/2 i al 5 per 100
venciment 4 d'agost pròxim

DEUTE AMORTITZABLE 5 per 100
venciment 15 d'agost pròxim

CÈDULES ARGENTINES, sèrie L
venciment 1.er de setembre pròxim

Direcció telegràfica: **MARSANSBANK**
Apartat de Correus núm. 1
Telèfons números: 4530 A, 4531 A, 4532 A
SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

La situació a Barcelona

DE L'ATEMPTAT DE DISSABTE

Amb motiu de l'atemptat contra l'advocat senyor Serrera, començat dissabte al vespre al carrer de Sepúlveda, han estat detinguts: Manuel Castany, Lleó Simón Sans, Eusebi Simón Sans, Angel Roig Borrás, Josep Navarro Martínez, Miquel Planell Casas, Pere Rubio Vallesca, Jaume Font Santos, Blai Martí Pérez, Llorenç Martínez Agell i Marc Rubio Pines.

Tots pertanyen al Sindicat Lliure i figuren en els registres de la policia com a gent d'acció.

S'assegurava al Palau de Justícia que el primer seria posat en llibertat per haver justificat que fa temps que està apartat de tota actuació en les luites socials.

Els ferits estan relativament bé, dintre de la gravetat.

El senyor Serrera ha estat interrogat pel jutge i ha dit que ignorava qui l'havia agredit i que no havia intervingut en les coses dels Sindicats ni l'havien amenaçat mai. Feia quatre mesos que s'havia casat.

Han declarat uns veïns, els quals han dit que el que va disparar era un, i que n'hi havia tres més d'amagats darrera dels arbres del carrer, i tots van fugir en direccions diferents, un cop començat l'atemptat.

Aquests individus, els quals anaven ben vestits i amb gorra, havien estat vistos junts conversant, i un d'ells encenia una cigarreta pocs minuts abans de l'atemptat.

El senyor Serrera sortia del seu despatx quan va ésser agredit, i anava amb dos amics, els quals van resultar il·lesos.

RETIRS OBRERS

S'ha organitzat per avui, dimarts, a les quatre de la tarda, una important sessió commemorativa del segon aniversari de la implantació del règim oficial de retirs obrers obligatoris, la qual se celebrarà a la sala d'actes de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis.

En la dita sessió es donarà compte detallat dels satisfactoris resultats obtinguts a Catalunya i Balears durant els dos anys primers de funcionament del règim.

DETINGUTS A MANRESA

La policia de Manresa ha comunicat a la Inspecció general que en el tren ramader que arriba a la una de la tarda a aquella ciutat, foren conduïts pel sometent dos subjectes que havien estat trobats vagant pel

terme d'Aguilar de Sagarra, sense que poguessin justificar els motius de llur presència en aquells paratges solitaris.

Es diuen Carles Puig López, de 34 anys, resident a Barcelona, sense domicili fix, solter i jornaler, i Bartomeu Valls Seguí, de 28 anys, conegut pel «Mallorquí», fill de Gènova, barriada de Palma de Mallorca, solter i domiciliat a la Barceloneta, carrer de l'Alegria, 28, taverna.

Foren posats a disposició del jutge de Manresa, per si tenen res que veure amb l'assalt a la banca Padró.

A LA CARRETERA DE MATARÓ

Uns agents que felen escorcollaments a la carretera de Mataró, van deturar un automòbil i van trobar al xofer una pistola de la qual duia llicència però no gual, i a un senyor que anava com a passatger, una pistola, de la qual va assegurar que tenia llicència i gual però que no les duia al damunt.

Els agents es van incautar de les armes.

ARMES I MUNIIONS

La policia, en virtut d'una denúncia que va rebre, va fer un registre a un pis primer del carrer de la Diputació, 201, i va trobar 11 pistoles automàtiques de diferents calibres, 7 capses de capsules del calibre 6.35, de 25 capsules cada una i 4 capses de 7.65.

L'habitant del pis — en concepte de mal per a col·locar-los així que no valés detingut.

Sembla que es tracta de comerç clandestí d'armes.

LES OBRES DEL METROPOLITA

A les obres del Metropolita hi treballaven ahir matí 600 obrers, i a la tarda alguns més.

L'empresa continua admetent personal per a col·locar-lo així que ho vagi permetent l'estat dels treballs.

VAGA A SITGES

Uns 60 obrers de la fàbrica de ciment de Sansó, es van declarar en vaga per qüestions de règim interior.

Els obrers que treballen en l'autòdrom, també van plegar, per no voler usar ciment de l'expressada fàbrica.

Els vaguistes de la primera van demanar permís per a reunir-se a la nit, dominant el criteri de rependre el treball.

MES SOSPITOSOS A MANRESA

La policia de Manresa va tenir no-

tícies que dos subjectes que duïen vestits grisos fets malbé i bruts de fang i que usaven sandàlies, havien preguntat a un pages per on s'anava a l'estació de Rajadell i havien emprès la direcció d'aquell lloc.

Immediatament es va telefonar a totes les estacions i a altres punts a fi que tothom estigués sobre avís.

UNA ALTRA DETENCIÓ

Ahí fou detingut Josep Martí Ventosa, secretari del sindicat lliure de vaquers.

Se l'acusa d'haver pres part en l'agressió de la qual fou objecte al carrer de Sepúlveda, l'advocat don Josep Maria Serrera.

El detingut nega la seva participació en el fet explicant com ocupà el temps el vespre del dissabte.

Malgrat això, fou tancat al calabós del Palau de Justícia i incomunicat.

LA RECOLLIDA DE LES ESCOMBRIES

Segona llista de les quantitats recollides a la Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat destinades a premiar els serveis prestats per tots els elements que, sense tenir pel seu ofici obligació de fer-ho, han contribuït a recollir les escombries amuntegades als carrers de Barcelona:

Suma anterior: 8.335 pessetes. — Filatures Fabra i Coats, 500 pessetes; Blanch i Companyia, 250; Planella i Companyia, 50; O. B., 10; D. R., 10; Nebots de Marcial Cabezon, 25; J. Llover Poch, S. en C., 50; Miquel Costas i Miquel, 50; Banc Vitalici d'Espanya, 50; F. C., 25; Companyia Transatlàntica, 1.000; Banca Arnús, 250; Filla de Joaquim Pujol, 100; G. D. A. Alesan, S. A., 50; Pastells i Petit, 100; Comercial Anonima Vila, 100; Nebots de Garriga Nogués, S. en C., 50; Nebots de Joan Batlló, 500; J. i B. Bassegoda, 25; «Cubiertas i Tejaños», S. A., 200; Joan Romagosa i Vila, 50; Filatures Corat Pérez, S. A., 200; Daniel Mangrané, 50; Francesc C. Maristany, 250; Curell i Gran, 25; J. L. H., 25; Artur Garcia Fossas, 200; Companyia General de Tabacs de Filipines, 250; Maxim, redactor de «La Vanguardia», 25; B. H., 25; C. I. A. S. A., 150; J. S., 100; Salvador Torres Domènech, 25; B. L. H., 100; Fills de Joan Ràtes, 25; Aris Gràfiques, S. A.; Successors d'Henrich i Companyia, 100; Blasi Sagué i Pallàs, 25; Filla de Josep Casajunana, 25; P. M. P. C., 50; Banc Urquijo Català, 100; Lacalle i Companyia, 50; Rosés, 200; Enric Cardellach i Germans, E. C., 25; J. i J. Ros, 25; Fills de L. Pons Clerch, 50; S. A. per a la refinació d'olis i fabricació de sabons, 50; Gaston G. Rivals, 25; S. i H., 50. — Total: 14.005

Dietari històric

23 de juliol de 1462

BATALLA DE RABINAT ENTRE FORCES DE JOAN II I DEL PRÍNCIPAT

La rebel·lió de Catalunya contra el rei era que aquest havia violat els privilegis i llibertats que havia jurat. En la guerra contra els realistes aquest dia s'esdevingué una batalla davant el castell de Rabinat, a Comala, i ens conta el Dietari de la Generalitat que hi morí molta gent, essent adversa als catalans. Va morir-hi el ciutadà barceloní Francesc Selanti i foren en gran nombre els presoners que feren els soldats de Joan I.

La situació de Catalunya preocupava en gran manera els altres països de la Corona d'Aragó, i coincidint amb aquesta batalla, vingué de València una ambaixada, formada pel degà i ardiaca d'aquella Seu, per l'estament eclesiàstic; Pere Sánchez Centelles, Joan de Valterra, Jaume Romeu i Lluís de Soler, pels cavallers; el jurat Vicens Calvet i l'advocat Pere Amelrich, pels ciutadans, que es presentaren a la Diputació i al Consell de Cent, per a oferir-se, ja que sentien les novetats i congoixes del Principat, i per la pau no plantien cap sacrifici.

S'els va agrair la bona intenció, però se'ls cedí cabals per a seguir la resistència, quant-se pel municipi a la venda de censals a fi d'atendre les despeses de l'exèrcit.

Es de notar que els Sentants figuren en aquests actes; a la mort d'En Francesc, a Rabinat, trobem un Lluís Selanti, diputat de la Generalitat, el qual, juntament amb l'abat monserat i altres personalitats, pretenen acordar per a nomenar rei l'Enric de Castella.

EL SIGLO

Fins el 28 de juliol venda
excepcional d'articles per a

CAMP, VIATGE i BANYS

a preus reduïts

Mireu les escaparates

DEL 16 AL 31 DE JULIOL

CONSIDERABLES DESCOMPTES SOBRE LES PECES CONFECCIONADES EN EXISTENCIA

60 per 100 en models de vestits per a senyora i capells per a senyora i nens.
50 per 100 en models de vestits per a nena.
40 per 100 en bruses, faldilles, refajos, bates, abrics de senyora i formes per a capells.
25 per 100 en plastrons i corbates per a senyora i capells per a nens.
20 per 100 en davantals per a nena.

SECCIÓ DE GÈNERES DE PUNT PER A SENYOR

Vestits de bany per a senyor; un . . . a ptes. 2.
Mitjons de cotó, colors novetat; el parell . . . a ptes. 0'65

Espardenyes «Nacional» pis de goma

	per a	Senyor	Senyora	Noi
el parell, a ptes.		4'95	4'50	3'90

24 de juliol de 1766

LA JUNTA DE COMERÇ DE BARCELONA PROPOSA A PASQUAL PERE MOLES PER A ESTUDIAR A PARIS

En Moles havia nascut a València l'any 1741, i traslladat a Barcelona seguit als estudis de dibuix, pintura i gravat, sota la direcció del mestre Francesc Tramalles. La presentació d'aquestes lletres que feu a la Junta de Comerç i la demanda d'ajutis, per a perfeccionar-se a París, li meregué, per acord d'aquesta dia, la pensió de 100 «pesos», de 128 quartos anuals, per espai de tres anys, acondicionant que passats aquests, tornaria a establir-se aquí per a secundar els propòsits de la Junta respecte a ensenyament.

Un cop a París, va demanar més diners, però se li feu entendre que tot estudiant podia guanyar quelcom. Va seguir els estudis amb profit i a poc remetia al capità general i a l'intendent de Llotja mostres del seu treball. Quan va acabar el període de pensionat es perllongà aquest per un any i se li va concedir que acceptés també una subvenció de l'Acadèmia de Sant Ferran.

En aquells temps, la vida parisenc a la bohèmia dels artistes devien ésser com ara, puix a En Moles li regava deixar-la, i anava inventant pretextos per a no tornar, fins que es va saber que estava retintant allí per no atendre certs deutes, per la qual cosa se li llicencien 200 «pesos», primer, i, per fi, 2274 lliures torneses, per a despenyorar-se i pagar-li el viatge. Va influir també en la seva absència l'ésser nomenat gravador del rei de França, la seva admissió a la Reial Acadèmia de París i els precs de molts ambaixadors de que anés a ensenyar el seu art a llurs països.

Per fi, va arribar En Moles a Barcelona, passà dos mesos a València, i, en tornar, el 6 d'octubre de l'any 1774, s'acordà establir l'Escola de dibuix i gravat, sota la seva direcció, i amb el sou de 45 lliures mensuals, començant al següent any les classes, proveïdes de material que ell mateix havia portat de París i de models de guix, de fabricació italiana.

Cap Escola nasqué amb majors aplecs i cap potser donà més excel·lents resultats. La Junta de Comerç, que

s'havia sacrificat establint les pensions, com en els nostres temps la Mancomunitat, va crear així amb pocs elements un fogar de cultura.

ESPIGOLAIRE

Municipi

BANYS DE MAR A LES CRIATURES DE LES ESCOLES

Ahí al matí, a les vuit, va inaugurar-se el servei de banys de mar per als alumnes de les escoles de Barcelona, que tot d'any organitza la Comissió municipal de Cultura.

Aquest any, el nombre de nens i nenes que es banyaràn ha augmentat considerablement.

Al Club de Natació que graciosament ha cedit la platja a aquesta institució, com altres anys, es banyaràn cada dia 1.250 nens i a la platja de l'Escola de Mar 500 nenes, a més dels alumnes d'aquesta escola.

Han assistit a l'acte el president de la Comissió de Cultura, senyor Nadal, junt amb els funcionaris de l'Assessoria de l'Esmentada Comissió.

LA FESTA DE LA SENYERA

Han visitat l'Alcalde el primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de València, senyor Marcos Miranda, el regidor de l'Ajuntament senyor Alabarda i el delegat a l'acte de dita corporació senyor Palan, per a convidar l'Ajuntament de Barcelona a la Festa de la Senyera, al·lusiva a la Corona d'Aragó, que se celebrarà a la ciutat del Tírris el 4 d'agost pròxim.

També l'ha complimentat el director general d'Aeronàutica militar general Eche-güe.

CONCERT DE LA BANDA MUNICIPAL

La Banda municipal donarà un concert a la plaça del Rei avui, a un quart d'ocra en punt del vespre, executant el següent programa:

Primera part. — I. «Mignons», obertura, Thomas; II. Minuet d'Engenia, Gluck; III. «Moment musical», Schubert; IV. «Polonesa en la bemol», Chopin; V. «Marxa de talana núm. 2», Lamote de Origon.

Segona part. — «Quinta simfonia», en mi menor (quatre parts), del «Nuevo Mundo», Dvorak (instrumentada pel Mre. Lamote de Origon).

No s'executarà cap obra fora de programa.

Publicacions rebudes

«Catalunya Social». Número corresponent a la present setmana.
«El cordó de Sant Antoni». Número d'aquesta revista corresponent al 24 de juliol.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

EL PRESIDENT

Madrid, 23, 2 tarda.
El cap del Govern no ha acudit al seu despatx oficial, per trobar-se a la seva finca de Torrelodones.

VAGA A VALENCIA

El ministre de la Governació ha manifestat aquesta tarda que a València s'havien declarat en vaga els obrers de transports, afectant, per ara, sols a les estacions i al moll del port.

LA MAJORIA

En els trens han arribat avui a Madrid nombrosos diputats de la majoria per a prendre part en la votació del projecte de llei de tinença d'armes.

El ministre de la Governació, parlant d'això, deia que el Govern està molt satisfet de l'actitud dels diputats acudint a la crida del Govern. Per això suposava que hi hauria suficient nombre de vots per aprovar el projecte sobre les armes curtes.

D'ESTAT

Han visitat el ministre d'Estat els ministres de Dinamàstica i Mèxic.

MORT D'UN GENERAL

Avui ha mort, d'un atac d'urèmia, el general don Lluís Hernández, cap de la secció d'artilleria del ministeri de la Guerra.

Demà, se'l traslladarà a l'estació d'Ataca per a ésser conduït a Polan (Toledo), on rebrà sepultura.

DESGRACIA AUTOMOBILISTA

En tornar de Colmenar Vell, en automòbil, el ramader don Valentí Gómez Ugarte, hereu d'en Félix Gómez, a conseqüència d'un fatís viratge, bolcà, caient a un terraplé.

El xofre i En Valentí Gómez resultaren morts.

El finat exercia actualment la secretaria de la Societat de Ramaders.

LA TARDA AL CONGRES

Madrid, 23, 4'15 tarda.
La nota de la tarda política al Congrés la constitueix la concurrència de diputats que acudien, responen a la crida del Govern, per aconseguir el "quorum" que havien de sol·licitar els socialistes en aprovar-se definitivament el projecte sobre tinença d'armes curtes.

Per a fer el recompte dels diputats que arribaven a la Cambra i saber quan estiguessin els 195 diputats necessaris als efectes del "quorum", o sigui més de la meitat absoluta dels representants del país, els secretaris de la Cambra circulaven constantment pels passadissos prenent nota dels presents, i a les dues entrades del Congrés els porters portaven un minucios registre apuntant tots els que arribaven.

Així s'ha arribat a l'hora que s'havia assenyalat per a la votació.

D'altres coses, no hi ha hagut res, sinó els anuncis de marxa dels diversos personatges polítics que es troben a Madrid.

LA COMISSIÓ

DE RESPONSABILITATS

La Comissió de responsabilitats es reunirà demà, dimarts, per a continuar llurs treballs.

PER ALS DAMNIFICATS

PELS TEMPORALS

El ministre de Foment ha dit als periodistes que l'enginyer senyor Díx, qui anà a Saragossa per a estudiar els danys causats per les últimes inundacions, ha portat gran nombre de dades de les destructions causades.

Al proper Consell ha dit el senyor Gasset que portarà la petició del crèdit necessari per acudir a remeiar el més aviat possible la greuíssima situació en que es troben aquells pobles que han sofert els efectes dels temporals.

ELS SOLDATS DE QUOTA

Una comissió de pares de soldats de quota dels reemplaços de 1920 i 1921, ha visitat el ministre de la Guerra demanant-li la ràpida repatriació.

UNA PROPOSICIÓ

Madrid, 23, 5'15 tarda.
Aquesta tarda ha estat presentada al Congrés la següent proposició incidental:

«Els diputats que s'inscriuen prou al Congrés que abans d'acabar

la present etapa parlamentària, faci el Govern una declaració sobre la manera d'aconseguir la readmissió dels seleccionats ferroviaris i dels empleats de Correus — Cordero, Llana, García Guijarro, Saborit, Ayuso, Besteiro i De los Rios.»

CONGRES

SESSIÓ DEL DIUMENGE

Madrid, 23, 2 tarda.
A tres quarts de quatre obre la sessió el president, don Melquíades Álvarez.

Al banc blau, els ministres de Finances, Gràcia i Justícia i Guerra. La tribuna de la premsa tancada.

Als escons, uns vint diputats. Les dues primeres hores de la sessió es dediquen a precs i preguntes. A les 5'40 es vota l'acta nominalment, per haver-lo demanat la majoria.

S'aprova per 182 vots.

Ordre del dia

Es discuteix l'article sisè i addicionals del projecte sobre tinença d'armes.

S'accepten esmenes dels senyors Nacher, Arderius, Besteiro i Prieto.

El senyor USERA retira un vot que defensava en nom del senyor Cierva (don Ricard).

El senyor AYUSO defensa una esmena demanant que els efectes de la llei se suspenguin en període electoral, per a evitar que serveixi d'arma per a empresonar els electors adversos.

Després d'una breu contestació de la Comissió, retira l'esmena.

El senyor SABORIT desment rumors que havien arribat fins a ell dient que hi havia discrepàncies a la minoria socialista.

— Nosaltres — diu — seguim el criteri fixat en son discurs pel senyor Besteiro en començar la discussió d'aquest projecte.

No ens apartarem de la posició que ens hem fixat.

Nosaltres donarem al Govern les facilitats reglamentàries.

La votació de l'acta ha estat una fió, perquè a la Cambra no hi ha 182 diputats.

El PRESIDENT fa protestes de la honorabilitat dels secretaris, dient que han fet la votació escrupolosa.

El PRESIDENT DEL CONSELL s'adhereix a les paraules de don Melquíades Álvarez, i diu que la votació respon a un recompte fet pel Govern.

El criteri del Govern és votar definitivament el projecte demà, dilluns.

El senyor SABORIT es dona per satisfet amb les paraules del president del Consell.

Es suspèn aquest debat.

Es posa a discussió un distamen respecte a un projecte de despeses del ministeri d'Estat.

El senyor GARCIA GUIJARRO protesta de l'absència del ministre, i demana que se suspengui el debat.

S'accedeix a això.

S'acorda votar el dilluns definitivament el projecte d'armes, i s'al·leja la sessió a les 5'45.

SESSIÓ D'AVUI

Madrid, 23, 4'15 tarda.
Sobre la sessió a tres quarts de quatre, sota la presidència del senyor Álvarez.

Al banc blau, els ministres de la Governació, Foment, Instrucció pública i Finances.

Per falta de nombre queda pendent d'aprovació per a més endavant l'acta de la sessió anterior.

Precs i preguntes

El senyor SANCHEZ GUERRA (III) demana auxilis per als damnificats per les últimes tempestes a la «provincia» d'Osca.

Madrid, 23, 5'15 tarda.
El senyor BALPANDA formula un prec relacionat amb la situació de l'Ajuntament de Bilbao, i dedica grans elogis a l'alcalde d'aquesta població, al qual s'ha de mantenir al seu lloc.

El ministre de la GOVERNACIÓ recorda que l'altre dia manifestà que s'ocuparia de la situació anormal del Municipi biscaí, i contesta al senyor Balpanda que fins avui no ha pogut fer més del que ha fet el Govern, però a partir d'avui està dis-

posat a impedir que les coses segueixin com fins aquí en una població de la importància de Bilbao.

El senyor MUÑOZ CASILLA demana la construcció urgent d'obres públiques a la «provincia» de Cáceres.

El senyor GASCON i MARIN manifesta que tenia el propòsit, amb diversos diputats, de sol·licitar la manera d'arbitrar recursos per a escometre un pla general d'obres públiques; però donant-se compte de la realitat, limita el seu prec a sol·licitar del ministre de Foment un concurs especial de camins vinals.

Exposa els avantatges d'ordre econòmic i pràctic que això tindria sobre un pla de construcció de carreteres, que, o no podria fer-se, o hauria de resultar molt més car, i en moltes ocasions molt més eficaç que el camí vinal, puix no es comptaria amb el concurs dels organismes locals.

El ministre de FOMENT està conforme en un principi amb la proposta del senyor Gascon i Marin, puix és sabut que hi ha a Espanya 4.000 pobles sense comunicació i podrien tenir-la a molt poc cost, però es topa amb l'etern obstacle i és la manca de diner per a l'atenció d'obres públiques; però ell està disposat a arribar fins on sigui possible.

El senyor URIA sol·licita que s'imprimeixi rapidesa a les operacions de l'avenç cadastral a la «provincia» d'Oviedo.

El senyor GARCIA GUIJARRO s'adhereix als precs d'altres diputats perquè es reintegrin a llurs cases els soldats de quota de 1920 i 1921 que es troben servint a l'Àfrica.

Madrid, 23, 6'15 tarda.

Després s'ocupa el senyor Garcia Guijarro de l'estat actual de les carreres consular i diplomàtica i advoca per a llur reorganització, recordant que tots els Governos han reconegut la necessitat d'introduir en elles diverses reformes.

Sol·licita una relació de les quantitats esmerçades per Espanya en la Societat de les Nacions.

Pregunta amb quant ha contribuït l'Estat al sosteniment de l'Hospital espanyol de París, elogiant aquesta institució.

El ministre d'ESTAT li contesta i després de justificar la seva absència de la Cambra en dies passats, passa a tractar dels precs i preguntes que li ha dirigit el senyor Garcia Guijarro.

Diu que el dret dels mestres a l'Àfrica no és absolut, i pel que toca als empleats subalterns manifesta que un d'aquests dies sortirà una disposició a la «Gaceta».

Anuncia que en l'interregne parlamentari d'aquest estiu prepararà la labor que portarà a les Corts relacionada amb la reforma de les carreres consular i diplomàtica.

Afirma que Espanya és l'Estat que més puntualment compleix amb les obligacions a la Societat de les Nacions.

Es proposa requerir les dades demandades amb relació a l'Hospital espanyol de París.

L'expedient passarà al Consell d'Estat i creu que la resolució de l'assumppte ha d'ésser objecte d'un projecte de llei essencial que es presentarà aviat a les Corts.

El senyor PEREZ URRUTI formula un altre prec al ministre d'Estat relacionat amb el projecte de tractat de comerç amb Portugal.

El ministre d'Estat li contesta i diu que els tractats, ultra l'econòmic, té un altre aspecte polític que s'ha de tenir en compte.

Desitja que el debat que sobre els tractats de comerç anuncia el senyor Pérez Urruti, per tal que el Parlament dongui orientacions i se sàpiga a Espanya i a l'estranger la política del govern sobre la matèria.

Naturalment és partidari del tractat amb Portugal i és aquesta una de les tres o quatre grans qüestions que el preocupen. Ja ha canviat impressions sobre la matèria amb algunes comissions que l'han visitat. S'han compulsat estadístiques i s'ha examinat diversos extrems. En l'exportació de la fusta, per exemple, no pot fer-se un acte de judici basat en les estadístiques, perquè s'ha de tenir en compte l'exportació d'altres productes espanyols.

Considera el Govern que el tractat

amb Portugal és una qüestió d'alta política.

Es procedeix a la votació nominal de l'acta i queda aprovada per 208 vots.

Ordre del dia

Es vota definitivament, també en votació nominal, el projecte de llei sobre tinença d'armes.

Madrid, 23, 9'15 nit.
S'aprova, per 204 vots contra 3 al projecte sobre tinença d'armes.

Els socialistes s'absenten del saló en començar la votació.

Els tres diputats que han votat en contra són els senyors Oteiza, Pérez (don Darius) i Guerra del Río.

Es vota per boles la concessió a donya Maria de la Visitació de Jové i Torrado, vídua de Reguerol, la pensió anual de 12.500 pessetes.

Queda concedida per 197 boles en blanc i cap negra.

S'aprova el dictamen sobre el projecte de llei fent extensiva a les necessitats d'obres públiques a les possessions espanyoles de Sahara l'autorització de l'article cinquè de la vigent llei de pressupostos de les possessions espanyoles de l'Àfrica occidental.

Es llegeix una proposició dels socialistes demanant que el Govern, abans de tancar-se les Corts, faci una declaració sobre l'admissió dels ferroviaris acomiadats en 1917 i empleats de Correus que ho foren en la darrera vaga.

Es llegeix a continuació el dictamen de la Comissió mixta sobre el projecte de llei d'armes de foc curtes, que abans s'ha aprovat definitivament pel Congrés.

Queda damunt la taula.

S'aproven altres dictàmens i s'al·leja la sessió pública a les set de la tarda, passant el Congrés a reunir-se en sessió secreta.

SENAT

Madrid, 23, 5'15 tarda.
Comença la sessió a les quatre menys deu minuts, presidint el comitè de Romanones.

Al banc blau els ministres de la Guerra i del Treball.

Precs i preguntes

El senyor RUIZ GIMENEZ es refereix a un discurs pronunciat ahir al Congrés, enl a part de precs i preguntes, pel senyor Saborit, relatiu al proveïment d'aigües de Madrid.

Diu que la resposta donada pel ministre de Finances sobre la qüestió de l'emprestit per a les obres del proveïment d'aigües, no fou tan satisfactòria com era d'esperar.

Afirma que a Madrid el problema no és d'escassetat, sinó de manca de pressió, de tal forma que no està assegurat el servei d'incendis.

Creu que les obres de distribució són inajornables.

Afirma que hi ha carrers com el de Moret, Ariban i altres, en els quals no hi ha boques d'aigua.

Ja que es suscita aquest debat, és peremptori que es vagi d'una vegada a la solució d'aquest problema.

Anuncia els perjudicis que ocasionaria la deficiència en la distribució d'aigua i recomana al ministre del Treball que posi a coneixement dels seus companys de Finances i de Foment, la importància d'aquest problema.

El ministre del TREBALL contesta dient que creu exagerades algunes manifestacions del senyor Ruiz Giménez, però que, no obstant, el Govern estudiarà aquest problema.

Afirma que té la seguretat que tant el ministre de Foment com el de Finances, estan en la millor disposició per a realitzar les obres de referència.

Rectifiquen tots dos.
El comte de CASAL formula un prec sobre l'arranjament de carreteres a la «provincia» de Toledo.

En dirigeix un altre al ministre de la Guerra, relatiu als rumors que han arribat fins a la capital de Toledo, que el Govern té el propòsit de traslladar el Col·legi d'Orfens de Maria Cristina.

El ministre de la GUERRA afirma que el dit Col·legi romandrà a Toledo.

El senyor UBIERNA demana que tingui en compte el Govern els perjudicis soferts per les tempestes a la «provincia» de Guadalajara.

Madrid, 23, 9'15 nit

El senyor BERNAL es lamenta que el Govern solament atengui en aquesta qüestió d'auxilis als damnificats per les tempestes, a les peticions fetes per les grans poblacions, oblidant-se dels pobles petits.

El ministre del TREBALL considera injustes les inculpacions del senyor Bernal, per quant el Govern té anunciada la resolució d'atendre amb tota justícia els estralls causats pels temporals.

Rebutja tot quant de coacció hi pugui haver en les paraules del senyor Bernal, puix el Govern només obra a impulsos del seu deure.

El senyor BERNAL rectifica, manifestant que no ha estat el seu ànim referir-se a l'actual Govern, sinó a l'esdevingut en situacions anteriors.

El senyor GONZALEZ LLANAS recorda les campanyes realitzades davant dels Previsors de l'Esdevenidor, i diu que entre els que passaren pel calvari de les actuacions judicials figura el coronel senyor Garcia Morales.

Recorda com l'esmentat senyor fou separat del servei per un tribunal d'honor malgrat haver sortit indemne del procediment seguit pel tribunal de justícia, i demana al ministre que vegi la manera de rehabilitar tan digne coronel.

El ministre de la GUERRA lamenta no tenir procediments legals per a afrontar el cas sotmès a la seva consideració, per quant els veredictes dels tribunals d'honor són inapel·lables.

El senyor GONZALEZ LLANAS opina que el ministre de la Guerra hauria de cercar una solució per virtut de la qual quedés desfet l'error comès contra el coronel senyor Garcia Morales. Per altra part, no és el primer cas que es modifica un veredict de tribunal d'honor; i per a demostrar-ho, recorda l'esdevingut amb el que es formà contra els alumnes de l'Escola Superior de Guerra, els quals foren reposats en llur carrera.

El ministre de la GUERRA manifesta que el cas no és el mateix, puix la constitució del tribunal d'honor per a jutjar els alumnes de l'Escola Superior de Guerra, tenia un vici d'origen, i això no es pot aplicar al que es forma per a jutjar el senyor Garcia Morales.

El senyor PICAVEA sotacriu les paraules del marquès de Villaviciosa sobre la brutícia que s'observa en entrar a Espanya per la frontera d'Irún, però la avinent que d'això no n'és responsable la dita ciutat sinó la Companyia de Ferrocarrils.

Ordre del dia

S'aprova l'acta.
S'aproven diversos dictàmens de la Comissió d'actes referents a l'admissió d'altres tants senadors.

També s'aproven altres diversos dictàmens, entre els quals figuren la concessió de pensions als pares dels policies morts en compliment de llur deure.

Jura el càrrec de senador el senyor Martín Fernández.

El Senat passa a reunir-se en seccions.

A les 6'20 es reprèn la sessió presidint el comte de Romanones.

Es dona compte del resultat de les seccions; es llegeix el dictamen de la Comissió mixta relatiu al projecte de llei sobre tinença d'armes curtes, el qual queda admès.

Declarada la seva urgència, es vota definitivament.

S'habilita el dia de demà per a celebrar sessió, i s'al·leja la d'avui, quedant reunit el Senat en sessió secreta.

DE FINANCES

Madrid, 23, 9'15 nit.
El sots-secretari d'Hisenda ha manifestat avui el següent:

Arrastrarem un déficit de 900 milions pes que no ha de suportar per més temps el país.

Es precisa procedir a una poda sense contemplacions per a remeiar el dany que representa el desequilibri de l'Hisenda.

El país demana que cessi l'actual estat de coses, contraient les despeses a la capacitat econòmica d'Espanya.

S'ha de consolidar més de 3.500 milions de pessetes i per a aleshores s'ha de donar al país la sensació que

és fa una labor edificatòria d'economia en les despeses públiques.

Aquesta sagnia del Marroc — ha afegit — s'ha reduït implacablement — s'ha de reduir implacablement de ferrocarrils han de suprimir-se i no hi ha més remei que acceptar la proposta que al Consell de ministres portarà en l'esmentat sentit el ministre d'Hisenda.

En altra cas, les perspectives financeres d'Espanya serien fatals.

De moment, és clar que no es pot anivellar el pressupost. Seria impossible d'aconseguir. Tampoc el ministre d'Hisenda augmentarà els tributs ni n'establirà d'altres de nous. És l'època de les economies.

Referint-se a l'acció inspectora, ha dit el senyor Benítez de Lugo que no es podia consentir que aquesta acció deixés d'ésser paternal i vigilant per al contribuent.

Ha afegit que s'han donat casos d'imposició de multes qual participació per als denunciants ha estat de moltes mils pessetes i que per la forma com havia de procedir el mateix tribunal governatiu no podia condonar aquestes multes i els contribuents quedaven de vegades en la misèria.

I com que això és immoral, el ministre atengué a això amb els seus decrets de reforma que constitueixen un dels seus timbres de glòria.

En alcoholisme s'han començats els més grans excessos, imposant-se milers de multes de cent pessetes, de les quals 90 pertanyien al denunciador; i això ha estat corregit i es corregirà encara més amb un decret que un d'aquests dies signarà el Rei i que ha de causar sorpresa.

Extremar els procediments energètics contra el que suporta les càrregues de l'Estat és contraproduent.

S'ha de deixar a cada tribut el seu natural desenvolupament, sense excloure la vigilància deguda, en defensa dels interessos de l'Hisenda.

El ministre d'Hisenda s'ha preocupat, a més de la qüestió contributiva i dels cabells públics, d'altres aspectes de caràcter econòmic i social; i aquí està el projecte de reforma de la contribució territorial que concedeix exempcions tributàries per la construcció de cases, en determinats terminis i que pretén corregir un abus dels propietaris de solars.

Aquests tributs per hectàrees i com a terres de labor de les respectives provincies.

Exemple: un solar enclavat en plena Porta del Sol, a Madrid, de 5.000 pès, que val avui unes 15 pessetes el peu o siguin en total 75.000 pessetes tributa a raó de 1'02 pesetes mensuals. El propietari del solar el reu anys i anys sense edificar i s'aprofita de la multiplicació del seu valor que es determina per les millores urbanes, les construccions properes, l'augment de població, etc., etc., i sense el menor treball i a costa també dels interessos de la Hisenda convertint el terreny en un tresor que no guarda cap relació amb el seu cost ni amb el que li produeix el Fisc. En endavant, si s'aprova el mes 65'52 pessetes i el propietari haurà de pensar en si li convé seguir esperant nous augments de valor o ha de posar-ho en la deguda explotació i contribuir a resoldre el problema de l'edificació.

UN SUCCES

Al carrer de Bravo Murillo, prop de la Glorieta dels Quatre Camins, ha estat atropellat, per un tramvia de la Ciutat Lineal, Manuel Fernández, de 25 anys, que vivia al carrer d'Oviedo, 7, el qual ha estat agafat pel remolc quan pretendia pendre pujar al tramvia en marxa.

Conduït a la casa de socors ha mort als pocs moments d'ingressar-hi.

El públic s'ha amotinat, prenent cremar el tramvia i agredir al conductor, per donar-se la coincidència d'ésser el mateix que dies enrere atropellat a un empleat de banca.

Hi han hagut d'intervenir forces de seguretat d'infanteria i de cavalleria per a calmar els ànims.

El conductor, Octavi Lozano Martín, i el cobrador, Perfecte Custó, han estat detinguts i posats a disposició del jutjat de guàrdia.

COMISSIO MIXTA

Madrid, 23, 10'30 nit
Els senadors designats per a formar part de la Comissió mixta del projecte de llei de finança d'armes són els senyors Ruiz Giménez, Azpilicueta, Gavilán, Bernard i Hermida.

PROPOSICIONS

A la reunió de seccions celebrada aquesta tarda a l'Alia Cambra, s'ha autoritzat la lectura de les dues proposicions de llei següents:

Del senyor Ubierna: Concessió de

pensió a la jove i dues nètes de don Francesc Pi Margall.

Del senyor Suárez Inclán: Subvenció per a un homenatge a la duquesa de la Victòria.

Serán llegides demà.

LA QÜESTIO DE TANGER

Oru «La Correspondencia de España» que la suspensió de les converses sobre Tanger l'ha produïda la intervenció d'Itàlia en l'assumpte quan aquest es trobava en un període relativament avançat. Mussolini considera que la qüestió de Tanger afecta, sense cap dubte, al problema del Mediterrani, del qual la nostra germana Itàlia no se'n pot desentendre sense greu perill per al seu esdevenidor.

El Govern italià creu que el seu país ha d'estar representat en les negociacions definitives que s'entaulin per a decidir d'aquesta qüestió.

Es molt probable que davant d'aquesta actitud de Mussolini hagi nascut la idea de què sigui sotmès el futur règim de Tanger a la Societat de Nacions.

FRANÇA I ESPANYA

Parlant del resultat de la conferència de Tanger, «La Epoca» es congratula de què si bé ens imposa concessions dintre els indiscutibles títols geogràfics i històrics que té Espanya sobre la ciutat marroquina, ens fa caminar molt a prop d'Anglaterra, al qual país tan lligats van els nostres interessos.

En un altre paràgraf del mateix article diu «La Epoca»:

«Disortadament, l'orientació de la política francesa ens ve essent desfavorable no solament en l'assumpte de Tanger, sinó en alguns altres.

No en tenen prou molts francesos causant embolics i creant dificultats a la dita ciutat, sinó que hi ha testimonis dignes de crèdit que veuen la suggestió de voluntats franceses prop d'altres mores en episodis de la pròpia zona espanyola del Marroc; i no s'adverteix en el Gabinet de París aquella decisió que la bona amistat requereix per a impedir-ho.

I si és en l'ordre comercial, la pretesa elevació del coeficient dels vins espanyols, pot conduir a la ruptura de relacions comercials entre ambdós països, puix està clar que ni aquest Govern ni cap altre s'ha d'avenir a aquesta elevació sense compensacions; i les compensacions són molt difícils.

On va a parar M. Poincaré amb aquesta política que pretén França? No ho sabem ni ens ho expliquem, però està clar que per a nosaltres la cordialitat de relacions amb França té un gran interès, però no creiem que mai el tingui més petit, i menys que mai ara, l'amistat d'Espanya per als francesos.»

UNA VACANT

Per la mort del general Hernando ha quedat vacant el comandament de la secció d'Artilleria del ministeri de la Guerra, ocupant-lo interinament el coronel més antic senyor Pérez López de Bobledo.

Per a cobrir la vacante s'indiquen els generals Achar i Gorra comandant general d'Artilleria de la primera regió i cap de la brigada d'Artilleria respectivament.

RECOMPENSES

Amb l'objecte que siguin més fàcilment recompensats en l'actualitat els mèrits contrats en campanya, el ministre de la Guerra prepara un projecte de llei de recompenses.

COMUNICACIO OFICIAL DEL MARROC

Despatx oficial de Guerra:
«L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc participa a aquest ministeri ço que segueix:

A la zona occidental, sense novetat.
A l'Oriental, i a l'oposició de Tizi Ala, resultà mort per un dispar enemic el soldat del batalló expedicionari d'Alcàntara, Gregori Lázaro Pastor.

A la petita avançada de Sanz Perrea se li disparà casualment el fusell, resultant ferit, al soldat del Tercer d'Estrangers Francesc Ruiz Roque.»

LES DIETES DELS DIPUTATS

A la sessió secreta del Congrés s'ha acordat presentar un projecte a les Corts reglamentant les dietes i modificant l'article de la llei electoral que diu què el càrrec de diputat serà gratuït.

LA SUSPENSIO DE LES SESSIONS DE CORTS

El president del Congrés es mostrava molt satisfet del resultat de la votació d'avui, i ha anunciat que en la sessió de demà es dedicaran les dues primeres hores a preses i preguntes, i a dos quarts de sis el president del Consell, d'uniforme, llegirà el Decret de suspensió de sessions.

Suposava el senyor Alvarez que

com que el dictamen del projecte de finança d'arme no ha sofert cap modificació en la Comissió mixta, i com que es completa amb nombre suficient de diputats, serà votada en votació ordinària.

SERIE DE CONSELLS

El Govern ja acordat el seu pla sobre la sèrie de Consells que s'han de celebrar.

Dissabte se celebrarà el primer i la setmana que ve, fins al dijous, els altres.

S'estudiaran a fons el problema econòmic i el del Marroc.

INTRANQUILLITAT AL MARROC

Les notícies que aquesta nit tenia el Govern sobre el Marroc, són de què es nota intranquil·litat i activitat a les cabiles, i que en aquestes hi ha elements estranys que preparen la rebel·lió.

Les precaucions adoptades són moltes.

LA CONFERENCIA DE LONDRES

Dimarts estaran a París els membres de la delegació espanyola en la Conferència de Londres.

El mateix dia sortiran cap a Madrid.

El senyor López Robert informará detalladament al ministre d'Estat de les seves últimes converses amb la delegació anglesa.

PREOS D'EN RAFOLS

El diputat a Corts per Vilafranca del Penedès, senyor Rafols, ha formulat dos precs, per escrit, al Congrés.

El primer es refereix a la lentitud amb que es porten les converses sobre els tractats comercials amb França, Bèlgica i Holanda, especialment en matèria de vins.

S'aproxima la nova collita i els viticultors del Penedès travessen una forta crisi, per la qual cosa esperen intranquil·ls l'acabament dels tractats per a assabentar-se com han d'elaborar llur producció immediata.

Prega, per tant, al ministre d'Estat que tingui a bé activar els esmentats tractats i manifestar la situació actual per a tornar la tranquil·litat a aquella comarca.

En el segon prec s'interessa el criteri del ministre d'Instrucció pública sobre l'ajut que pensa donar, i que ha de donar, el Govern a les organitzacions esportives del país perquè aquestes representin dignament les terres ibèriques en la Vuitena Olimpíada, que se celebrarà l'any que ve a París.

Què pensa fer el Govern sobre aquesta matèria?

Abandonarà a llurs propis mitjans econòmics o no a les organitzacions esportives que recullen tots els homes joves dels nostres pobles?

Jo prego al ministre d'Instrucció pública que, responant a les necessitats i desigs d'aquestes agrupacions, realitzi una política immediata i eficaç perquè l'atletisme ibèric representi el paper que li correspon pel seu valor i mèrits en la Vuitena Olimpíada.

CARREGAMENT D'ARMES

El general Aizpuru ha manifestat aquest matí que no tenia notícies més extenses que les ja facilitades sobre l'aprensio d'un vapor amb carregament d'armes a la badia d'Alhucemas.

Govern civil

Aprofitament d'aigües a Vallgorguina

D'ordre del governador, es fa pública, assenyalant-se un termini de 20 dies perquè puguin reclamar per escrit en el Govern civil tots els qui es creguin perjudicats, la petició de don Josep Paytuy i Puig, sollicitant la inscripció d'un aprofitament d'aigües del torrent d'En Mora, amb destinació a regadiu, al terme municipal de Vallgorguina.

Pesos i mesures

Havent de continuar la comprovació periòdica de pesos i mesures, corresponent a l'any actual, d'acord amb els preceptes reglamentaris, el governador ha disposat que es porti a cap a Vilanova i Geltrú durant els dies 6, 7 i 8 del mes d'agost, i seguidament en els altres pobles del seu partit judicial.

Delimitació de terres al Ter

El Negociat d'Aigües fa públic que don Ramon Matachosc Solà, propietari de la finca i fabrica «Casarrama del Pla», al terme de Sant Feliu de Torelló, ha demanat la delimitació de les terres de domini públic del riu Ter, en la part que toca per la seva vora esquerra amb l'esmentada finca, propietat del peticionari des de la presa de l'aprofitament d'aigües que sobre el riu i aigües arriba a una lloc

gitud aproximada de 300 metres, o sia fins al pont de nova construcció. Els qui es creguin afectats per la dita petició, poden presentar les reclamacions dintre el termini de 30 dies, a l'Alcaldia de Sant Feliu de Torelló o al Govern civil.

El preu del carbó

Va estar al Govern civil una representació dels carboners detallistes per parlar del preu del coc, que sembla que ha pujat novament.

La Companyia Catalana diu que no ha variat els preus establerts d'acord amb el governador, però té poc carbó de coc i només en ven petites partides.

Es tracta de suplir aquesta deficiència amb la importació de coc estranger.

El preu de la carn

Ahí es va tornar a reunir la comissió que estudia el problema de la carn.

Es reunirà segurament per darer vegada divendres, dia 27, i després actuaran amb coneixement de causa la Junta de Proveïments i l'Ajuntament.

A Calders, el Sometent mata a un lladre

A Calders (Manresa) ha estat mort pel sometent un estafador que intentà fugir quan era conduït davant el caporal del cos.

El dit individu es feia passar pel «Gleba», hereu d'una conegudíssima casa de pagès de la plana de Vich, i es dedicava a estafar els pagesos amb l'excusa de comprar-los bestiar.

El sometent el detingué a la masia «el Galover», on intentà timar 300 pessetes a un carnisser de Navarrelles, Joan Esparrica.

Havia estafat 100 pessetes a altre carnisser de Navarrelles.

Aquest individu morí a conseqüència d'una bala que li entrà per l'ull esquerre.

Aparentava uns 34 anys i vestia brusa llarga, de les anomenades franceses, gorra clara i espadanyes, tot en bon estat.

El jutjat de Calders procedí a l'ajecament del cadàver.

En ésser detingut l'esmentat subjecte declarà que venia cometent estafes dels nou anys.

La seva primera malifeta fou el robatori d'una gallina, i digué que si llavors l'haguessin castigat no hauria arribat a la vergonya en que es veia.

Afegí que preferia que li clavessin quatre trets, que anar a la presó.

La gent de mal geni

Sigui la influència de la calor, sigui la influència del mal govern, sigui la influència de l'Etna, el cert és que la gent mostra una bel·licositat alarmant i que en l'interval de 24 hores, els agents de l'autoritat i els metges dels dispensaris han hagut d'intervenir en una pila de baralles, algunes de resultats ben deplorables, perquè van produir una mort.

A unes barraques del Cementiri Vell una dona va dir a un captaire que no l'amorós més, i el captaire, per tal d'ensenyar-li a ésser bona amb els pobres, li va badar el cap d'una garrotada.

A unes altres barraques del carrer de la Igualtat, dues dones van anar a esgarapades per si l'una havia dit mal de l'altra, i totes dues van haver d'anar al dispensari.

A les nou del vespre de diumenge van qüestionar al carrer de Lluís Antúnez el mossos municipal de mercats Enric Gualastro, de 48 anys, i Elies Alvarez Canella, de 38. Sembla que el primer va donar un cop de puny a la cara del segon, el qual tragué un ganivet molt gros i va escometre el mossos produint-li una ferida al costat esquerre de pronòstic reservat.

Va ésser curat al dispensari de Gràcia i portat després a l'Hospital de la Santa Creu.

L'agressor va ésser detingut juntament amb l'arma i posat a disposició del jutjat, després de curar d'una contusió a l'ull esquerre.

A les deu de la nit, quan Joan Martínez Boreguil, de 48 anys, jornalier, anava a entrar a casa seva, carrer de l'Arc del Teatre, va topar amb Josep Gil, de 24, veí de Sans, i amb el qual havia tingut alguna disputa,

renovant-se aquesta, que acabà donant el segon al primer un cop de ganivet i fent-li una ferida de pronòstic reservat a l'orella dreta.

El pacient ingressà a l'Hospital de la Santa Creu i l'agressor als calabossos del jutjat.

A la plaça de Brugada, cap a mitja nit, Joan Argat Andres, de 23 anys, va agredir a cops de ganivet a Antoni Sala Talamantes, de 19, i li va causar una ferida incisa al costat esquerre i una punxant a l'esquena, pronòstic reservat.

A les set del matí d'ahir, al bar del Xicu, Passeig Nacional de la Barceloneta, Jaume Ojeda Parron, de 31 anys habitant Pontvedra, 21, tingué una disputa per assumptes de família amb el seu cosí Francesc Maigal Parron, de 23, i habitant al mateix carrer i a poques portades de l'anterior.

De sobte i sense que ningú dels circumstants pogués evitar-ho, el Francesc assotà el Jaume i li donà un cop de ganivet al vuit espai intercostal fent-li una ferida tan greu, que morí quan alguns dels presents el conduïen cap al dispensari de la Barceloneta.

L'agressor quedà detingut.

Generalitat

EL «BUTLLETI DE MESTRES»

Ha sortit el número 35 del «Butlletí dels Mestres», que conté el sumari següent:

«El problema de la Inspecció. — Pedagogia: La Universitat Catalana de Mestres, per Manuel Galés; Treball corporal i Educació, per Joan M. Martí; Conclusions provisionals de l'Assemblea de Girona. — Vida escolar: Pla dels Cursos de l'Escola d'Estiu. Assaigs de la Mancomunitat. — Llibres. — Revistes. — Notícies breus.»

EL CONSELL PERMANENT

Tal com anunciarem, per raó d'ésser demà passat la festa de Sant Jaume les reunions del Consell, corresponents a la present setmana tindran lloc dijous a la tarda i divendres, al matí.

L'Orfeo Germanor Empordanesa

Amb referència al telegrama rebut pel diputat a Corts senyor Pla i Carreras del ministeri d'Estat, senyor Alba, el diputat a la Mancomunitat senyor Noguer i Coma, el comunicat del qual afirma no haver rebut el senyor Alba en son telegrama, polida mostra de correcció i estil diplomàtics, ens prega que fem constar que va ésser disposat com a telefonema «de matíada», la nit del dimarts de la setmana darrera i que no ha cregut convenient el senyor Noguer reproduir-lo per ésser l'assumpte i la intervenció en ell del senyor Alba prou coneguts de l'opinió catalana.

L'Orfeo Germanor Empordanesa ha adreçat el següent telegrama al Ministeri d'Estat:

«Intentant dirigir-se a Tolosa dia 13 corrent Orfeo Germanor Empordanesa, de Figueres, després d'haver travessat, degudament documentat, frontera sense dificultat i trobat-se a Cerbère, esperant fren, polida mostra de correcció i estil diplomàtics, ens prega que fem constar que va ésser disposat com a telefonema «de matíada», la nit del dimarts de la setmana darrera i que no ha cregut convenient el senyor Noguer reproduir-lo per ésser l'assumpte i la intervenció en ell del senyor Alba prou coneguts de l'opinió catalana.

Lectura de Poesies

Organitzada pel Casal Nacionalista del Districte II, dijous, dia 26, a les deu de la vetlla, a l'Ateneu Barceloní (Canuda, 6), el poeta En Lluís Miró Parrellada llegirà un recull de poesies inédites.

Aquesta lectura és la primera del cicle que l'esmentat Casal té projectat, en el qual figura com a segona acte una lectura o conferència del pulcre poeta En Tomàs Garces.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Le Trocquer a Essen

Dusseldorf, 22. — El ministre d'Obres Públiques senyor Le Trocquer ha conferenciat amb el general Degoutte i amb diferents caps de serveis.

A la tarda visità Essen, on, com es sabut, té la seva residència la comissió de control —Havas.

Dusseldorf, 23. — El ministre francès d'Obres públiques, senyor Le Trocquer, ha inspeccionat diversos dipòsits, on s'emmagatzemen els estocs de carbó extreta del Ruhr, declarant-se'n molt satisfet.

S'avaluen en un milió cinc centes mil tones els estocs de carbó existents, quantitat suficient per a les indústries metallúrgiques de França i Bèlgica, fins al mes de gener vinent. —Havas.

Dusseldorf, 23. — Les autoritats d'ocupació s'han incautat, sense incidents, dels establiments metallúrgics denominats «Dortmunder Union». —Havas.

Els desordres de Breslau

Breslau, 22. — Han continuat registrant-se desordres a conseqüència de la creixent carestia de la vida.

Els desenfrenats han saquejat alguns hotels, cafès i magatzems, intervenint-hi la policia, que es veié precisada a disparar per a dissoldre la manifestació.

Dels manifestants, resultaren sis morts i quinze ferits. —Havas.

Breslau, 23. — Ha tornat la tranquil·litat en aquesta població. El nombre de les detencions practicades últimament per la policia ascendeix a 1.200.

Ahí es registraren a Gieritz (Alta Silèsia) disturbis anàlegs als d'aquests dies, deguts a la carestia de la vida. —Havas.

El bacil de l'escarlata

Roma, 22. — Els periòdics diuen que dos professors italians han aconseguit descobrir el bacil de l'escarlata.

Ja han fet, amb resultat satisfactori, nombrosos assaigs utilitzant injeccions de sèrum. —Havas.

La festa nacional belga

Brusselles, 22. — S'ha celebrat amb gran entusiasme en tot el país la festa nacional. —Havas.

La base naval de Singapoore

Londres, 23. — Al «Times» li comunicaren de Tòquio que el ministre japonès de Negocis estrangers ha desmentit les notícies que circulaven sobre un suposat conveni entre Anglaterra i el Japó concernent al projecte de base naval de Singapoore.

Afegí que es tracta en definitiva d'un assumpte de govern interior de la Gran Bretanya. —Havas.

La propaganda comunista a Itàlia

Roma, 23. — Segons alguns periòdics la propaganda comunista per mano russa ha pres increment en algunes regions d'Itàlia. La policia s'ha incautat de documents i correspondència. En els equipatges de dos russos residents a Nàpols s'han descobert documents particularment interessants. —Havas.

Vaga de conductors d'autòmnibus a Londres

Londres, 23. — Ahir deixaren d'acudir al treball 800 mecànics i conductors d'autòmnibus en senyal de protesta contra la nova reglamentació d'hores de presència al treball.

Es tem que aquest moviment vagi estenent-se. —Havas.

La reforma electoral a Itàlia

Roma, 22. — La Cambra dels Diputats ha adoptat per 223 vots contra 123 el projecte del Govern, relatiu a la reforma electoral.

Després d'aprovar, la Cambra suspengué les seves sessions «sine die». —Havas.

Alemanya i Rússia

Berlin, 23. — El Govern rus dels soviets ha signat un acord amb l'oficina alemanya de subministre de cereals comproment-se a lliurar-li cereals en una quantitat de 20 milions de lliures, destinats a la panificació. Els lliuraments començaran immediatament havent d'acabar-se a última de novembre pròxim. —Havas.

LA PAU DE LAUSANA

Avui ha d'ésser signada a Lausana la pau entre les potències aliades i Turquia, la qual anul·la la signada a Treves el 10 d'agost de 1920. L'anul·lació ve perquè per una part el subjecte contralient és canviat. A Sevrès era el govern turc de Constantinoble, el qual, després de la desfeta en la gran guerra, signava una pau dictada. A Lausana la pau ha estat negociada entre la nova Turquia d'Angora, vencedora de Grècia, i les potències aliades, les quals s'havien dividit davant el conflicte greco-turc, cercant entendre's cada una d'elles separatament amb Turquia, segons els seus interessos especials a Orient.

Però ben aviat les Potències aliades tornaren a enar d'acord, procurant que s'arribés a una pau entre Turquia i Grècia. En obrir-se la conferència de Lausana, les pretensions dels nacionalistes turcs més fanàtics arribaven a fer-los dictar la pau. Davant d'aquestes exigències, les potències aliades han mantingut quasi sempre una unitat de propòsits que han fet possible la conclusió satisfactòria d'una pau difícil. La lentitud dels turcs no ha trencat la unitat substancial dels aliats i, en canvi, ha temperat llurs actituds bel·licoses que tenien quan l'armistici de Mudanya.

Les negociacions de Lausana han durat set mesos, havent començat el 20 de novembre de l'any passat. El primer període durà fins els primers dies de febrer, suspent-se aleshores per haver d'anar la delegació turca a exposar la situació a l'Assemblea d'Angora i rebre noves instruccions. Si la pau hagués consistit solament de clàusules territorials, s'hauria pogut signar ja pel febrer, puix en el projecte definitiu de tractat presentat als turcs el 31 de gener, les fronteres estaven ja acordades quasi per tots els punts. Però sorgí la qüestió de Mossul, en la qual anglesos i turcs no es pogueren entendre deixant-se per a ulterior examen de la Societat de les Nacions. Llevat d'aquesta regió i algun punt litigiós de Síria, Turquia accepta les amputacions territorials fetes a l'ex-Imperi otomà amb motiu de la pèrdua de la guerra. Fins el pacte nacional d'Angora s'adaptava a la pèrdua d'a-

quests territoris del sud de l'Àsia Menor.

On Turquia ha guanyat és en la frontera europea, de la qual semblava que n'havien de restar exclosos del tot, quan Anglaterra va pendre la vigilància dels Estrets. Encara que Rússia, present a la primera part de les negociacions, va cercar de tancar els Estrets a les potències occidentals, el règim d'aquells roman lliure en temps de pau i en guerra, sota una comissió a la qual participen les grans potències, Rússia, Grècia i Iugoslàvia, sota la presidència d'un comissari turc.

Sobre el territori dels Estrets els turcs accepten un règim de neutralització militar en una zona de 15 quilòmetres, però les tropes aliades abandonaran Constantinoble i llurs flotes, al cap d'un període de temps, marxaran de les aigües dels Estrets. Tornen a Turquia, amb règim autònom les illes d'Imbros i Tenedos ocupades pels grecs. L'aventatge més important que s'asseguren els turcs a Europa, és la frontera amb Grècia que arriba fins al riu Maritza a la Tràcia oriental.

Com hem dit abans, a primers de febrer, malgrat l'acord territorial quasi enllestí, la Conferència de Lausana semblava que fracassava. La lletra tramessa el 4 de febrer per Ismet paixà a les potències, refusava les propostes aliades en punts essencials. Aquestes propostes contenien importants clàusules econòmiques, financeres i jurídiques. Cal assenyalar principalment la qüestió de les capitulacions, a les quals renunciaven les potències demanant, però, garanties referents al repartiment del deute otomà i al seu pagament, com també sobre els drets dels respectius ciutadans creditors de Turquia en una forma o altra. Cal esmentar també les concessions econòmiques que cada u tenia el dret de demanar en compensació de les concessions territorials acordades.

La Conferència estigué suspesa durant més de dos mesos. Finalment l'Assemblea d'Angora va comprendre que no podia substreure's indefinidament de presentar conclusions, i el 8 de març va trametre contraproposicions als governs aliats, donant-se el cas curiós que plantejaven no-

vament la discussió d'algunes qüestions territorials ja resoltes, com per exemple la possessió de l'illa de Castellorizo i el Dodecanès per part d'Itàlia.

La nova discussió intentada per Turquia era un pretext per obtenir majors concessions en les parts econòmica i jurídica que restaven a tractar. Sobre aquestes qüestions s'han desenrotllat fatigosament les discussions en la segona etapa de la Conferència represa el 24 d'abril. Discussions difícils, de tècnics, poc apassionants pel públic, però importantíssimes perquè contenen totes les possibilitats de futures relacions entre les potències aliades i Turquia. Mentre aquesta volia fer valdre sobretot la seva absoluta independència jurídica, cercava obtenir dels Estats Units que substituïssin les potències europees en les iniciatives europees: això donà lloc al projecte Chester que sembla ha estat suspès per l'Assemblea d'Angora.

Sols quan hi haurà el text complet del tractat, que serà voluminós, serà possible, i això sols als tècnics, jutjar fins a quin punt han estat protegits i sacrificats els interessos econòmics i financers. De totes maneres Turquia ha obtingut el que era el seu objectiu principal: d'ésser tractada i considerada com Estat completament sobirà. Les concessions econòmiques que podrà o haurà de fer tindran un caràcter privat i no seran apolades per cap privilegi reconegut jurídicament als governs estrangers. Així s'haurà satisfet l'orgull nacional d'Angora i la pràctica dirà com es desenrotllaran les futures relacions econòmiques entre els europeus i Turquia.

Cal consignar com amb les negociacions financeres Turquia ha obtingut un altre avantatge territorial: un cap de pont ferroviari més enllà del Maritza, a Karagatix. L'ha obtingut renunciant a la indemnització de guerra que pretenia de Grècia.

Encara que imperfecta, amb molts residus que duraran molt de temps, la pau de Lausana és una etapa en la reorganització general d'Europa i fa entrar la qüestió d'Orient en una nova fase que certament és menys amenaçadora de com la deixà el tractat de Sevrès.

Romania a Lausana

Lausana, 23. — El delegat romanès, senyor Diamanti, féu afegir a l'acta de la darrera sessió celebrada per la Conferència una declaració en la qual, en nom del seu país, recorda que Romania aportà en tot moment, lleial i fidelment al seu concurs als aliats.

Afegeix que se sent unida amb ells per més estrets llaços, encara que hi ha hagut pactes escrits.

Subratlla després que la intel·ligència entre els aliats ha estat tan necessària per a aconseguir la pau de Lausana com és indispensable per a consagrar la pau del món.

Termina explicant que la Petita Entesa és una prolongació del fomentament constituït per les grans potències i per consegüent forma part integrant de la garantia de tranquil·litat del món. —Havas.

Rússia i els Estrets

Berlin, 23. — L'ambaixador del Govern dels soviets desment els rumors que han circulat, segons els quals la signatura pel Govern dels soviets d'un conveni sobre la qüestió dels estrats seria la conseqüència d'una clàusula secreta de l'últim tractat anglo-rus. —Havas.

Política italiana

Roma, 23. — De la votació d'ahir realitzada per la Cambra de diputats, resulta una nova manifestació de confiança al Govern, tenint-hi una àmplia part els populistes.

L'opinió pública del país observa amb satisfacció com l'orientació dels populistes va marcant-se cada vegada amb més gran claredat i amb sentiments cada vegada més definits d'adhesió a l'actuació del Govern.

Tals resultats decididament favorables vénen a atormar cada dia més el prestigi del Govern nacional amb la contínua aportació de nous elements que fins ara s'havien mantingut en actitud de reserva. —Havas.

Mort d'un ex-ministre

Perpinya, 23. — Ha mort a l'ile sur Tet el senyor Charles Dupuy, senador i ex-president del Consell. —Havas.

Poincaré contra Lloyd George

Villiers Cotterets, 23. — En el discurs pronunciat per M. Poincaré amb motiu de la inauguració del monument erigit en memòria dels morts de la guerra, reforçà les manifestacions de l'ex-primer ministre anglès Mr. Lloyd George el qual creant confusions declarà que resultava graciós veure que França demanava restaurar, com ho fa les seves regions devastades, i al mateix temps queixar-se amargament de les despeses sumptuàries fetes pel govern de Berlin.

Alemanya que no va veure cap poble enfonsat per les bombes, no repara els seus danys com França. Alemanya emprèn millors importants en detriment del crèdit que pertany a França. Això resultarà potser graciós per a M. Lloyd George, però en realitat és entristidor i intolerable per a França.

Si els nostres amics anessin al Ruhr — afegí — comprendrien millor que els perills de l'esdevenidor tenen el seu principal centre en l'extraordinària aglomeració de les forces industrials d'Alemanya.

Un viatge al Ruhr — digné després — bastaria perquè s'informessin clarament. I tal enquesta, que seria molt breu, no exigeix ni estudis financers ni peritatges internacionals; exigeix solament un xic de judici i un altre xic de bon sentit.

Desitgem — terminà dient el president del Consell francès — que ningú hagi de doldre's més tard d'haver fet cas omís de les claríssimes advertències de França. —Havas.

Aniversari

Constantinoble, 23. — Avui, dia 23, celebra Turquia l'aniversari de la proclamació de la Constitució de 1908.

La nova Cambra turca ha estat convocada a Angora per al dia 2 d'agost. Els diputats per Constantinoble pensen sortir immediatament amb direcció a Angora. —Havas.

Al Ruhr falta cok

Dusseldorf, 23. — A conseqüència de la manca de carbó de cok, han estat apagats onze alts forns. —Havas.

Les converses

interaliades

Paris, 22. — El president del Consell senyor Poincaré conferencià ahir, a última hora de la tarda, amb l'encarregat de Negocis de la Gran Bretanya.

Es creu que el senyor Poincaré haurà donat igualment a conèixer al Gabinet belga aquesta nit la seva opinió sobre els documents anglesos.

Els canvis de punts de vista entre els Govern de París i Brusselles continuaran activament, amb l'objecte de poder donar aviat una resposta comú. —Havas.

Washington, 22. — Els Estats Units ben rebut ja la nota que, a títol d'informació, els ha tramès el Govern britànic, donant compte de la seva resposta a les proposicions alemanyes. —Havas.

Londres, 22. — L'«Observer» resum d'aquesta manera els dos documents britànics tramesos a França, o sia, resposta a les últimes proposicions alemanyes i carta acompanyant a França la ita resposta:

En la resposta a Alemanya s'accepta en un principi l'oferta d'atenir-se a les decisions d'un Comitè internacional. Es pren en consideració les ofertes definides en l'última nota del Govern alemany als aliats, sobre garanties econòmiques sota una reserva: que és precis que s'examinin atentament la capacitat de pagament d'Alemanya i l'extensió de les dites garanties. Demés, esmenta d'una manera prudent l'oportunitat que el Reich abandoni la seva actitud de resistència passiva a les tropes d'ocupació.

En la carta tramesa a França acompanyant la resposta que acabem d'extrair, es reconeix plenament el dret de França al cobrament de les reparacions i dona a França indicacions amistoses sobre la manera de regular l'ocupació. Acaba dient que el Govern

de la Gran Bretanya està disposat a discutir els deutes interaliats en el moment que es consideri oportú. —Havas.

Paris, 23. — S'assegura que el Govern francès es proposa guardar el més absolut secret sobre el contingut del projecte anglès de resposta a Alemanya, però es fa observar al ministeri de Negocis estrangers que Anglaterra també ha de guardar igual reserva.

Malgrat que s'ignora en absolut l'opinió manifestada pel Govern de Londres en aquest document, s'assegura que s'ha procurat que el document suavitza aspiracions. D'aquí que en la nota, segons s'affirma, no es parli ja d'una comissió imparcial o internacional per a estudiar les possibilitats de pagament d'Alemanya. En lloc d'aquesta comissió se'n crea una altra que sortirà de la mateixa comissió de reparacions.

Però malgrat aquestes modificacions la divergència de criteri que separen Anglaterra i França és encara molt profunda.

Els Govern francès i belga persistiran a reclamar l'abandonament de la resistència passiva, i a afirmar que l'evacuació del Ruhr no començarà mentre Alemanya no comenci a complir els seus compromisos.

Amb aquestes condicions podrien conciliar-se els punts de vista d'Anglaterra i de França i Bèlgica.

De moment no és possible registrar cap altra fet que la bona voluntat d'arribar a un acord. —Havas.

Avió francès a Alemanya

Berlin, 23. — Comunicuen de Nuremberg a l'Agència Wolf que un aeroplà de la Societat aeronàutica franco-romanesa, a bord del qual hi anaven dos passatgers, fou obligat a aterrar al camp d'aviació de Nuremberg-Furth.

L'aparell i els paquets postals que contenia, foren confiscats. —Havas.

Topada de trens

a Flaesberg

Estocolm, 23. — En el pas a nivell de Flaesberg ha topat amb un autocar un tren procedent de Cöteborg.

D'aquest accident han resultat 8 morts i 19 ferits. —Havas.

La vaga de Hull

Hull, 23. — Els treballadors del moll han adoptat l'acord de no reprendre el treball en les condicions proposades per la Convenció Nacional. —Havas.

Les garanties d'Alemanya

Londres, 23. — Al «Daily News» li comunicuen de Berlín que el Govern del Reich ha informat al Foreign Office que ja ha acabat de fixar el pla de garanties que Alemanya està en condicions d'oferir als aliats. —Havas.

Mussolini i Garibaldi

Roma, 23. — El president del Consell senyor Mussolini ha rebut la visita del general Biocci Garibaldi. —Havas.

Roma, 23. — En la visita que ha fet al president del Consell, senyor Mussolini, el general Ricolotti Garibaldi, sollicita de Mussolini que l'admetés al partit feixista.

Mussolini contestà acceptant. —Havas.

Al Ruhr, les esquerres es preparen

Dusseldorf, 23. — Els partits de l'esquerra prossegueixen amb activitat els preparatius de la manifestació que es proposen celebrar el dia 29 d'aquest mes.

Els comunistes dirigiran la seva manifestació a la vegada, contra els nacionalistes i contra els separatistes. —Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dimarts, 24 de juliol de 1923

La conferència d'En Ventosa

MOLT oportuna i molt interessant ha sigut la conferència donada a Santa Coloma de Farnès pel nostre il·lustre amic En Joan Ventosa i Calvell sobre el moment polític actual. Molt oportuna, car ha vingut a esvaïr definitivament les rumors que feien córrer els enemics conscients o inconscients de la Lliga Regionalista respecte a la suposada actitud del nostre il·lustre amic. Molt interessant, car demostra la lleialtat i l'esperit de sacrifici dels homes de la Lliga.

Si el nostre volgut i admirat leader En Francesc Cambó ha cregut complir un deure patriòtic, retirant-se de la política activa, retirada que tota Catalunya espera que no sigui una cosa definitiva i irremediable, la Lliga Regionalista, conscient de la seva responsabilitat i amarada, com sempre, del sentiment nacionalista, segueix al seu lloc, disposada a lluitar pels ideals, pels drets i pels interessos permanents i col·lectius de la nostra terra, amb la mateixa persistència, amb la mateixa intensitat, amb la mateixa extensió de tota la seva vida. La seva història brillantíssima d'un quart de segle és la millor garantia de la seva actuació futura.

Molt justament ha recordat En Ventosa que l'essència del catalanisme és l'afirmació de la personalitat nacional de Catalunya. Aquest és l'ideal immutuable, al qual cal acomodar, atansar, la realitat viva de cada hora. I aquest ideal immutuable, mai no serà absolutament assolible, car nosaltres sempre voldrem més perfeccions i més grandeses per a Catalunya. Mai no ens semblarà Catalunya prou perfecta, prou lliure, prou gran. Es per això que cal esguardar l'ideal absolut com una mena de límit matemàtic al qual podem anar acostant-nos indefinidament, sense arribar, però, a identificar-nos-hi mai.

Com a mitjà per aconseguir aquest ideal, per a atansar-nos tan ràpidament com puguem a aquest ideal, volem reconquerir per a Catalunya els instruments del seu govern propi. Es per això que el nostre catalanisme no és condicionat, car no el subjectem a cap condició prèvia, ni a cap eventualitat contingent, ni a cap termini, ni a cap limitació en el temps o en l'espai, ni possem al nostre ideal fites de cap mena.

Es clar que, en l'ampla concepció d'aquest catalanisme essencial, no podem admetre tampoc cap limitació en els procediments ni en la tàctica. Tots els procediments i totes les tàctiques que puguin menar envers la consecució de la màxima llibertat de Catalunya ens semblaran admissibles. No rebutjarem cap arma útil. No ens privarem de cap possibilitat. No deixarem de realitzar cap provatura que tingui probabilitats de bon èxit.

I en dir que tots els procediments que menin envers la màxima llibertat de Catalunya ens semblen bons, és clar que volem excloure els procediments èticament reproables, moralment il·licits. En la nostra concepció de la política són admissibles tots els procediments que menin a la consecució d'un ideal, i els procediments moralment il·licits no hi menen.

La conferència del nostre il·lustre amic En Joan Ventosa i Calvell, ultra ratificar la seva personal col·laboració a la política nacionalista, ha vingut a confirmar que la Lliga, lleial a la seva història i conscient de la seva responsabilitat, continuarà essent el que sempre ha estat: l'exèrcit de la llibertat de la nostra terra, sota les banderes del qual, que són les banderes de la pàtria, poden lluitar i vèncer tots els catalans que sentin l'amor viva a Catalunya.

Polítics

«EL LLAMP»

Amb motiu de complir-se el segon aniversari de la fundació i publicació del fort periòdic, portanveu nacionalista de Gandesa i sa Comarca, «El Llamp», ha publicat un número extraordinari molt interessant.

Hi ha escrits de Cambó, Prat de la Riba, Torras i Bages, Antoni Miralles, Joan Riba, R. Sedó, Borrell, Ad. Pizcueta de València, A. Barceló, Emili Pascual d'Amigó, Maria Ferrer, Eudald Melendres, J. Romani, Víctor Ferrús i altres escrits de redacció.

Porta també poemes de Josep Gual, de Sant Vicenç, J. M. Ribó, Conrad Davós, de Batea; Manuel Altés, de Pobla de Masaluça.

Porta, encara, intercalats entre el text, fragments expressius i triats de Pere Rahola, Maragall, Puig i Cadafalch, Dant, Milà i Fontanals, sobre l'ús de la llengua pàtria. És un número excellent.

PER L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE BENEFICÈNCIA

Hom augura un èxit fallaguer i promet veure's molt concorreguda, la vetllada que els empleats del Banc de Catalunya organitzen per a demà, a dos quarts de deu del vespre, al Teatre-Escola (Consell de Cent, 264), a profit de l'Associació Catalana de Beneficència, havent promès l'assistència a la dita vetllada, qualques distingides personalitats.

Els que desitgin invitacions, poden passar pel Banc de Catalunya, demanant al senyor Antoni Rodríguez i avui a l'anit al teatre-Escola.

L'ACCIO RADICAL CATALANA DE PARIS

El dia 24 de l'actual serà donada a l'estatge social d'Acció Radical Catalana, de París, una conferència contradictòria entre els companys F. Vidal i J. Pera, tractant de «La llibertat de pensar i el dret a la vida».

A SANT SADURNI DE NOYA

Hou's aci el programa de la Diada d'Afirmació Nacionalista que celebra-

Les Idees i les Imatges

DE SALAMANCA
A CLERMONT FERRAND,
VIA BASCONIA

Havem pallejat, recentment, un copió número extraordinari de la «Revue de Metaphysique et de Morale» (1), tot ell consagrat a Pascal, en l'arribada de la celebració del seu tricentenari.

Els treballs, diversos, porten les signatures de M. Blondel, L. Brunschwig, J. Chevallier, H. Oeffding, J. Laporte, F. Rauh i Miguel de Unamuno.

En Miguel de Unamuno hi insereix un curiós article, bastidor d'una tesi assats inesperada.

En ell es parla d'una guerra civil que s'operava en l'ànima de Pascal, a través de dues influències indirectes «basques»: — (per a En Miguel de Unamuno ésser base vol dir, per extensió i sintetització alhora, ésser espanyol o peninsular per excel·lència) — la influència de Raimond de Sabruja i de Martí, en els quals l'Unamuno sembla veure els precursors de Jansenisme, i la influència de Hugo de Loyola, el fundador de la Companyia de Jesús, del qual, com s'esdevé sovint amb els enemics a combatre, estava, sens dubte, Pascal, fins a cert punt, també influat.

No discutirem, per bé que molt discutible, a En Miguel de Unamuno, la seva «basconització», de Pascal. Bo i acordant-li, caldria, però, tot seguit, passar-hi de llarg. El geni de Pascal té altres aspectes, té altres matissos, té altres facetes gens ni mica «bascos», absolutament francesos.

En Miguel de Unamuno, malgrat del seu talent, aquestes facetes i matissos fonamentals de Pascal, no les veu o no les pot apreciar bé.

L'il·lustre professor de Salamanca veu i aprecia, a meravella, els canells de Pascal.

No així els angles harmònics i les corbes subtils de Pascal...

JOSEP MARIA JUNOY

(1) Avril-Juin 1923.

ran a Sant Sadurn de Noya demà, 25 de juliol de 1923, Diada de Sant Jaume, els elements radicals del catalanisme:

A les deu del matí, arribada dels oradors. A les onze, ballada de sardanes, a la plaça Prat de la Riba.

A la una de la tarda, àpat de germanor a la Fonda «Xic Maxima». El dit acte serà ensens un homenatge a l'ex-candidat per diputat de la Mancomunitat En Josep Grant i Sala, com a reglament per haver remogut amb la seva campanya netament nacionalista l'esperit patriòtic d'aquella comarca.

A dos quarts de quatre de la tarda, a la plaça Vella, miting monstre, en el qual parlaran els capdavaners del nacionalisme radical Llongorri-Grau i Ros, de «La Tralla»; Roig i Pruna, i Riera i Puntí, de la Unió Catalanista; Ollé i Bertran, de l'Associació Catalana de Beneficència; Ventura i Gassol, d'Acció Catalana; Grant i Sala, ex-candidat; Na Mercè Llongorri, per les noies catalanes; En Francesc Macià, diputat separatista.

Diada de la Llengua Catalana a Sant Feliu de Llobregat

Demà, diada de Sant Jaume, tindrà lloc a Sant Feliu de Llobregat una Diada de la Llengua Catalana organitzada per Nostr Parla.

Hi assistiran els senyors Miquel Capuz, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, i Manuel Thió, de l'Obra del Bon Mot, a més dels senyors Domènec Pallerola, Martí Esteve i M. Massó Llorens, de Nostra Parla.

L'acte tindrà lloc al Teatre del Casino Santfeliuenc, a dos quarts d'onze del matí.

El que cal aclarir

PIADOSAMENT ha estat retret amb insistència, en discutir-se ara la pròrroga de la llei d'autoritzacions aranzelàries, que aquesta llei havia estat proposada per En Cambó. Això no és cert i cal que la veritat sigui dita. La llei proposada per En Cambó no donava al Poder executiu una facultat discrecional, illimitada, sinó que la limitava taxativament. Però aquesta limitació saludable, que era garantia per al productor, fou hàbilment destruïda per un incís que hi va col·locar En Bergamín — dues paraules: de ordinari — que ha permès, amb l'ús i l'abús que hom n'ha fet, de mirar i destruir tot l'Aranzel.

Justa era la idea d'En Cambó en reclamar una autorització de limitat abast. La situació econòmica del món, no retornat encara de l'immens trasbals sofert, si bé aconsellava una vigilant protecció, exigia també una certa flexibilitat en la tarifa duanera, per tal de poder assolir a cada moment i en cada cas el màxim avantatge possible, canviant concessió per concessió, establint rigorosament el *do ut des*, la reciprocitat completa, no contractant sinó per curta durada i amb proscripció absoluta de la clàusula de nació més afavorida, i, a l'ensem, fets els ulls en el curs de l'estadística. En un mot: aquella llei, tal com En Cambó l'havia feta, no era sinó l'instrument que necessitava Espanya per a entroncar i completar la pròpia economia amb les economies estrangeres. I calia això, car l'isolament econòmic, ni que possible fos, no seria desitjable.

Però la llei del 22 d'abril de 1922, ara prorrogada, malgrat l'aferissada oposició dels nostres il·lustres amics Rahola i Ferrer-Vidal, és radicalment oposada al pensament i a l'obra d'En Cambó. Ho és en son esperit i ho ha estat també, naturalment, en sos efectes. Amb ella ha estat possible el conveni amb Suïssa, on hi ha rebaxes de més del vint per cent en moltes partides i és concedit el tracte de favor en gairebé tota la resta de l'Aranzel; i el conveni amb França, a la qual són atorgades totes les concessions fetes a Suïssa i altres reduccions sota la segona columna en més de 300 partides i rebaxes de més del vint per cent en una trentena; i el conveni amb Anglaterra — fet per tres anys sense fer-lo aprovar pel Parlament — en el qual són cedits també tots els avantatges donats a Suïssa i a França, i, demés, altres 142 rebaxes, de les quals 28 passen del vint per cent. De fet, doncs, amb aquests dos últims convenis, ha quedat restablerta la clàusula de nació més afavorida, la qual cosa implica la negació absoluta, no solament de la idea d'En Cambó, sinó fins de la mateixa llei de 22 d'abril.

I totes aquestes rebaxes, concessions i renunciaments, han estat fets, per ventura, a canvi de concessions equivalents, tal com marca la llei? Fa escriure la lectura del text i annexos d'aquests convenis. La reciprocitat no hi és sinó il·lusòria, i fins en molts punts ni en apariència. N'hi ha prou amb dir que, havent concedit a França el tracte de favor en més de mil partides i rebaxes sota la tarifa mínima en 322, amb compromís de no augmentar-les amb cap gravamen ni coeficient, aquell país sols dona tracte favorable a uns poquíssims articles espanyols, però sense comprometre's a mantenir inalterables les tarifes, les quals podrà recarregar amb els gravàmens o coeficients que li convingui. I no parlem del conveni amb la Gran Bretanya, car la desproporció encara és més vergonyosa. Demés, és inútil fer esment d'aquests detalls: les columnes numèriques de l'estadística del comerç exterior espanyol són tot un himne a llaor d'aquesta llei, de son autor i dels experts negociadors espanyols que l'han duta a la pràctica.

Prorrogada la llei, l'obra Bergamín-Alba podrà ser, doncs, completament terminada. Ja el ministre d'Estat digué al Parlament — invocació suprema! — que les comissions de negociadors estrangers s'esperaven. Si encara resta alguna indústria que aixequi una mica el cap, que es resigni. No hi haurà, a les fronteres espanyoles, la protecció deguda als nostres productors. I aquests veuran, demés, com tampoc a l'interior del país troben, ni l'agricultura, ni el comerç, ni la indústria, la protecció necessària, aquesta protecció que plàsticament es tradueix en un bon servei de transports ferroviaris, en una adequada organització del crèdit, això és, en la solució de tots aquells problemes que En Cambó havia ja començat a envestir, després d'uns estudis com mai s'havien fet a Espanya i que, després de tant de temps, encara no s'han preocupat poc ni molt de resoldre tots aquells que van estrafer i desvirtuar radicalment son projecte de llei d'autoritzacions aranzelàries, amb la piadosa intenció que la pràctica ha demostrat i seguirà demostrant.

El senyor Vallès i Pujals

Procedent del seu viatge a l'estranger, el president d'aquesta Diputació, don Joan Vallès i Pujals, va tornar diumenge a Barcelona.

El nostre il·lustre amic ha estat, com ja vàrem dir, a Roma, recorrent la companyia d'uns il·lustres religiosos catalans que es troben fa uns quants anys, a la Ciutat Eterna.

de l'excursió, així com de les atencions de què ha estat objecte per part dels alludits compatriotes.

El Sant Pare va concedir-li una audiència privada i a pres del President, va concedir la seva benedicció a Catalunya.

Aquest matí, el senyor Vallès ha estat a la Diputació, essent complimentat per distingides personalitats i pels alts empleats, possessionaris de la Presidència, que li fou donada pel President accidental don Joaquim Borràs.

Butlletí internacional

23 de juliol de 1923

EL PROBLEMA DE
LES REPARACIONS

El *Corriere della Sera* ha publicat un article molt interessant de Luigi Luzzatti, sota l'epígraf *Gravi rivelazioni, alti pensieri di un inglese vivente e di un tedesco assassinato*. El *tedesco assassinato* és, com ja haurà endevinat el lector, Walter Rathenau. L'inglese vivente és Mr. Lawrence, qui, després d'un visita d'inspecció realitzada per les terres d'Alemanya, ha sintetitzat la situació europea en aquesta frase: *L'Alemanya és tan pobre que no pot pagar les reparacions. La França és tan pobre que té una necessitat urgent de les reparacions*.

Mr. Lawrence ha conferenciat íntimament amb els polítics i els industrials germànics més assenyalats i tots li han dit que la situació és insostenible. Mr. Lawrence té la convicció que a qualsevol moment pot esclatar una revolució a Alemanya, comparada amb la qual tot el que ha esdevingut a Rússia semblaria cosa sense importància. Els alemanys, impotents per a deturar el curs de la catàstrofe, contemplan els esdeveniments amb els braços creuats, i la situació es fa cada vegada més perillosa, no tan sol per a l'Alemanya, sinó per a tot el món. El canceller Cuno ha dit, contestant els censors del govern: «Si creien que nosaltres no governem com cal, veniu a governar vosaltres».

Un dels directors actuals de les fàbriques Krupp, Kurt Sorge, ha dit a Mr. Lawrence que Alemanya voldria tractar amb França a condició que cessessin els avenços al Ruhr durant les negociacions, retirant la major part de les tropes i deixant únicament les guarnicions adequades a les ciutats que ja ocupen ara. Aleshores cessaria també la resistència germànica i a poc a poc aniria millorant la situació. Stresemann, el successor probable de Cuno, ha dit que ell no és un pacifista sistemàtic i no oposa cap objecció a algunes de les clàusules territorials del Tractat de Versalles, car si els alemanys haguessin guanyat la guerra també haurien volgut eixamplar llur territori. Però els aliats, afegeix, han ultrapassat els límits de la raó. Danzig, com a exemple, constitueix per a l'Alemanya oriental una població tan genuïnament germànica com el Rin per a totes les altres terres teutòniques. Quant a la situació actual, Stresemann creu que, mentre continuï aquesta incertitud, Alemanya no podrà restaurar la seva economia ni sistematitzar les seves finances. Si fos arranjat definitivament aquest afer de les reparacions, Alemanya estabilitzaria la seva moneda, en un quinquenni restauraria la seva economia interna i es posaria en condicions de pagar una suma considerable en concepte d'indemnitzacions als aliats i vencedors.

Luigi Luzzatti fa un alt elogi de Walter Rathenau, amb el qual va tenir ocasió de conversar íntimament a Gènova. Diu que era home de gran valor, de gran rectitud, un dels pocs alemanys que sentien la necessitat moral i econòmica d'aconseguir un acord sincer amb els aliats, pagant les reparacions degudes. Remarca Luigi Luzzatti el discurs que ha pronunciat recentment Wirth (l'antecessor de Cuno i la visita del qual a Roma en aquests moments és prou significativa), amb motiu de l'aniversari de l'assassinat de Rathenau. Wirth ha recordat que Rathenau volia anar suavitzant les aspreses de la situació, augmentant a poc a poc la confiança dels aliats en la bona fe d'Alemanya. Si Rathenau no hagués sigut assassinat — afegeix Wirth — els francesos no foren ara al Ruhr, car aquell estadista hauria pactat un acord amb França, i sabut inspirar prou confiança en el seu compliment. Wirth ha notat que els esdeveniments han produït a Alemanya un estat d'ànim tan perillós que tot home públic que treballi per a fer triomfar una política de moderació i de conciliació ha de preparar-se per a morir.

Luzzatti comenta aquestes paraules de Wirth, qui coneixia Rathenau i l'apreciava com un dels tècnics economistes més intel·ligents i més atrevits, com un dels organitzadors industrials més eminents, tan preocupat dels interessos del treball com dels del capital, desitjós d'evitar una convulsió revolucionària que unís en una mateixa disbauxa comunista l'Alemanya i la Rússia i precipités tota l'Europa en l'anarquia. Aquesta catàstrofe, per a evitar la qual Rathenau va donar la seva pròpia vida, amenaça altra vegada Europa, segons els informes de Mr. Lawrence. Cal, doncs, — conclou Luigi Luzzatti, — que si el doctor Cuno, segons sembla, reconeix honestament l'obligació d'Alemanya de reparar els danys que causà i accepta una investigació acurada sobre la capacitat de pagament del gran i culpable deutor, les Potències aliades sentin la urgència de prevenir, amb una pau justa, els perills notoris de la situació actual.

Comentant aquesta situació, creu *Le Temps* que els tres principis fonamentals de la política anglesa que serveix la nota del govern de Londres (sobre el text de la qual segueixen mantenint tots els governs la reserva més absoluta), són els següents: a) L'ocupació de la conca del Ruhr perjudica els interessos britànics i cal que cessi. *Le Temps* nega fonament a aquesta afirmació i diu que convé examinar en quina forma podran ésser garantits els interessos dels Estats creditors d'Alemanya si s'arriba a organitzar un cobrament metòdic de les reparacions. b) Cal reduir el deute de l'Alemanya, revisant la seva capacitat de pagament. *Le Temps* creu que tampoc aquest principi respon a la realitat de la situació i que en tot cas el que cal fer és revisar els deutes interaliats. Aquesta és, també, sobre aquest punt concret, la tesi italiana, que creu inseparables els afers dels deutes interaliats de les reparacions. Sembla, però, que en les converses del Dr. Bebel amb els estadistes de Londres, París i Brussel·les s'ha fixat en cinquanta mil milions de marcs or la quantitat total que els aliats reclamaran d'Alemanya. c) Les garanties atorgades als creditors de l'Alemanya no han de consistir en penyores sinó en un control general sobre els recursos i les despeses del Reich. Creu *Le Temps* que aquesta garantia és insuficient i precària. El que cal fer, segons el diari parisienc, és cercar els mitjans de pagament que assegurin, especialment per la transmissió de valors negociables sobre els principals mercats del món, el recobriment gradual de sumes proporcionades als recursos del deutor.

Es molt satisfactori de constatar que l'afer de les reparacions comença d'ésser tractat a França com un problema econòmic que cal resoldre pels procediments econòmics. D'aquesta manera serà possible arribar a una solució pràctica.

TOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

"La família
dels Garrigues"

LA VEU DE CATALUNYA començarà de publicar en fulletó el dia primer d'agost la famosa novella tarragonina

"La família dels Garrigues",

original, com tothom sap, d'un dels més forts novel·listes de la nostra renaixença l'illustre escriptor

En Josep Pin i Soler

Desitjosos de portar al nostre fulletó les més representatives produccions de la novella catalana i encoratjats per l'entusiasta acollida que ha merescut als nostres lectors la publicació de la famosa obra

"La febre d'or"

de l'illustre novel·lista

En Narcís Oller

hem volgut continuar aquesta sèrie amb

"La família dels Garrigues"

Així publicarem, després de la novella barcelonina, la novella tarragonina; després de l'estudi del procés psicològic d'una de les malalties socials dels nostres temps, la meravella d'observació i de poesia d'aquest altre estudi de costums.

Com els tres volums de *La febre d'or* constitueixen una pintura exacta de certs segments de la societat barcelonina de la fi del segle XIX, la trilogia

"La família dels Garrigues"

Jaume i Niobe constitueix un perdurable monument literari de la ciutat de Tarragona A la publicació en fulletó de

"La família dels Garrigues"

Jaume i Niobe, seguirà la forta novella poèmica empordanesa

"Solitud"

de l'eminent escriptora

Victor Català

completant així la reproducció en el nostre fulletó de

Les grans novel·les catalanes

de les darreries del segle XIX i començaments del XX

De com dos carteristes
poden caure en mans
d'un jutge militar

A un tramvia de la línia 40, al passatger Antoni Comella li van escamotejar la cartera, que contenia 425 pessetes. Pel que es veu, encara hi ha qui posa els bitllets a la cartera, a disposició dels carteristes.

Menys mal que aquesta vegada el perjudicat va notar l'escamoteig, i els carteristes, que eren dos, no van trobar altre recurs que saltar a terra i abandonar la cartera, que va ésser recuperada pel seu amo.

Algunes persones van emprendre la persecució dels carteristes, els quals, després d'una estona de córrer, van ésser agafats per l'agent de policia senyor Andrés, una parella de seguretat i uns soldats d'artilleria, que hi van acudir sentint la cridoria dels perseguïdors.

La intervenció dels soldats va exasperar els carteristes, els quals es van desfer en tants impropis con-

I M P R O M P T U

Felicitat inassolible

JO tenia una idea borrosa, indeterminada, un gastament d'idea, podríem dir, sobre la joia, la pau i la tranquil·litat de consciència que pot pervenir a un ciutadà, de fer-se netejar el seu barret de palla en un d'aqueixos establiments en boga, on, en pocs minuts, li treuen la brunesa senil, la patina de tres estius i us el deixen blanc i pur com un albat.

Jo no havia tingut, tampoc, un gran interès a badar a la porta d'una instal·lació d'aqueixes, que no s'anomenen benèfiques per un voler de Déu, però que en justícia, i en un ordre de coses inferior, són més que un sanatori, car han solucionat el problema biològic del rejuveniment, que tants ditirambes i admiracions han valgut a la ciència alemanya i als cirurgians de Berlín i Viena.

A dir veritat, a mi sempre m'havien fet l'efecte, quan menys, d'una clínica. Veia, allí dintre, uns homes asseguts, vells o joves, llegint diaris, fullejant revistes, amb un aire marcit, amb una resignació cristiana i amb una sopitesa de tarats.

Sentia, tot passant, el rumfet brunzent d'una màquina, que el mateix podia ésser de dentista, que de radiòleg, que d'altra qualsevol aplicació terapèutica o exploradora, a base de llum i d'energia elèctriques.

El meu escepticisme planyia aquella gent, per il·lusos. Tal vegada, de moment, experimentarien una millora, però el desencant vindria tot seguit, i la naturalesa del barret de palla s'acostumaria al remei o el remei es familiaritzaria amb la dolència i sorgiria la cronicitat espaventable fins a sucumbir.

Però jo he sigut sortós, i un bell capvespre canicular m'he topat amb un convalescent de l'operació, l'aspecte del qual destruïa les meves prevencions i pessimismes. Caminàvem, si fa o no fa, al mateix pas, i seguïem el mateix carreró, no molt concorregut, i em portava un metre d'avantatge. Sortia en aquell mateix instant de l'establiment. Era jove, petitó, rodonet i adipós. Devia tenir un genit dels que en diuen amables i una promesa cotillaire i un pare empletat en una tinència d'alcaldia. Semblava un d'aquells, com tants n'hi ha, que no es preocupen pas excessivament de la seva persona; però que un dia determinat aboquen l'agençament pel broc gros. I aquell dia s'afaiten, es renten els peus, es posen la corbata nova, es fan cirar les botes, es muden la camisa, es raspallen amb cura, i, àdhuc, fan córrer la benzina. El nostre jove — prou s'endevinava — havia realitzat tot això amb la idea preconcebuda d'anar, a darrera hora de la tarda, a fer-se netejar el seu barret de palla, elèctricament.

Etzivava, per tots els porus de la seva corpora, una petulància de sarauista. Potser el calumniem. No recordo si això s'esqueia en dis-sabte, però no hi ha cap inconvenient, ni és denigrant, que, entre setmana, un jove es disposi a anar al Turó Park o altre lloc d'esbarjo honest, amb ella i sa mare.

El cas és que en la tivantor del cos, en la fermesa de les petjades i en la rutilant explanada del seu clatell hi traspuava la felicitat. Duia el canutier d'una guisa hieràtica, imaginant — ja que no podia veure'l — el seu estat de juvenesa; el seu to de palla fresca, miraculosament retornat al primitiu esplendor. El duia, demés, un si és o no és cohibit, amb una certa contracció cervical, com una dona que fa via amb un cistell d'ous en equilibri.

No obstant, la temptació de contemplar-lo se li feia irresistible. Llavors se'l llevava, prenent-lo de l'ala amb la punta dels dits, el mateix que si fos un petal de rosa o una altra delicadesa poètica.

I, bo i caminant, el mirava i el remirava, estudiant totes les perfeccions d'aquella restauració, que semblava un somni. Per a més en-cis, contrastava l'externa netedat amb la interna brutícia. El folre contenia les secrecions capil·lars d'algunes anyades, era d'un color de mel jaspada d'extracte de regalèsia, un pur cataplasme.

I jo no em cansava de seguir-lo, perquè la felicitat s'encomana, perquè les benaurances d'altri compensen, evidentment, les aficcions nostres, perquè els que no tenen un barret vell per a netejar no sabran mai res de la joia pervinguda d'una resurrecció, el rastre de la qual, almenys, jo ensumava.

Ah! jo creia dura la vida, tant si us cobria el seny un barret de trineca com un d'edat provecta, com un colrat del sol, com un altre de bugadejat; jo servava una prevenció inexplicable pels invents, els reclams i les economies, però la visió escadussera i casual del jove feliç m'ha obert els ulls i m'ha mostrat una dreuera.

El mal dels homes i el meu mal és no disposar d'un barret de palla prou billós i atrotinat per a dur-lo a la clínica.

Si em firo d'un de nou, puc fer-lo netejar de seguida, és evident; però no tindrè cap sorpresa; em mancaré l'esglaiadora alegria de veure blanc el que creia negre, i hauré d'esperar quatre anys de pols de carretera, de fum de locomotora, de fregadís de penja-robes i taula de café, de torrefacció de platja, de carbonisa infinitesimal d'indústria i trànsit, de suors de begudes refrigerants i mixtificades, de salutacions embrutidores de casino i tertúlies...

I d'aquí quatre anys, com deia l'altre, o els barrets de palla seran abolits, o el netejar elèctric haurà fracassat o jo seré mort.

PRUDENCI BERTRANA

tra els militars, que han estat posats a disposició de l'autoritat militar pel delicta d'injúries a l'exèrcit.

Es diuen els detinguts Andrés Fernández Sánchez i Vicens Marcos Arana, tots dos castellans.

Una dormida
de mals resultats

Valeri García Poch acabava d'arribar de França i, cansat del camí,

encara que havia vingut amb caril, va asseure's a un banc del passeig de Colòmb, i a poc amb la remor més o menys suau dels tramvies que passaven, va quedar-se dormint.

Al cap d'una estona es va despertar i li va semblar que anava molt lleuger. En efecte: durant la dormida, algú li havia sostret hàbilment 250 pessetes que duia a l'intorn de l'armilla.

LES TERRERES CATALANES

GIRONA

(Conferència de les 9.30 de la nit)

Festival escolar

Al Teatre Principal s'ha celebrat un festival escolar dels nens concurrents al Grup Escolar, en honor dels mestres assistents a l'Assemblea.

E selecte públic ha premiat amb forts aplaudiments la bona tasca dels nens i dels seus educadors.

Creació d'Escoles

L'Ajuntament de Palafrugell ha acordat donar les gràcies i felicitar el diputat per La Bisbal senyor Albert per haver aconseguit la instal·lació d'Escoles a Calella i Llofriu i una Escola Graduada a Palafrugell.

Altres noves

El veí de Garriguel Joan Saló ha denunciat a Antoni Geli com a suposat autor de l'incendi d'un paller propietat del primer.

—El dia 28 a la Delegació d'Hisenda es vendran unes partides d'objectes procedents d'abandó.

—L'Ajuntament anuncia per al dia 28 un concurs per a proveir la plaça d'Inspector d'Arbitris.

OLOT

Mort d'En Josep Berga i Boda

Ha estat molt sentida entre els olotins la mort d'En Berga i Boda, ocorreguda el dia 16 del corrent a Sant Feliu de Guíxols, A. C. S.

Ha estat als mesos sofrint amb resignació una cruel malaltia cansant de tan fatal desenllaç.

En Berga havia cultivat diverses ramats de les Belles Arts; però en el que sobresortí més fou en el dibuix. Era un notable dibuixant, i havia col·laborat en una infinitat de revistes il·lustrades que li sol·licitaven amb interès els seus distingits treballs. En un concurs de dibuixos celebrat per la important revista d'art anglesa "The Studio", en l'any 1911, li varen premiar dos treballs. Són de gran importància les il·lustracions que va fer per a una edició de luxe del poema d'En Mistral, "Mireia". També foren molt celebrades les composicions que sobre temes de la guerra gran va publicar a l'Il·lustració Catalana, de les quals en feren una edició a part i amb un artístic album se'n va fer present al mariscal Joffre. Deixà com a obra postuma una sèrie de dibuixos que són il·lustracions destinades per a una edició de luxe de "Lena", novel·la d'En Carles Bosch de la Trinxeria. Ha deixat una considerable quantitat d'apunts i dibuixos d'estudi de paisatge i composicions de figura, alguns dels quals són veritables obres d'art.

En l'any 1897, després d'haver guanyat unes oposicions, va ésser nomenat professor de dibuix de l'escola de Figueras, la qual va regentar durant tres anys. Després va ensenyar llarg temps en l'escola de Belles Arts d'Olot, junt amb el seu pare. S'havia format en aquesta escola i era un distingit artista olotí dels que sobresortiren més en el concurs de les Belles Arts.

En 1913 va ésser nomenat professor de dibuix de l'escola d'Arts i Oficis de Sant Feliu de Guíxols, on hi ha estat fins que Déu ha disposat andurà a la vida eterna.

En Berga estava suficientment capacitada per a regir una escola d'Arts i Oficis, perquè a més de distingir-se en el dibuix d'art, feia molt bé les arts decoratives i estilitzava flora i fauna sense decaure en la vulgaritat. Demés coneixia amb perfecció els estils d'ornamentació i arquitectònics. També modelava amb correcció i dominava la tècnica escultòrica amb desembaràs i pintava en diversos procediments amb reconeguda discreció.

En les diverses exposicions d'obres seves que va fer en el Saló Parés, hi va obtenir veritables èxits de crítica.

Havia fet el batxillerat a l'Institut de Girona, i els coneixements adquirits en tals estudis li facilitaven al que pogués dedicar-se amb èxit a la literatura, essent un correcte escriptor.

Va ésser un entusiasta nacionalista i va treballar amb fermesa per la causa catalana. Fou un constant treballador per a poder assolir el major grau possible de perfeccionament en les coses d'art.

Baix Empordà

BAGUR. — El dijous passat, al migdia, arriba aquí la Colònia Escolar Barcelonina, organitzada per l'Ajuntament de la Ciutat Comtal, dirigida pels mestres senyors En Josep Figarola i En Fidel Novau, i composta de vint-i-cinc noies, ja grans com cal, per a poder córrer sense perill ni cansament per aquest abrute i formós reconet de Costa Brava.

Acudiren a rebre-la a la plaça, les autoritats locals, els alumnes de l'Escola Patronat de Nostra Dona del Carme, amb llurs professors, el reverend mossèn Jaume Plana i el senyor N'Anastasi Benet, la mestressa senyora Na Maria Pi, també amb les seves alumnes, moltes d'altres personalitats i bon nombre de veïns.

Després de breus i afectuoses salutacions i de forts aplaudiments, tot hom pujà a l'espaiosa Casa de la Vila i allí l'alcalde senyor En Josep Maria Pi donà la benvinguda a mestres i a minyons, en nom del poble; el regent de la parroquia, reverend mossèn Salvador Riera i el metge de la vila senyor En Josep de Masdevall, se'ls hi oferiren incondicionalment, i En Josep Figarola, director d'aquesta i de les altres dues Colònies vingudes aquí en aquests darrers anys, regregrà la salutació i els obsequis i les mostres d'afecte que el poble de Bagur acabava de donar als petits barcelonins i als mestres que s'honoraven guiant-los per aquestes terres formoses, nobles i franques de l'Empordà.

Aleshores els nouvinguts se'n anaren a deixar l'equipatge a l'espaiosa i acondicionada Cambra-Dormitori, instal·lada com en anys anteriors, en l'Escola Oficial de noies, restant sorpresos agradatsament en veure que podrien disposar una temporada d'un edifici gran i bonic, des del qual podran rebre quotidianament matineses carícies del sol, respirar a dojo l'aire sanitari i aromatitzat per les flors i pels pinars, oir les tendres melodies dels ocells i contemplar la mar nostra, més blava, més neta i més llura que la distressada de la ciutat.

A la tarda, després d'haver dinat esplendidament a casa de la senyora Na Emilia Carreras, on disposa també d'un ample i fresc menjador, reposaren una estona.

I quan ja el sol s'apropava a la posta i suau ventífol, feia menys intensa la calor, el senyor Figarola, coneixedor perfecte de tota la contrada bagurenca, els acompanyà a un superb mirador que té per nom «La Font de la Salut», mostrant-los el magnífic panorama que s'hi estén a l'entorn, fent-los una descripció del lloc i un elogi de l'Empordà, recordant algunes poeses les quals en tracten, i ensenyant-los la inspirada sardana del mestre Morera i l'letra d'En Maragall, la qual porta el nom d'El Palau del Vent.

El divendres van escriure a llurs famílies i anaren d'excursió a la xamósia platja de «Sa Riera», emplaçada a uns tres quilòmetres del poble, en simpàtica i tranquil·la cala, on es banyaren alegrement, sense necessitat de passar primer per empostissats i taquilles com a Barcelona.

El dissabte i el diumenge, tampoc van romandre inactius, tota vegada que pujaren al Castell i anaren d'excursió a una pineda, feren gimnàstica com cada dia, llegiren contes, aprofitaren ocasions a posta per a explicar lliçonetes interessants, etc., etc.

I com que el senyor Figarola és empordanès i coneix — com hem dit abans — tota la contrada; té bons amics al poble, i compta amb la valuosos col·laboració del seu company senyor Novau, qui es desvetlla per la Colònia, és ben segur que aquesta passada temporada molt agradablement i profitosa, i que mestre i infants retornaran a la ciutat emportant-se'n d'aquest reconet de l'Empordà tan bon record com el que hi deixaran.

Pla d'Urgell

ARBECA. — Ha vist la llum en aquesta vila el periòdic quinzenal «L'Escut», defensor de tota sana ideologia. No cal dir que és pública en la nostra parla i que ha estat molt ben rebut.

MATARO

Els Jocs Florals

La composició que ha estat premiada amb la Flor Natural als Jocs Florals d'aquesta ciutat que porta per nom «Tarda de maig», lema «Retrobança», ha resultat ésser original del poeta En Josep M. Rovira i Artigas, el qual ha elegit Reina de la Festa la bella senyoreta mataronina Na Mercè Spà i Tunyí.

Les festes de «Les Santes»

Ja s'ha fet públic el programa oficial de les Festes de les Santes d'enguany. Quasi totes les entitats organitzen diferents festes extraordinàries, distingint-se d'una manera especial el Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria, el qual ha organitzat alguns actes de distintes menes. Els principals periòdics mataronins preparen números extraordinaris; el «Diari de Mataro» en publicarà un el dia 24, i «Pensament Maria» de la Costa de Llevant, un el dia 24 dedicat a les Santes Patrones i un altre el dia 29 dedicat als Jocs Florals.

El programa oficial és el següent: Dia 25.—A les nou del matí.—Ofici solenne a l'Hospital de Sant Jaume i Santa Magdalena.

A les onze.—Obertura de l'Exposició Rafael Estrany al Saló d'actes del Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria.

A les dues.—Repic general de campanes i dispar de tronades.

A les cinc de la tarda.—Festival Marítim organitzat pel Club de Natació Sabadell, Arenys, Barcelona i el del Centre de Dependents de la capital, amenant l'acte la Banda Municipal.

A les set.—Sessió necrològica a les Cases Consistorials dedicada a l'eminent patrici Miquel Blada (iniciador propulso del primer ferrocarril d'Espanya) i col·locació del seu retrat a la galeria de mataronins il·lustres.

Dia 26.—A les deu del matí.—Ofici solenne.

A la mateixa hora.—Almoines en espècie als pobres per la Junta de Protecció a la Infància i Repressió de la Mendicitat, delegada per l'Ajuntament, al pati de l'Hospital de Sant Jaume i Santa Magdalena.

A les cinc de la tarda.—Matines i Laudes al temple de Santa Maria.

A dos quarts de sis.—Sortida dels gegants i nans que recorreran els principals carrers de la ciutat.

A la mateixa hora.—Inauguració, a l'Escola d'Arts i Oficis, de l'Exposició de reproduccions de quadros d'En Viladomat.

A dos quarts de set.—A la Caixa d'Estalvis repartiment de premis als imponents. Tot seguit col·locació dels retrats dels directors primers N'Antoni Viada Ramon, i En Josep Fradera Llanes.

A dos quarts de deu.—Serenata al carrer de Pujol per la cobla lluro i l'orquestra Masnouense, ballada de sardanes i balls.

A les deu.—Concert per l'Orfeó Mataroní amb la Banda Municipal i el cor l'Armonia Matoronesa davant de les Cases Consistorials.

Dia 27.—A les nou del matí.—La Banda Municipal, des de la plaça de Pi i Margall, executant escollides marxes, recorrerà els carrers de Cuba, mercè, Rambla de Castellar, plaça de la Llibertat i Rambla de Mendizábal fins a les Cases Consistorials.

A les deu.—L'Ajuntament, precedit de la Banda Municipal i dels gegants i nans, des de les Cases Consistorials anirà, seguint el curs acostumat, a la parroquia de Santa Maria per assistir als Divins Oficis, cantant-se a gran orquestra la tradicional missa del malaguanyat patrici Mossèn Blanch, per la capella de música de l'esmentada parroquia augmentada amb elements de la capital i amb la cooperació de l'Acadèmia Musical Mariana. L'eloqüent orador sagrat reverend Salvador Rial, canonge penitencer de la Santa Església Metropolitana de Tarragona, farà el panegíric de les nostres patríes.

A les onze.—Sardanes a la plaça de la Llibertat per la cobla lluro.

A dos quarts de cinc de la tarda.—Partit de futbol al camp de l'Iluro S. C.

A la mateixa hora.—Partit de futbol al camp del C. D. Mataro.

A les cinc.—Ballada de sardanes to-

caades per la cobla lluro al Parc Municipal i dispar de focs japonesos.

A les set.—Solemne processó a llor de les Verges i màrtirs Juliana i Semproniana. El penó principal de la processó l'ha confiat l'administració de les Santes a la Comissió de festes del Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria, la qual Comissió estarà representada pel president En Lluís Andreu Vilaró, essent cordonistes els senyors N'Aureli Isern i Maristany i En Ramon Cantó Bombardó. Els penons de nois i noies són confiats a alumnes de diferents escoles. La processó seguirà el curs següent: Fossa Xic, Sant Simó, Beata Maria, plaça del Rei, carrer Bisbe Mas, Rambla de Mendizábal, Sant Josep, Moles, Carles Pardo, Rambla de Mendizábal, Barcelona, Sant Cristòfol, Pujol, Palau, plaça de la Constitució, Santa Maria i plaça del Rei.

A les deu de la nit.—Castell de focs artificials a la platja, davant del carrer de Sant Antoni, pel pirotècnic senyor Estalella, successor del «Relampago».

A la mateixa hora.—Sardanes a la plaça de la Llibertat per la cobla lluro.

Acabats els focs, concert davant les Cases Consistorials per la Banda Municipal.

Dia 28.—A les deu.—Divins Oficis al temple parroquial de Santa Maria, interpretant-se la missa, en la «major» del mestre Ribera.

A la mateixa hora.—Cerca-vila pels gegants i nans.

A les dotze.—Sardanes a la Rambla de Castellar per la cobla lluro.

A dos quarts de cinc de la tarda.—Partit inter-regional de futbol al camp de l'Iluro Sport S. C., disputant-se un trofeu.

A la mateixa hora.—Festival automobilista Gimkhana al camp d'En Gomis (carretera de Barcelona), amenant l'acte la Banda Municipal d'aquesta ciutat i la del Círcol de Sants.

A les cinc.—Festival popular al Parc Municipal. Hi pendran part l'Esbart Infantil del «Casal Catalana» d'aquesta localitat, la Banda Municipal i la cobla lluro, finalitzant la festa amb dispars de focs japonesos.

A les nou de la nit.—Concert extraordinari al Foment Mataroní per l'Acadèmia Musical Mariana.

A dos quarts d'onze.—Concert per l'Orfeó Mataroní al Círcol Catòlic d'Obrers.

A les deu.—Castell de focs d'artifici a la platja, davant del carrer de Sant Antoni pel pirotècnic senyor Morgades.

A la mateixa hora.—Concert per la Banda Municipal a la Plaça de Pi i Margall i ballada de sardanes per la cobla lluro davant les Cases Consistorials.

Dia 29.—A les deu.—Ofici a la parroquia de Santa Maria amb sermó.

A dos quarts d'onze.—Carrera automobilista Costa Mata, organitzada per la Penya Sport Matoronès, a la carretera de Mataro a Sant Andreu de Llavaneras, entre els quilòmetres 0 al 3, en la qual hi pendran part motociclistes, cotxes de turisme i de cursa, disputant-se la Copa de l'Ajuntament.

A dos quarts de dotze.—Jocs Florals al teatre Clavé-Palace, organitzats pel Centre de Dependents, amenant l'acte la Banda Municipal.

A les tres de la tarda.—Tir de colom a la platja davant l'estació vella, organitzat per la SSocietat de Capadors d'aquesta localitat.

A les cinc de la tarda.—Repartiment de premis al Parc Municipal als nois i noies de les escoles públiques i privades, per l'Ajuntament i tot seguit manifestació escolar de retorn a les Cases Consistorials.

A les cinc.—Partits de futbol als camps de l'Iluro S. C. i en el C. D. Mataro.

A les vuit.—Continuació, al temple de Santa Maria, de la Novena a les Santes.

A dos quarts de nou.—Clausura de l'Exposició Estrany.

A les deu.—Concert per la Banda Municipal a la Rambla Castellar, davant de l'Esport Matoronès.

Durant els dies de la Festa Major hi hauran funcions al Clavé-Palace, sessions cinematogràfiques als cinemes Gayarre i Modern, i balls al Centre Mataroní, Esbarjo Ateneu, Monumental Bosc organitzats per la Societat Iris, i als jardins del floricultor senyor Pera per l'Associació de Dependents del Comerç i de la Indústria.

LLEYDA

(Conferència de les 9.45 de la nit)

La festa major de la Bordeta. El dia de Sant Jaume celebrant la seva festa major la barriada de la Bordeta.

Demà a la nit sortirà la processó dels «Fanalets», i el dia 25 es farà solenne ofici a l'església de la barriada. També hi haurà balls, tardes i nit.

El Parc Sanitari

El conseller de beneficència de la Mancomunitat de Catalunya doctor Estadella va visitar dissabte el Parc Sanitari de la Mancomunitat acompanyat del director senyor Fontanals, dictant diverses disposicions. Ha estat nomenat practicant del sudit Parc don Josep Iglesias Gómez.

L'Estalvi

Les sucursals de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi de la «provincia» han fet, durant la setmana, les següents operacions: Impostions, 199.440 pessetes; reintegres, 174.101. Junes obren 45 llibretes noves.

Visita de l'ambaixador francès

Per noves particulars se sap que el dia 25 arribarà l'ambaixador francès a Espanya per anar a les obres de l'Energia Elèctrica de Catalunya a Capdellà.

Per a rebre'l arribaran el conseller francès a Barcelona i un enginyer de la companyia.

Altres noves

Divendres finí el termini per a presentar instàncies a la plaça d'oficial segon de l'Ajuntament. Diu que hi ha dues sol·licituts.

Ha acabat d'actuar al teatre dels Camps Elisis la companyia de comèdia de N'Artur Serrano.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

L'Escola de Comerç

En la sessió de l'Ajuntament s'ha acordat pendre part al concurs de la Mancomunitat de Catalunya per a crear Escoles de Comerç, nomenant una comissió dels regidors senyors Gilabert, Rabada i Segura per tal que juntament amb un representant de la Cambra de Comerç, facin les gestions oportunes.

Denúncia

L'Ajuntament ha designat al regidor senyor Rabada per tal que instrueixi un expedient per a depurar les denúncies que un regidor ha fet contra d'un altre.

La calor

Avui i ahir han estat dies dels més calorosos. Ahir les platges eren plenes i dels pobles veïns vingueren més de 50 carros carregats de gent que volien passar el dia a la vora del mar.

La canonja del doctor Sabater

El vicari general d'aquesta archidocesi, doctor don Miquel Serra, bisbe preconstituit de Canàries, va donar col·locació al doctor don Ramon Sabater de la canonja per oposició que va guanyar. Actuen de testaments els reverends mossèn Albert Ferrer i mossèn Sans Capdevila.

El doctor Sabater pendrà possessió dijous dia 26, després dels oficis. Felicitem al capítol de la Catedral Metropolitana, que tindrà entre els seus membres una glòria tan remarcable com és l'eminent arqueòleg, el qual, malgrat la feina que li donava el regentat de la parroquia de Sant Joan, tenia temps per a sos estudis i per a les seves ensenyances, especialment per a les d'arqueologia, en les quals és una acreditada autoritat.

Altres noves

Ahir jugaren a Reus el Reddís i l'Ampostà, guanyant el de Reus per 3 a 1.

—Avui ha estat a Tarragona, visitant el governador, el diputat senyor Requesens.

—Demà es reunirà la Comissió Provincial de Proveïments per a tractar de les subsistències, les quals cada dia pugen de preu.

Els Esports:

Futbol, Regates, Automobilisme, Tennis, Atletisme, Excursionisme, Aviació, Ciclisme, Natació, Hípica, &c.

Marítims

PERENOVAROSI TORNA CLUB

El segon festival organitzat pel C. N. B. portà a la seva piscina tanta concurrència com el primer dia, essent l'interès esportiu encara major que el primer dia.

Començà amb un partit de polo entre l'equip del C. N. B. i el Mataró compost per F. Majó, Turi-Casavella, J. Mañé, Cabot-Coll, P. Majó i un altre del C. N. B. format per Cruells, Portés-Salat, Galilea, Vila-Estape-Breus, guanyant aquest darrer per 2 a 1. Després d'un partit molt disputat, que tingué moments del més alt interès.

Tot seguit se féu una carrera internacional de 50 metres, estil lliure, guanya desenrollada en mig de l'entusiasme del públic, que arribava als nostres nedadors, arribant gairebé junts els dos primers, i classificants el Jurat com segueix: Macken, 30" 15; Pinillo, 30" 35; Venk, 31" 25; i quart, Fabregas.

Havent desafià el nedador Serany el F. T. C. quatre nedadors dels nostres que fessin un mínim de 20" a fer 400 metres contra el sol. B. hi oposà un equip format per Berdemàs, Peradejordi, Bretos i Coesa. L'hongarès sortí a gran tren, fent primer els 100 metres en 1' 17", però al segon centenar, ja portaven el cap els nostres amb 2' 47", fent també els 300 en 3' 47" i els 400 en 4' 13" 15, mentre l'altre sucumbí veritablement, havent arribat a 6' 17".

Una carrera infantil de 33 metres, social, reüní sis aspirants a campions, els quals, amb totes llurs forces lluitaren fins al final, guanyant En Gampier, en 24" 35; segon, Vilamar, 25" 5; i després Granicher, Sala, Llorca i el Gampier petit.

Els 200 metres relleus, en quatre estils, foren interessants, anant molt igualats fins a mitja carrera, en les dues manes de braçada, però prengué un lleuger avantatge el F. C. en l'over, aventatge que s'accentuà en el crawl, guanyant els hongaresos que eren Serany, Wenk, Wertesey i Machan, en 2' 30", mentre els nostres, Tusell, Costa, Trueta i Pinillo, feren 2' 35". Llargs aplaudiments.

Seguí una carrera de 60 metres entre equips de dos nedadors dels tres clubs locals, portada molt ràpidament i classificant-se: Ferrés (C. N. B.), 41" 55; Kloety (C. de M.), 42" 1"; Fontanet (C. N. B.) 44" 1"; Feliu (A.), 46" 3"; Jocsler (C. de M.), 49" 1"; i Laveria (A.), 49" 2".

Es feren també un seguit de salts de tota mena, de 5 i 8 metres, pels nostres Tort i Bellavista, i el gran Nagy, aplaudint-se la correcció i elegància dels primers i la justesa i seguretat del darrer en alguns salts mortals.

La darrera carrera fou de 200 metres, per equips de sis nedadors, semblant de primer antuvi, que els nostres havien d'ésser guanyadors, car a la primera mitja de la carrera portaven un lleuger avantatge, però finalment s'imposà la superioritat dels visitants, guanyant l'ur equip, for-

mat per Wenk Serany, Wertesey, Hervath, Machan i Kaseru, en 2 minuts, mentre els nostres, que eren Pinillo, Roig, Trueta, Fabregas, Peradejordi i Berdemàs, feren 2' 1" 25.

El final de festa fou un partit de polo entre l'equip del C. N. B. format per Cruells, Basté-Tusell, F. Gilbert, Pub-Ll. Gilbert-Amigó, i el del F. T. C., que era el mateix del dia anterior, fora el porter, que era En Kann. El públic seguí avidament les incidències del partit, ovacionant a En Gilbert, el qual, en començar, aconseguí un brillant gol, però els formidables etacs d'En Venk i Wertesey els feren entrar aviat dos gols a llur favor, i malgrat la brillant defensa d'En Cruells, el qual fou sovint aplaudit per les seves segures parades, no pogué impedir que a la primera part En Kaseru fes el tercer per als seus.

A poc de començar la segona part, una bella atrencada d'En Wertesey en val un altre, i tot seguit, un xut de prop li fa comptar el sisè pel seu bàndol, però els nostres, tot contrarestant els freqüents atacs contraris, juguen amb braó i una bella passada que rep En Gilbert li permet marcar el segon gol, i gairebé de seguida, una bella passada d'En Basté, després d'una formidable ensorrada del contrari, li ofereix ocasió per a marcar ràpidament el tercer. A última hora fan els hongaresos llur setè, acabant el partit en mig de grans aplaudiments a la bella tasca acomplida.

En fieta del gros èxit d'aquests festivals, el C. N. B. ha obtingut un retard en la marxa dels nostres visitants, i això permetrà un nou festival dimarts, a les deu de la nit, que ja esperem amb vera fruïció. Cal agrair al degà dels clubs de natació la bella obra que es va desenrollant.

Heu's aquí el programa de la vetllada internacional de comiat dels qui han aïllat tant l'interès pel futbol aquàtic, escoltant grandioses ovacions, és, per demés, atraient, ja que entre altres proves hi figurarà un partit de water polo entre els equips B i B; match de 50 metres crawl entre els famosos Wenk, Machan i el nostre recordman Pinillo; 100 metres over, entre Trueta, del C. N. B., i Wertesey; salts de vuit i cinc metres; exhibició del nou joc aquàtic Push-Ball, amb una pilota gegant; celebrant-se en últim terme el match-revenja de water polo entre els campions hongaresos i els catalans.

Els socis, amb sols ensenyar la patenta de juliol, tindran lliure accés a la piscina, l'edifici de la qual, situat a l'esclullera de Llevant, i en vetllada de revella, haurà de resultar insuficient.

AL CLUB MARITIM

Dimenge, al matí i a la tarda, es feren les anunciades eliminatòries d'outriggers a quatre, per a designar l'equip que ha de representar el Club als pròxims campionats d'Espanya, quedant vencedor l'equip: Pellicer, Verdugo, Pàmies, N. Ferrer i Atús (timoner). La regata fou amb el bot

«Ulisses» al matí, i «Qui sap», a la tarda.

Per a la prova de skiffs, no es presentà En Lasplazas, quedant així defensor del Club el campió de Catalunya, senyor Serramallera.

TURISME

Dimenge sortí d'excursió cap a les costes de llevant l'entusiasta yachman, soci del R. C. M., don Eusebi Bertrand i Serra, acompanyat dels seus fills Manuel i Joan, a bord dels seus yatchs «Merced» i «Giralda V».

L'excursió durarà tota la setmana, començant per assistir a la cèlebre processó per mar que tradicionalment es farà demà des de Lloret a la platja de Santa Cristina.

Acompanya els excursionistes, en qualitat de patró, el senyor Milleri.

CLUB DE NATACIÓ MATARÓ

Aquesta entusiasta entitat organitzada per al dia 25, o sia dimecres, a les cinc de la tarda, el seu IV Campionat local de Natació i gran reunió interclub, sota els reglaments de la F. C. de N. A., essent protegit per l'Ajuntament de la veïna ciutat.

El programa de la festa és el següent:

Carrera infantil, 30 metres (local): Primer, medalla de vellut; segon, medalla d'argent; i tercer, medalla de coure.

Carrera 400 metres. Estil lliure (interclubs): Primer premi, donatiu del Centre Mataroní; segon, medalla d'argent; i tercer, medalla de coure.

Carrera 250 metres. Relleus a cinc estils (braçada, espalla, over simple, doble over i crawl, 5 per 50. (interclubs. Equipa: Barcelona, blau-blanc; Sabadell, blau; Club de Mar, vermell; Arenys, groc; i Mataró, blanc.

Premis: Primer, cinc medalles d'argent; segon, cinc medalles de coure. Donatiu del diputat provincial En Josep Colomer.

Carrera neòfits, 50 metres. (Social): Primer premi, de l'alcalde N'Enric Arañó; segon, medalla d'argent; i tercer, medalla de coure.

Carrera 100 metres. Estil lliure. (Campionat local): Primer, medalla d'argent, donatiu de la F. C. N. A.; i detentor de la copa «Iluro»; segon, medalla d'argent; i tercer medalla de coure.

Carrera 20 metres. Relleus estil lliure, 5 per 50. (interclubs): Equipa: Barcelona, Sabadell Club de Mar, Arenys i Mataró; Primer, cinc medalles d'argent; segon, cinc medalles de coure. Donatiu del diputat provincial En Santiago Estapé.

Water-Polo. C. N. Mataró. A l'equip guanyador se li farà remesa de la copa donada pel diputat provincial el cte En Josep Maria Fradera.

Les medalles, premis de les careres I, II, IV i V, són costejades pel diputat a Corts En Lluís Morat. La carrera i està reservada als nedadors locals que no tinguin més de 15 anys.

La IV ho està als socis de C. N. M que no hagin obtingut cap primer premi en concursos anteriors.

Queda prohibit als nedadors no concurrents i embarcacions que no siguin les del Jurat, circular pel trajecte escollit.

Amenitzarà l'acte la Banda Municipal d'aquesta ciutat.

Motor

EL III GRAN PREMI PENYA RIN

Definitivament, la gran manifestació automobilista que cada any ens prepara Penya Rin, tindrà lloc el dia 14 d'octubre, en el mateix circuit que els anys anteriors, o sia el de Vilafranca-Monjos-Almunia.

Indubtablement, l'elecció d'aquest circuit, en el qual fins ara s'han fet les majors velocitats registrades a Espanya, causarà satisfacció entre els nostres aficionats, que preveuen que en aquest III Gran Premi seran sobrepassats els 105 quilòmetres per hora de promedi fet per Les Gunies, el vencedor de l'any passat, i els 113 quilòmetres per hora amb que «Deo» establí el record de la volta més ràpida.

Aquestes suposicions són més fonamentades perquè a la secretaria de l'entitat organitzadora, que ha començat a circular invitacions a les cases constructors d'Espanya i de l'estranger, s'han rebut ja les millors impressions referent a la participació de marques i conductors que l'any passat ens admiraren, així com la d'altres també de gran renom, unes i altres en llur majoria amb majoria amb nous models capaçs de velocitats molt superiors, sobre el triangle Vilafranca-Monjos-Almunia, la reparació del qual s'inicià aviat.

La Junta Directiva de Penya Rin, constituïda en Comitè organitzador, ha començat activament els preparatius perquè el III Gran Premi Penya Rin no desmereixi dels anteriors, ans bé els superi en tots els seus aspectes.

Aviat el president de la Penya, En Joaquim Molins, es traslladarà a Madrid per a realitzar algunes importants gestions relacionades amb l'habilitació del circuit i altres detalls d'organització.

Conexors de la voluntat i capacitat dels elements de la Penya, no és aventurat vaticinar que el III Gran Premi Penya Rin de voitures serà el gran esdeveniment anyal acostumat.

Confederació Esportiva de Catalunya

En la darrera reunió del Consell Superior celebrada la setmana passada, sota la presidència del nostre il·lustre amic En Joan Ventosa i Calvell, i amb assistència de la majoria dels individus que la componen, es va tractar extensament de la distribució dels cabals que, procedents de la subvenció de l'Ajuntament, hagin d'ésser remesos a les respectives Federacions, per tal d'ajudar en alguns casos als treballs meritoris que fan per la implantació de nous esports a la nostra terra, o bé per facilitar-los el desenrollament dels amplis programes que preparen per la vinent temporada, com entrenament per la VIII Olimpíada.

Es fixaren les normes de distribució, així com les garanties que la C. E. de C. ha de pendre envers les Federacions, per tal que no resulti en cap cas defraudada la confiança que es atorgui i, sobretot, la que l'Ajuntament diposita en l'entitat cabdal dels esports a Catalunya.

Es va acordar acceptar amb agratament el donatiu d'una formosíssima copa d'argent d'aurat, oferta pel president del seu Consell Executiu, senyor baró de Güell, en concepte de challenge, encarregant a la comissió tècnica l'establiment d'unes bases per a la seva concessió anyal; així com la d'altres grandioses també i d'un altíssim valor, oferta per la vella revista «Stadium» (que aquests dies ha estat exposada en un important establiment de la plaça de Catalunya, cridant fortament l'atenció de tothom per la seva bellesa), a la bona memòria del malaguanyat company En Josep M. Casades, qui en fou redactor en cap, per ésser atorgada anyalment a l'entitat esportiva que, a ju-

dici de la C. E. C., hagi portat a cap l'acte més important durant l'any.

Aquestes còpies, amb la Sherill, formen ja un fons respectable en mans de l'entitat, per encoratjar l'actuació pro-esports en diferents formes, i així li permetrà complir un dels calers de la seva raó d'existència.

A proposta de la presidència, el Consell va declarar que veuria amb especial complaença la pràctica de la gimnàstica a l'aire lliure per equips, tant de col·legis d'infants o escolars d'ensenyament superior, com de clubs d'esport o nuchis d'altra mena, i qui seria molt del seu gust que així com són renomats mundialment els aplecs anyals de les societats gimnàstiques franceses, suïsses, sueques, alemanyes, etc., dels Sokols txeco-eslovacs i altres, s'ajuntessin aquí un cop per any, que podria ésser la diada de Sant Jordi, patró de la nostra terra, els nuchis dispersos que practiquen la gimnàstica ideal i fecin a tothom, amb la seva actuació, la transcendència d'aquestes practiques per l'enfortiment del nostre poble i aquesta a crear costums que perduresin en nosaltres.

Davant de la transcendència de l'organització per l'Automòbil Club de Catalunya d'una carrera per cotxes de dos litres, per d'aquí pocs mesos, la C. E. C. va acordar encoratjar-la i oferir-li un premi en la forma que s'acordarà concretament més endavant. Igual criteri es fixarà en cas que es portés a cap el projecte d'una gran carrera internacional per canots automòbils.

La reunió fou ben profitosa per la vida del nostre esport futur.

Atlètiques

CAMPIONATS DE BARCELONA

En el camp de l'Europa dimenge, al matí i a la tarda, es van celebrar les eliminatòries d'aquests Campionats.

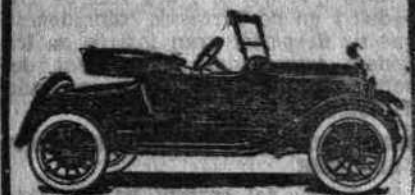
Els resultats foren els següents: 100 metres liso. Primer semifinal: Primer, Casas (F. C. B.); segon, Cebrian (Independent); tercer, Badias (C. N. B.). Segona semifinal: Primer, Serradell (R. C. D. E.); segon, Casas (F. C. B.); tercer, Sabater (C. N. B.).

5.000 metres marxa. No es va celebrar, per presentar-se només deu atletes, els quals quedaren classificats per a la final.

Llançament de pes: No es va fer per presentar-se només sis atletes, els quals quedaren classificats per a la final.

Automòbils Dodge Brothers

Fort, resistent i econòmic

Model 1923

Nous preus de propaganda

Exposició i venda:
Diputació, 45 - Tel. 833 H.
Barcelona

Automòbils Delahaye

sol·licita una prova

Bruch, 166

CITROËN

L'automòbil més econòmic

cost i entreteniment

5.500 Pts.

AGENTS: Autolocomoción, S. A. - RAMBLA DE CATALUNYA, 90 - TELÈFON 422 G.

Salts de perxa: Només es presenten cinc atletes, els quals queden classificats per a les finals.

1.500 metres llisos, semifinals: Primer Pons (F. C. B.), 4 m. 22 s. 6/10; segon, Miquel (R. C. D. E.); tercer, Palau (independent); quart, Vinadé (C. D. E.); cinquè, Carles (C. C. D. E.); sisè, Daz (independent); setè, Miret (C. D. E.); vuitè, Barberà (R. C. D. E.); novè, Blat (F. C. B.); desè, Alguer (C. D. Europa).

400 metres llisos: No es fan per presentar-se sis atletes, que ja queden classificats per a la final.

A la tarda van continuar les proves, donant els següents resultats:

800 metres llisos semifinal: Primer, Palau (independent), 2 m. 9 segons 2/5; segon, Pons (F. C. B.); tercer, Miquel (R. C. D. E.); quart, Casadevall (R. C. D. E.); cinquè, Barberà (R. C. D. E.); sisè, Carles (R. C. D. E.); setè, Baldes (C. N. A.); vuitè, Elies (C. D. E.); novè, Alonso (F. C. B.).

200 metres llisos: No es fa, per no més presentar-se quatre atletes, que queden per a la final.

5.000 metres llisos: Primer, Miquel (R. C. D. E.), 17 m. 35 s.; segon, Mani (F. C. B.); tercer, Vinadé (C. D. E.); quart, Vives (R. C. D. E.); cinquè, Alabart (F. C. B.); sisè, Miret (C. D. E.); setè, Arbuli (F. C. B.); vuitè, Palau (independent); novè, Ramos (C. D. E.).

Salts d'embranchada d'altura: Han saltat el mínim 1 metre 40 mil·límetres cinc atletes. En aquesta prova En Tormo i En Llori, del C. D. Europa, van batre el record de Catalunya, en 1 m. 64 mil·límetres, que tenia des de l'any 1915 En Baguer, en 1 metre 61 mil·límetres.

110 metres amb tanques: Es presenten vuit atletes, que queden per a la final.

Llançament del martell: No es fa per presentar-se sols sis atletes, que queden per a la final.

Triple salt, semifinal: Primer, Bora (R. C. D. E.), 11 m. 25 mm.; segon, Casas (F. C. B.), 10 m. 90 mm.; tercer, Vintre (F. C. B.), 10 m. 70 mil·límetres; quart, Llori (C. D. E.), 10 metres 43 mm.; cinquè, Montané (C. N. A.), 9 m. 88 mm.; sisè, Buenviaje (F. C. B.), 9 m. 46 mm.

Llançament de disc: Es presenten sis atletes, els quals queden per a la final.

Llançament de javalina (clàssic): Primer, Alguer (F. C. B.), 35 metres; segon, Pífol (F. C. B.), 34 metres 20 mil·límetres; tercer, Llori (C. D. E.), 32 m. 60 mm.; quart, Calvo (C. D. E.), 32 m. 10 mm.; cinquè, Montané (C. N. A.), 29 m. 07 mm.; sisè, Baldes (C. N. A.), 28 m. 30 mm.

CAMPIONATS DE CATALUNYA DE BOXA PER A AFICIONATS

Dijous vinent, a la nit, se celebraran als jardins del Parc els combats de semi-final del Campionat d'aficionats, corresponent les dites finals als pesos mosca, ploma i walter, perquè el pes lleuger que, equivocadament, s'havia inclòs a les dites proves, és ja combat de final, per no haver-se presentat el pugil Roca, als quarts de final.

Tots els aficionats que han pres part en el campionat poden passar per la Federació per a recollir la seva invitació per a la vetllada de dijous.

En el pes walter, dels tres seleccionats que queden, dos són de Sabadell i un de Terrassa, coincidència que ha despertat gran interès en les ciutats esmentades, la rivalitat deportiva de les quals és ben coneguda de tothom.

CAMPIONAT DDE CATALUNYA D'ATLETISME

El dia 29 del corrent hauran terminat ja els Comitès Provincials de la F. C. d'A. els seus respectius Campionats d'Atletisme.

Els campionats de Catalunya se celebraran diumenge següent o sigui el dia 5 d'agost en aquesta ciutat al qual efecte han estat oficials totes les Entitats federades.

Aquests Campionats es regiran per un reglament especial que ha estat ja publicat, essent el seu aspecte principal el que solament podran pendre part els millors atletes de cada prova en els seus corresponents campionats Provincials, d'acord amb un quadro que figura en l'expressat reglament basat en les marques mínimes que exigeix la Federació Nacional per a poder ésser representat en els campionats d'Espanya.

Era desig del Consell Federal que aquests Campionats Catalans els aquest any per a la formació de resultats dels quals es consideraran quip que representarà a Catalunya en els Campionats d'Espanya, se celebraran a l'Estadi al qual efecte per conducte de la Confederació Esportiva de Catalunya es feren gestions sobre del Comitè de l'Exposició el

En
encaixar
coneixereu a un
home

Si estreny les mans energica i expressivament, concediu-li confiança; se la mereix. Observeu que sempre és correcte i dona al seu bon port la deguda importància. Si es presenta afeitad, ho estarà irreprotxablement.

Continueu aleshores la vostra informació i descobrireu que es tracta d'un entusiasta i asidu consumidor del

SABÓ GAL
per a la barba

forma a l'acte una escuma abundantíssima que no s'asseca a la cara. Suavitza la pell i estova en un minut la barba més dura, facilitant el pas suau de la fulla. No irrita, i, per tant, es innecessari usar desinfectants després d'afaitar-se. Una barreta dura més de mig any usant-la diàriament.

Perfumeria Gal-Madrid

Barra : 1'50
a tota Espanya

Ciclisme

Paris, 22. — Classificació general de la volta ciclista de França, recorregut: 5.401 quilòmetres.

Primer: Henri Pelissier, en 222 h., 15 minuts, 30 segons.

Segon: Bottechia, en 223 h., 46 minuts, 11 segons.

Tercer: Bellanger.

Quart: Tiberghien.

Cinquè: Alancourt. — Havas.

Londres, 22. — L'equip belga Persyn-Vandeveldt ha obtingut el triomf en la carrera ciclista dels sis dies. — Havas.

Barreja

CONFERENCIA PRO OLIMPIASME

Avui, dimarts, a les deu de la nit, a la sala d'actes de l'Ateneu Barcelo-

ni, el periodista Francesc Madrid donarà la seva conferència sobre «Catalunya a les Olimpíades». — Inactivitat del C. O. d'Espanya.

CLUB DEPORTIU IBERIA

A primers del vinent agost, el Club Deportivo Iberia, Secció d'Esports del Comitè del Partit Lliberal del districte X, d'aquesta ciutat, inaugurarà un curs pràctic de Cultura Física, en el camp del F. C. Poble Nou, a càrrec d'un competent professor, les lliçons del qual podran aprofitar gratuïtament tots els veïns de l'esmentat districte.

Aviat s'anunciarà l'obertura de la matrícula, publicant-se també el programa i condicions d'aquest ensenyament, que té per mèl cooperar a enfortir la raça.

Precedirà a l'acte inaugural del curs una conferència del president honorari de l'Iberia, demostrativa de que la més desitjable orientació dels clubs esportius és la de donar preferència a la cultura física, apartant-se, fins a cert punt prudencial, de l'esport-espectacle, ja que, davant del magnífic problema d'obtenir una generació forta i vigorosa per a l'esdevenidor, crear atletes olímpics i d'actuació vistosa, resulta d'interès molt secundari i d'escassa utilitat.

Els mestres i mestresses del districte X qui vulguin inscriure col·lectivament llurs deixebles per a

l'esmentat ensenyament, ho han de participar per escrit a la secretaria de l'Iberia, Sardenya, 269, baixos, amb expressió del nombre d'alumnes que matricularan.

TIR

Resultat de la tirada efectuada dissabte passat, per a empleats de Banca:

Primer premi: don Felip Nebot; segon, don Josep Martínez; tercer, don Josep Carreras; quart, don Josep Tureu; cinquè, don Ramon Novella; sisè, don Manuel Serra; setè, don Antoni Paul; vuitè, don Julià Aznar; novè, don Jaume Guardiola i desè, don Vicens Navarro.

Es dign d'esmentar-se la tirada del primer que obtingué l'elevada puntuació de 92 punts amb deu dispar, per la qual cosa fou molt felicitat.

Actua de jutge de camp, don Josep Esquena i de jurat els senyors Rotllan i Cruz.

Diumenge es tira amb gran afluència de tiradors el Campionat Regional de Fusell quedant pel següent ordre de classificació: Primer, don Josep Esquena; copa de la Reial Associació de Caçadors; segon, don Antoni Prevosti; tercer, don Joan Marimón; quart, don Ventura Bagaria; cinquè, don Emili de Cruz; sisè, don Enric Apèric; setè, don Francesc Masvidal; vuitè, don Bonaventura Duran; novè, don Angel Sales; desè, don Joan Co-

nill; onzè, don Camil Cots; dotzè, don Lluís Miró; tretze, don Josep Carreras; catorze, don Iluminat Cuenca; de quinze, don Baudili Puigdemolas.

Actua de jutge de camp don Manuel Rotllan. El jurat fou presidit pel coronel don Antonio de la Rubia, vicepresident de la Representació.

El pròxim dimecres festival de Sant Jaume a les nou es començarà el Campionat Regional i Mestria arma curta, sota les següents condicions: Arma, curta de qualsevol sistema o calibre; distància 50 metres; posició, de peu braç en l'aire; dispar 30; matrícula 5 pessetes, matrícula mestria, 5 pessetes. Premis: Copa del marquès de Foronda, medalla d'or i diploma de campió, 100 pessetes del Crèdit Lyonnais, 500 pessetes de la Representació i dues medalles d'argent.

La matrícula quedarà tancada el dia a les vuit de la nit procedint-se de seguida al sorteig.

EXCURSIO

La Secció Excursionista de la Joventut Nacionalista «La Falc» farà, demà, dimecres, una excursió a Blnes, Santa Cristina i Llorret de Mar. Lloc de reunió, a l'estació de França a les 7.50 matí.

CORREDISSES

Vida religiosa

Avui: Santes Cristina, verge i màrtir, i Aniceta i Aquilina, màrtirs. — Demà: Sant Jaume, apòstol, patró d'Espanya; Sants Cugat, Florenci i Felix, màrtirs, i Santa Valentina, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Santa Madrona: Flores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà, a l'església parroquial de Sant Pau.

La missa d'avui: Vigília de Sant Jaume, color morat. — La de demà: Sant Jaume, color vermell.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona del Remei, a Sant Jaume. — Demà, Nostra Dona de Bellem, a la seva església.

Adoració Nocturna: Avui, Torn de Sant Pasqual Bailon, a la parroquial de Sant Josep de Gràcia.

Vetlles en sufragi de les ànimes de Purgatori: Avui, Torn de Nostra Dona de la creu, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de la Nativitat del Senyor, a la mateixa capella.

Bisbat

— Ha sortit cap al Santuari de Nostra Senyora de l'Hort (Solsona), el cardenal arquebisbe de Tarragona doctor Vidal i Barquer, el qual es trobava a Barcelona des del diumenge de la darrera setmana.

— Ha arribat a Barcelona el bisbe d'Avila, doctor don Enric Pla i Deniel.

— Ha mort la religiosa del Convent de Beates Dominiques d'aquesta ciutat, Sor Maria dels Angels, Audinach i Mateu.

— Demà, dimecres, festa de Sant Jaume pre-dicada en aquesta Catedral Basílica el seu avor magistral.

— A Sant Pere del Masnou es començarà el dia 29 del corrent un solemne octavari dedicat al Sagratíssim Cos de Jesús, predicant-hi l'il·lustre jesuïta P. Josep M. R. Joan, Pvre.

Obituari

FUNERALS

Na Maria Masons, vídua de Nle dre Povera. Morí el dia 11 dels corrents, Avui, de deu a dotze, als Domínics.

En Vicens Via i Prieto. Morí el dia 6 de març, Avui, a les deu, a Sant Jaume.

ANIVERSARIS

Na Isabel Vilaplana Alayo de Rosmos. Morí el dia 24 de juliol de 1920, Avui, a dos quarts d'onze, a l'església de la Casa de Caritat.

En Ricard Vives i Junquera. Morí el dia 24 de juliol de 1922, Avui, de deu a dotze, misses al Bonaventura.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Dolors Bistol i Simon, vídua de Oriola Cortaça. Enterrada ahont d'ahir al Cementiri Vell.

En Victòria Palou i Dachs. Per voluntat del difunt no s'ha avisat l'hora de l'enterrament.

Es requereix indispensable que les notes que ens siguin tramessos per a la publicació vinguin redactades en català i amb nom i cognoms.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

MOVIMENT DEL PORT

Dilluns, dia 23.

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Rey Jaime II», de Mahó, amb càrrega general.
Vapor belga «Antoni», de Santander, amb càrrega general.
Vapor italià «Occident», de Gènova, amb càrrega general.
Vapor espanyol «El de Salsadegui», de Salsadegui, amb càrrega general.
Vapor italià «Ernestina», de Trieste, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Almazora», de Castelló, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Tambres», de Gijón, amb càrrega general i 48 passatgers.
Vapor anglès «Picton», de Buenos Aires, amb càrrega general.
Vapor italià «Bellaura», de Fiume, amb càrrega general.
Vapor italià «Bellena», de Marzagan, amb càrrega general.
Vapor anglès «Cinceros», de Vigo, amb càrrega general.
Vapor noruec «Ravensdal», de Vigo, amb càrrega general.
Vapor espanyol «La Guardia», de Marbella, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», de Palma, amb càrrega general i 33 passatgers.
Vapor espanyol «Villarreal», de Las Palmas, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Monte Toros», de Malaga, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Antonio López», de Cadix, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Santa Ana», de la mar, amb càrrega general.
Vapor alemany «Messina», de Gènova, amb càrrega general.
Vapor alemany «Holland», de Manila, amb càrrega general.
VAIXELLS DESPATXATS:
Veler italià «Fortunato», en llaut, cap a Gènova.
Veler italià «Raffaello», en llaut, cap a Porto Torro.
Veler italià «San Ciro», amb formatge, cap a Marzagan.
Veler francès «Le Croise», en llaut, cap a Gènova.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Tintoret», amb càrrega general, cap a Melilla i scales.
Vapor espanyol «Cataluña», amb càrrega general, cap a València.
Vapor espanyol «Cullera», amb càrrega general, cap a Gènova i scales.
Vapor francès «Chambray», en llaut, cap a Gènova.
Vapor italià «Bellena», amb càrrega general i càrrega, cap a Marzagan.
Vapor espanyol «Occident», amb càrrega general i càrrega, cap a Gènova i scales.
Vapor espanyol «Mercedes», en llaut, cap a Gijón.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general, cap a Palma.
Vapor espanyol «Rey Jaime II», amb càrrega general, cap a Mahó.

MERCAT DE BARCELONA

Dia 21 de juliol de 1923.

Cotització oficial dels preus corrents de cereals i altres articles facilitada per la Junta Sindical del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa de la Plaça de Barcelona:

Blat canelad de Castella, de 43 a 46 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat de la Manxa, de 45 a 45.50 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat d'Aragó, a 48.50 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat de l'Urgell, a 46 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat d'Extremadura vell, a 46 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat d'Extremadura juliol, agost nou, de 38 a 41 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat d'Extremadura Chucher juliol, agost nou, de 38 a 40.50 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Promedi del preu del blat de Castella, a 45 pessetes els 100 quilos.

Farines: Elaboració per cilindres: Extra blanca número 1, de 62 a 63.50 pessetes els 100 quilos; superfin blanca número 2, de 56 a 60; entera, de 60 a 62; segones, de 35 a 36.25; terceres, a 30; quarts, de 27 a 29; extra força número 1, de 80 a 135; segones, de 35.30 a 36; terceres, de 30 a 30.25; quarts, de 29.50 a 30.

Arros: Beniloch zero, de 53 a 60 pessetes els 100 quilos; Beniloch florit, de 62 a 64; Beniloch selecte, de 63 a 65; Beniloch matissat, de 63 a 64; bomba pur corrent, de 95 a 105; bomba pur superior, de 113 a 121.

Garrotes: de Vinaròs, de 19.64 (velles), a 21.42 (noves) pessetes els 100 quilos; roges, de 17.26 a 18.45; de Mallorca, a 15.47; d'Elvissa, a 15.47; d'Alfons, a 21.42 (velles) a 20.83 (noves); de València, de 19.04 a 19.64; de Xipre, a 21.72; de Gandia, a 21.42.

Despatxes: de segoneta, a 6.90 pessetes els 100 quilos; de segoneta, a 6.78; de segoneta menut, a 6.92.

Escalola: de Sevilla, a 65 pessetes els 100 quilos; estrangera, de 53 a 57 pessetes.

Civada d'Extremadura, de 33.50 a 34.50 pessetes els 100 quilos; de la Manxa, de 33.50 a 34.50; de l'Argentina disponible, de 31 a 31.50.

Veues: de Bulgària, de 44 a 45 pessetes els 100 quilos; de Navarra, a 70; de Calat, de 51 a 53; de Màlaga rodones, de 50 a 51; de Màlaga cantellades, a 52.

Ordi: d'Extremadura nou, de 28.50 a 29; d'Extremadura vell, de 33 a 34; dels Estats Units, de 29 a 30.

Faves: d'Extremadura, de 52 a 54 pessetes els 100 quilos; del Marroc, de 50 a 50.50; de Mallorca, de 52 a 54; valencianes noves, de 52 a 54; de Mahó, de 70 a 75.

Favons: de Sevilla, de 50 a 52 pessetes els 100 quilos; de Xereç, de 52 a 53.

Moresc: del Plata disponible vell, a 30.50 pessetes els 100 quilos; del Plata disponible nou, de 31 a 31.50; del Plata embarcat juliol nou, de 25.10 a 25.45; del Plata embarcat d'agost nou, a 25; Yellow American 2, disponible, de 31 a 31.25.

Mill de la comarca, de 45 a 48 pessetes els 100 quilos.

Erps del país, de 46 a 47 pessetes els 100 quilos.

Llavor de canem de l'estranger, a 58 pessetes els 100 quilos.

Cigrons: d'Andalusia blancs, de 46 a 90 pessetes els 100 quilos segons número; d'Andalusia pelons, de 40 a 90 pessetes segons número; d'Andalusia alfarnats, de 70 a 110 pessetes segons número; moruns número 30, de 58 a 60; moruns número 28, de 42 a 44 pessetes.

Mongetes: tranquil·lon primerenques, de 105 a 108 pessetes; de Cast.

tella, de 113 a 116; cocorrosses de Castella, de 79 a 80; de Mallorca, de 99 a 102; de Galatz, de 65 a 68; del Danubi, de 41 a 42; de Xile, a 28.

Fesolets: estrangers, de 63 a 65 pessetes els 100 quilos; de Castella, de 79 a 73.

Llenties, de 105 a 120 pessetes els 100 quilos.

Guixes, de 47 a 48 pessetes els 100 quilos.

Nota. — Els preus s'entenen sense drets de consums, pesada la mercaderia sobre els carros, per compte del venedor, llevat dels preus cat.

MINI D'ALUMINI

Dia 21 de juliol de 1923.

En pols de color natural, a 148 pessetes els 100 quilos, despatxat en el magatzem de Barcelona.

En pasta de color gris, a 345 pessetes els 100 quilos, despatxat en el magatzem de Barcelona.

ZENO, PLOM, ALBAIALDE, MINI, ESTANY

Dia 21 de juliol de 1923.

Els preus que regixen són els següents:

	Pessetes en 100 quilos
Zeno: En lingots de primera fosa.	150
En lingots refinat.	180
Xapes número 3.	205
Xapes número 6.	195
Xapes número 7.	185

Xapes números 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 22 i 24.

Planxes ondulades números 13 i 14.

Planxes per a setinar paper.

Planxes per a calderes de vapor.

Discos i tires per a gibrells.

Claus de zinc.

Zencs amb especial per a piles Leclanché.

Piom: Tubs de piom pur de 6 mil·límetres a endavant.

Tubs de piom pur de 10 m/m.

Planxa de piom pur de 1, 1 1/2, 2, 2 1/2, 3 i 4 m/m.

Mini: Pur de piom en barrils de 50 quilos net.

Pur de piom en barrils de 100 quilos net.

Pur de piom en barrils de 200 quilos net.

Estany: 250 quilos net.

BACALLA

Dia 21 de juliol de 1923.

Aquesta setmana han arribat el vapor «Stat», amb 530 tones de bacalla d'Islandia.

Tantí ha arribat el vapor «Unión», amb 291 tones de bacalla d'Islandia.

Per al consum es cotitzen els següents preus:

Bacalla llibre superior, a 80 pessetes els 40 quilos.

Bacalla llibre de primera, de 72 a 74 pessetes els 40 quilos.

Bacalla llibre de segona, a 62 pessetes els 40 quilos.

Peixopaló, a 78 pessetes els 40 quilos.

Tripes de bacalla, a 300 pessetes els 40 quilos.

FARRATGES

Dia 21 de juliol de 1923.

Alfals d'Urgell de primera, a 21.50 pessetes els 100 quilos estació de Barcelona.

Alfals d'Urgell de segona, a 15.50 pessetes.

Palla d'Urgell, a 12.50 pessetes.

Palla del país, a 12.50 pessetes.

Palla curta d'Aragó, a 11 pessetes.

Palla per a embalatges, a 11.50 pessetes.

Palla per a omplir matriques, a 11.50 pessetes.

FRUITES I LLEUMS DEL PAIS

Dia 21 de juliol de 1923.

(Informació de la casa Miquel Valls i Salvadó)

Alls caparrats, a 42 pessetes la dotzena de forces.

Anetles amb closca molla, a 140 pessetes els 100 quilos; idem amb closca forta, a 60; idem en gran Esperança de primera, a 330; idem en gra de Mallorca escollida, a 285; idem en gra de Mallorca propietari sense setos, a 270.

Escalola de Sevilla, a 60 pessetes els 100 quilos; de Mazagan, a 55; Alhucemes, a 85.

Mongetes blanques: de Barco d'Avila, a 125 pessetes els 100 quilos; de Mallorca, a 115.

Mongetes de color de Castella, a 85 pessetes els 100 quilos.

Matalluga en gra de Castella, a 300 pessetes els 100 quilos; de la Manxa, a 300 pessetes.

Veues de Sevilla, a 44 pessetes els 100 quilos.

Fesolets de Santa Coloma, a 115 pessetes els 100 quilos.

Arros bomba florit, a 115 pessetes els 100 quilos; bomba número 12, a 110; bomba número 10, a 105; amonquill número 2, a 60; selecte, a 64; glació (mate), a 66; farina d'arros, a 60 pessetes.

Avellanues: negreta escollida, a 80 pessetes els 100 quilos; garbellada, a 73; en gra de primera, a 290.

Cacauets: pelats, a 100 pessetes els 100 quilos; tres grans de primera, a 110; dos grans blancs de primera, a 110 pessetes.

Corní, a 425 pessetes els 100 quilos.

Llavor de canem, a 65 pessetes els 100 quilos.

Xufes garbellades, a 115 pessetes els 100 quilos; idem coliter, a 105.

Datils Hallawae de primera, a 120 pessetes els 100 quilos.

Llenties, a 140 pessetes els 100 quilos.

Moresc del Plata, a 34 pessetes els 100 quilos.

Cigrons del sauc número 30, a 170 pessetes els 100 quilos; Xereç número 0, a 120; Xereç número 1, a 117; Xereç número 2, a 115; Xereç número 3, a 110; Xereç número 4, a 100; pelons números 54-57, a 75; pelons números 58-60, a 69; Mazagan números 28-29, a 66.

Nous escollides, a 110 pessetes els 100 quilos; coliter, a 105.

Panses de Màlaga, quarts, a 15 pessetes la caixa de 10 quilos.

Pinyons de Castella, a 330 pessetes els 100 quilos.

CACAU

Dia 21 de juliol de 1923.

Després de la vaga, s'ha iniciat un fort moviment d'operacions en aquest gra, del qual han passat de primeres a segones mans més de 7.000 sacs, procedents de Fernando Poo.

Queden, doncs, solament uns 34.000 sacs en primeres mans, que sembla que podran ser venuts amb relativa facilitat abans de les arribades de col·lita nova, que seran cap a primers de novembre.

Els preus continuen iguals, però amb millor tendència.

Fernando Poo extra, a 305 pessetes el quilo.

Fernando Poo superior, a 3 pessetes el quilo.

Fernando Poo corrent bo, a 280 pessetes el quilo.

Fernando Poo corrent baix, a 265 pessetes el quilo.

Aquests preus s'entenen per quilo net i drets de Duana pagats.

HORTALISSES I FRUITES

Dia 21 de juliol de 1923.

(Informació Matutano)

Alls d'primers, de 36 a 40 pessetes la dotzena de forces; de segona, de 30 a 36.

BORSA DE BARCELONA

23 de juliol de 1923

COTITZACIO UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS

VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nords a 67.50 i a 67.65, Alacants a 67.50 i a 67.55, Aigües a 119.25, i Transversal a 164.00, i queda sol·licitat a 165.00.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 67.75 a 67.85 i a 67.90, Alacants de 67.65 a 67.75, Andalusos a 56.10, Colonial a 67.00 i a 67.15, Crèdit i Docs a 16.25, Aigües a 120.00, Gran Metropolita de 150.00 a 152.00 i a 151.50, i Transversal de 167.00 a 168.00 i a 168.50.

Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords a 67.85 i a 67.55, i d'Alacants a 67.75.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca de dissabte al matí a la d'aquest matí, es puja 0.10 de Nords i d'Alacants.

De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es puja 0.20 de Nords i d'Alacants.

COTITZACIO DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 41.95; suïssos, 124.50; belgues, 35.10; lliures, 32.15; lirs, 30.70; dolars, 6.995; marcs, 0.004, i coronas 0.0125.

AL COMPTAT. COTITZACIO DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETI OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7.10, a 99.25.
Barcelona Traction and Light Power 7.10, pref., a 110.00.
Compania Espanyola de Colonització 6.10, a 94.50.
Foment d'Obrers i Construccions 6.10, a 95.00.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 88.50.
Ferrocarrils de Catalunya 6.10, a 100.00.
F. C. Cremallera de Montserrat 6.10, a 99.00.
Gallega d'Electricitat 6.10, a 93.00.
Grans Molins Bascos 6.10, a 94.50.
Mines de Potassa de Siria 7.10, a 99.50.
Gran Metropolita 6.10, a 97.50.
General Tramvies de Barcelona 6.10, a 100.65.
Hotel Ritz 7.10, a 91.00.
Ajuntament de Sevilla 6.10, a 94.00.
Productes Pirelli 6.10, a 96.00.
S. A. Colònia Güell 6.10, a 94.00.
Obligacions del Tresor Espanyol 4 1/2, a 100.60.

Advertiment. — Amb motiu d'ésser demà el Sant de la Reina Mare, i a la vegada ésser vigília de dia festiu, únicament hi haurà sessió al matí a l'Associació del Mercat Lliure de Valors, quedant, per tant, suprimides les de la tarda.

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers	Ajuntaments i Diputacions	Afiançat i hipoteca	Magadins Llevant 6.10
París, xec.	Municipi somestre.	2.10	83.50
Londres, xec.	1906 D.	2.10	101.75
Berlin, xec.	1907 D.	2.10	101.75
Vienna xec.	1912 B.	2.10	101.75
Roma, xec.	1912 E.	2.10	101.75
Brussel·les, xec.	1912 F.	2.10	101.75
Zurich, xec.	1912 G.	2.10	101.75
Nova York, xec.	1912 H.	2.10	101.75
	1912 I.	2.10	101.75
	1912 J.	2.10	101.75
	1912 K.	2.10	101.75
	1912 L.	2.10	101.75
	1912 M.	2.10	101.75
	1912 N.	2.10	101.75
	1912 O.	2.10	101.75
	1912 P.	2.10	101.75
	1912 Q.	2.10	101.75
	1912 R.	2.10	101.75
	1912 S.	2.10	101.75
	1912 T.	2.10	101.75
	1912 U.	2.10	101.75
	1912 V.	2.10	101.75
	1912 W.	2.10	101.75
	1912 X.	2.10	101.75
	1912 Y.	2.10	101.75
	1912 Z.	2.10	101.75
	1912 AA.	2.10	101.75
	1912 AB.	2.10	101.75
	1912 AC.	2.10	101.75
	1912 AD.	2.10	101.75
	1912 AE.	2.10	101.75
	1912 AF.	2.10	101.75
	1912 AG.	2.10	101.75
	1912 AH.	2.10	101.75
	1912 AI.	2.10	101.75
	1912 AJ.	2.10	101.75
	1912 AK.	2.10	101.75
	1912 AL.	2.10	101.75
	1912 AM.	2.10	101.75

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible . . .	15.49	00.00	15.28	00.00		00.00
Futurs:						
Juliol	14.88	14.56	14.46	00.00		14.62
Octubre	13.13	12.85	12.86	00.00		12.80
Gener	12.81	12.30	12.38	00.00		12.39
Març	12.42	N.	12.24	00.00		12.19
Maig	12.36	12.08	12.12	00.00		12.08

Alexandria	Agost	Octubre	Juniol	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futura Ashmouni	28.25	28.40	Juliol . .	14.55	14.35	00.00
			Nbre . .	14.95	14.75	00.00
Sakellaridis	28.90	30.75				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	27.25	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Juliol	26.49	26.25	25.88	00.00
Octubre	23.64	23.35	23.04	00.00
Desembre	22.22	22.37	22.70	00.00
Gener	22.95	22.62	22.40	00.00
Març	22.97	22.59	22.45	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	00.00	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Juliol	24.35	24.02	00.00	00.00
Octubre	22.55	22.29	00.00	00.00
Desembre	22.48	00.00	00.00	00.00
Gener	22.44	00.00	00.00	00.00
Març	22.47	00.00		00.00

Barcelona, 23 de juliol de 1923

Patates del buté, de 12 a 15 pessetes els 100 quilos; de bolado, de 15 a 20.
Pèsols del país, de 4 a 6 pessetes els 10 quilos.
Mongetes tendres, de 2 a 3 pessetes els 10 quilos.
Tomàtocs del país, de 6 a 10 pessetes els 10 quilos.
Pèsols d'Aragó, de 5 a 8 pessetes els 10 quilos.
Brèssacs, de 10 a 12 pessetes els 10 quilos.
Aubergines, de 8 a 10 pessetes el centenar.
Llimones, de 3 a 6 pessetes el centenar.
Ensalms, de 0'50 a 0'75 pessetes la dotzena.
Escaroles, de 0'25 a 0'40 pessetes la dotzena.
Platans, de 1'20 a 1'40 pessetes la dotzena.

MERCAT D'OLIS

Dià 21 de juliol de 1923.
(Associació General de Negociants d'Olis de Barcelona)
Corrent bo (45 duros carga), a 196'65 pessetes els 100 quilos.
Corrent superior (46 duros carga), a 200 pessetes els 100 quilos.
Classe fina (53 duros carga), a 230'43 pessetes els 100 quilos.
Classe fina extra (51 duros carga), a 265'21 pessetes els 100 quilos.
La falta d'existències, degut a l'actual conflicte, i els preus sostinguts en els mercats productors, fan que la venda en plaça continui en els mateixos preus.

Olis de pinyola

De color verd de primera, de 104'24 a 108'69 pessetes els 100 quilos.
Groc de primera, de 113'04 a 117'39 pessetes els 100 quilos.
Groc de segona, de 108'69 a 113'04 pessetes els 100 quilos.
Acabada la campanya, es mantenen els preus fènics.
(Sense envases.)

Olis de coco

Blanc (amb envàs), a 165 pessetes els 100 quilos.
Cochin, a 210 pessetes els 100 quilos.
Palma, a 190 pessetes els 100 quilos.
Preus sostinguts.

Olis de llinosa

Cru, a 180 pessetes els 100 quilos.
Cuft, a 188 pessetes els 100 quilos.
Incolor, a 210 pessetes els 100 quilos.
En caixes, vuit pessetes més els 100 quilos.

Mercat term.

Olis de cacauet
Corrent industrial (amb envàs), a 165 pessetes els 100 quilos.

Refinat comestible (sense envàs), a 185 pessetes els 100 quilos.
Les operacions han estat escasses.
Arribades de la setmana
Han arribat a l'estació del Morrot 26 vagons d'oli del país.
Han quedat a l'estació set vagons d'oli.

MERCAT VINICOLA DE BARCELONA

Dià 21 de juliol de 1923
(Informació facilitada per l'Associació de Magatzemistes i Exportadors de vins de Barcelona.)

Preus per grau i hectolitre i mercaderia posada al celler del col·lector:
Penedes: blanc, a 150 pessetes; negre, a 140 pessetes.
Camp de Tarragona: blanc, a 175 pessetes; negre, a 150 pessetes.
Conca de Barberà: blanc, a 140 pessetes; negre, a 125 pessetes.
Priorat: negre, a 175 pessetes.
Vilanova i Geltrú: negre, a 140 pessetes.
Igualada: negre, a 130 pessetes.
Martorell: blanc, a 175 pessetes.
Manxa: blanc, a 135 pessetes.
Alacant: negre, a 2 pessetes.
Mistela blanca, a 250 pessetes.
Mistela negra, a 240 pessetes.
Moscatell, a 300 pessetes.

(Prohibida la reproducció si no s'esmenta la procedència.)

ADOBS

Dià 21 de juliol de 1923.
(Informació de la casa J. Espinós, de Barcelona)

Superfosfat d'os de 18/20 d'acid fosfòric i mig de nitrogen, a 16 pessetes els 100 quilos.
Superfosfat de calc de 18/20 per 100 d'acid fosfòric soluble, a 12 pessetes els 100 quilos.
Superfosfat de calc de 16/18 per 100 d'acid fosfòric soluble, a 12 pessetes els 100 quilos.
Superfosfat de calc de 13/15 per 100 d'acid fosfòric soluble, a 10 pessetes els 100 quilos.
Sulfat d'amoniac de 20/21 per 100 de nitrogen, a 55 pessetes els 100 quilos.
Nitrat de sosa de 15/16 per 100 de nitrogen, a 43'50 pessetes els 100 quilos.
Sulfat de potassa de 90/92 per 100, equivalent a 49/50 potassa pura, a 33 pessetes els 100 quilos.
Clorur de potassa de 80/85 per 100, equivalent a 50/51 de potassa pura, a 31 pessetes els 100 quilos.
Materia orgànica còrnia natural de 10/11 per 100 d'entrogèn i 2/3 d'acid fosfòric, a 40 pessetes els 100 quilos.
Nitrogina Sant Jordi de 8/10 per 100 de nitrogen, a 35 Ptes. els 100 quilos.
Producte rosat Sant Jordi, a 60 pessetes els 100 quilos.

Sofres

Sofre Sant Jordi 98/100 per 100, a 12'50 pessetes els 40 quilos.
Sofre Sant Jordi extra fi 98/100 per 100, a 14'50 pessetes el sac de 40 quilos.
Sofre precipitat (gris), a 8 pessetes el sac de 40 quilos.
Sofre sublimat (flor), a 18 pessetes el sac de 50 quilos.
Sofre de terrós, a 27 pessetes els 100 quilos.
Sofre en canó, a 47 pessetes els 100 quilos.

MERCAT DE PONS

Blat, a 25 pessetes els 56 quilos.
Moresc, a 22'50 pessetes la quarta de 80 quilos.
Faves, a 24 pessetes la quarta de 80 quilos.
Llegum, a 25 pessetes la quarta de 80 quilos.
Ordi, a 15 pessetes la quarta de 80 quilos.
Civada, a 13 pessetes la quarta de 80 quilos.
Oli, a 7'50 pessetes el quart de quatre litres.
Vi, a 3 pessetes el cantí.
1 litell.
Aviram — Gallines, de 7 a 9 pessetes una; pollastres, a 8 pessetes el parell; conills, a 3 pessetes un.

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

BORSA DE PARIS	
4 per 100 Interior Espanyol	000'00
> 100 Exterior	000'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
> Alacant	000'00
> Andalusos	0'0000
Renda russa 5 per 100	00'00
> 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	590'00
Renda francesa 2 per 100	57'15
Accions Rio Tinto	2'721

PREMI D'OR (Preus de compra)

Alfons	131'50 percent
Isabel	135'00 » »
Unces mitges unces	131'00 » »
Quart d'unça	131'00 » »
1/16 d'unça	131'00 » »
Francs	131'00 » »
Dòlars	6'80 » »
Lliures	33'00 » »

Canvis facilitats per la Casa Soler i Torra Gans

PREUS DE COMPRA	
Bitllets:	
Francescos, 41'80	
Anglesos, 32'00	
Italians, 30'25	
Belgues, 34'50	
Suïssos, 32'00	
Portuguesos, 0'22	
Alemanys, 0'004	
Austríacs, 0'01	
Holandesos, 2'80	
Russos, 0'00	
Grecs, 0'00	
Suecs, 1'70	
Noruecs, 1'02	
Dinamarques, 1'10	
Romenys, 3'50	
Turques, 3'50	
Estats Units, 6'93	
Canadà, 6'20	
Argentins, 2'32	
Uruguais, 5'25	
Xilens, 0'30	
Brasilers, 0'65	
Bolivians, 1'75	
Peruans, 2'400	
Paraguais, 0'10	
Venezuela, 0'000	
Japonesos, 2'80	
Algerins, 40'80	
Egipcis, 31'80	
Filipines, 2'75	

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

Barcelona, 23 de juliol de 1923
DIVISES XECS NO COTITZADES OFICIALMENT

Portugal	0'30 ptes. escut
Argentina	2'405 » pes
Holanda	2'75 » flori
Suècia	1'865 » corons
Noruega	1'14 » »
Trecoeslovàquia	21'15 » 100 cnes.
Polònia	00'1 » 100 marcs

OR	
Alfons	31'50
Unces	31'00
Isabel	31'00
Quarts	31'00
Petit	31'00
Dòlars	6'80
Lliures esterlines	33'00
Francs	31'00

Jocs Florals de Mataró

Organitzats pel Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria

ANY 1923

Flor Natural. — A la composició núm. 8a «Tarda de maig». L.: La Retrobanga.
Accésit únic. — A la composició que porta per nom «La Fada de les Trens» llunyanes. Núm. 13a.
Reglament. — A la composició «Versos de guerra i d'amor». L.: Aquelles muntanyes. Núm. 5a.
Viola d'or. — A la composició «Vocació». Núm. 13a.

Premis extraordinaris

VEREDICTE
I. D'En Josep Puig i Cadafalch, president de la Mancomunitat de Catalunya, a la composició «Arcadi». Núm. 22a.

II. De l'Alcalde d'En Josep Aranda i Roda, a la composició «El Reat Supervivent». Número 13a.

III. D'En Lluís Moré i Català, diputat a Cort, a la composició «Les campanyes del Jaz-Baz». Núm. 13a.

IV. Del reverend arxiprest de Santa Maria i rector de Sant Joan i Sant Josep a la composició «Necessitat d'una llei, etc.». L.: La raó humana és la regla de la voluntat humana. (Sant Tomàs). Núm. 5a.

V. D'En Josep Colomer i Vellat, diputat pel districte, a la composició «A ma parlar». Núm. 13a. L.: O llengua catalana més dolga que la meua!

VI. D'En Jaume Estapé i Pagès, diputat pel districte, a la composició «Centar vull vostres amors». L.: Tot és llum. Núm. 22a.

VII. D'En Josep M. Fradera Padol, diputat pel districte, a la composició «Cançó del breu». L.: Sant Jordi del Corredor, etc. Núm. 22a.

VIII. Del Rnd. P. Joan Comellas, rector de les Escoles Pies, a la composició «Estudi crític sobre la personalitat literària de l'èpica patrí. Rnd. Josep Rius, de les Escoles Pies». L.: «Sine ira et studio». Núm. 22a.

IX. Del Rnd. Germà Director dels Germans Maristes de Valldemora, a la composició «La missió social del mestre cristià, etc.». L.: Al major increment de la pietat. Número 22a.

X. Del Rnd. P. Superior dels PP. Salesians, a la composició «A Maria Auxiliadora. Lema: «Auxilium christianorum». Núm. 22a.

XI. Del Circul Catòlic d'Obrers, a la composició «Dignificació del treball manual pel Cristians». L.: No és aquest el fill del fuster? Núm. 22a.

XII. Del president del Circul Catòlic d'Obrers En Salvador Casadella, a la composició «Aplec de dades sobre l'organització dels Antics Germans de Mataró». L.: El Círcul. Núm. 22a.

XIII. Del Foment Mataronès, a la composició «Dels motus pel·lengratges». L.: L'oració en el camí. Núm. 5a.

XIV. Del Centre d'Agricultors de Mataró i la Comarca, a la composició «El treball diví». L.: «Davant Gloria Rius» (Vaz). Número 22a.

XV. De la Unió Regionalista, a la composició «Cançó a l'home que treballa la terra». C'est de votre sœur, etc. Núm. 22a.

XVI. De la Joventut Nacionalista, a la composició «Cançó de la ruta». L.: «Albe l'aple motre diem». Núm. 22a.

XVII. Del Casal Català, a la composició «Deixadament». L.: Arbore florit. Número 22a.

XVIII. De la Societat Iris, a la composició «Folklore». L.: Fantasia. Núm. 30a.

XIX. De l'Il·lustre S. C., a la composició «La cultura física etc.». Núm. 22a.

XX. Del S. C., a la composició «Dos poemes urbans». Núm. 5a.

XXI. D'En Salvador Rius i Verdader, a la composició «Cançó del primer raïm». Núm. 14a.

XXII. De l'Associació Patronal de Senyors de punt, a la composició «Virtut moralitzadora del treball». Núm. 22a. L.: «Elabor prima virtutis».

XXIII. Del Centre Mataronès, a la composició «Cançó maternal». Núm. 22a. L.: La lluna nova.

XXIV. Del «Diari de Mataró», a la composició «El periodisme a Mataró». Número 22a. L.: Nubol i catèdric.

XXV. Del «Foment Marítim», a la composició «Crític catòlic sobre la polemica». Núm. 22a. L.: Oportunitat i veritat.

XXVI. De «El Liberal», a la composició «Clar de lluna». Núm. 22a. L.: «Pax».

XXVII. Del «Mataró Deportivo», a la composició «De la muntanya». Núm. 22a. Lema: Cap-respecte.

XXVIII. De Galanics, a la composició «El capità». Núm. 22a. L.: Novella curta.

XXIX. De l'Orfeó Mataronès, a la composició «El cant popular». Núm. 22a. L.: Art i Patria.

XXX. De la casa de don Joaquim Font, a la composició «La cerea cobeja». Número 22a. L.: X. X. X.

XXXI. D'En Rafael Batany, a la composició «Josep Cusachs». Núm. 22a. Biografia.

XXXII. Del Banc Urquijo, a la composició «Poemes paternalistes». Núm. 22a. Lema: Informar Digne, etc.

XXXIII. Del comitè de la Vall de Canet, a la composició «El salt». Núm. 18a.

Es cantaran la Salve i el Virolai en commemoració de la Verge tot els pomellistes.

A la tarda, al teatre-escola (carrer de Consell de Cent, 264), tindrà lloc una bonica festa patriòtica, en la qual s'estrenarà una obra dramàtica, original del conseller del dit Pomell, prenent-hi part l'Esbart de Dansaires «Verdaguer», qui donarà a conèixer el més escollit del seu repertori de balla catalana; hi haurà parlament pel senyor president i un delegat del Directori dels Pomells de Catalunya.
Es representarà la «Pagina viscuda», d'En Josep M. Folch i Torres, d'un per l'altre i

la divertida comèdia «El mestre de minyons» pel quadre escènica del Pomell «Verge de la Font-Caldes».
S'ha convidat bastants Pomells, els quals han promès l'assistència.
Els Pomells que no hagin rebut programes podran demanar-los per convida als aquestes ratlles.
Es prega a tots que hi assisteixin.

L'Aplec de Joventut

Heu aquí el programa del IV Aplec de Joventut que tindrà lloc, com cada any, a la joliva ermita de Nostra Senyora del Carmel, demà, festiu de Sant Jaume, organitzat per la Joventut Cultural Popular.

A les set del matí, sortida del lloc d'aplegu (Plaça de Rovira), sota el guiatge de la senyera i del banderí.
A dos quarts de vuit, alegri repic de la campanya anunciadora l'arribada de la comitiva.

A les vuit, Comú general, amb plaça preparatòria, que serà celebrada pel reverend senyor rector de la parroquia de Sant Joan de Gràcia, cantant escollits motets la secció coral de Joventut, sota la direcció del mestre de capella del temple de la Sagrada Família, En Francesc Pàmies. En obsequi a la Verge i per tal de contribuir a l'esplendor de la festa cantarà la «Pregaria a la Verge» la distingida triple Na Dolors Armand de Panella.

A les nou, esmorzar.

A les deu, jocs d'infants i del jovent, acabant-se amb enllestiment de globus.

A la una de la tarda, dinar.

A les quatre, esplai literari a l'altre llure. Seran recitats treballs seriosos i humorístics d'En Pitarra, d'En Vilanova, de l'Apelles Mestres i d'En Russinyol.

Aquest acte tindrà lloc a la terrassa de davant l'ermita.

Es recomana que durant la seva celebració no es destorbi l'audiència dels treballs amb frases ni enronaments.

A les cinc, sardanes a càrrec de la important cobla la Principal del Vallès, executant-se el següent programa:

«Per tu ploro», Ventura; «El salt de la cordina», Bou; «La cançó del taper», Casademont; «Camí del poble», Mayral; «Cançó de novella», Valls; «L'Aplec de Joventut», Rombar.

A les set, comiat a la Verge, amb el cant popular de la Salve Regina.

Acabarà la festa amb l'aviament de costes lluminosos.

D'espectacles

De tots els espectacles emocionants que s'han presentat a Espanya, i particularment a Barcelona, cap ha arribat a la importància i perill que el que presentat el disseny passat l'Empressa del Tívoli Park, en la persona de Cliff Aerts, el qual des d'una altura de més de 50 metres es llença a l'espai, verificant en l'aire una mitja tombarella per a cercar en la societat la mateixa posició en la qual es llença; voler demostrar el treball que executa Cliff Aerts tasca dura i incomparable. Cliff Aerts treballa cada nit a les 22 en punt, i en dies de festa, a les sis de la tarda.

Al carrer d'En Bot

Heu aquí el programa de festes de Sant Jaume que celebraran els veïns del carrer d'En Bot els dies 24 a 29.

Dià 24. — Nit, a les nou, inauguració de l'adornat i magnífica il·luminació elèctrica del carrer. A les deu, lluit ball amonitzat per la renomada Banda «Els Peirons».

Dià 25. — Matí, a les set, gran traca valenciana. A les onze, extraordinària audició de sardanes amb la cooperació del Grup Sardanístic Nou Escot, a càrrec de la cobla Barcinon. Tarda, a les tres, festes per a la mainada: sortija, carreres, etc., etc.

A les cinc, Teatre Títeres: primer, «La bruixa del bosc»; segon, «El pijo del barri». Nit, a les deu, ball de gala per la Banda «Els Peirons».

Dià 26. — Matí, a les set, al Convent de Carmelites Descalces de Santa Teresa se celebraran tres misses de difunts, en sufragi dels veïns morts durant l'any. A les nou, repartiment de bons als pobres del carrer.

Dià 27. — Nit, a les deu, grandios concert per la Rondalla Aragonesa.

Dià 28. — Nit, a les deu, lluit ball per la Banda «Els Peirons».

Espectacles

TIVOLI

El teatre més fresc de Barcelona
Companyia de vodevil
1 grans espectacles
SANTPERE - BERGES
Primera actriu ASSUMPCIO CASALS
Avui, dimarts, tarda, a les cinc.
Magnífica funció a
REUS POPULARS. BUTACA, 2 Pts.
El divertit vodevil en tres actes,
LA SEGONA NIT DE NUVIS
tres actes de broma continua.
Nit, a les deu. El vodevil de gran-
dors actiu de broma, en tres actes, de
Verneuil, traducció d'Amichatis,
LA POMA
NOT BARCELONA AL TIVOLI A
MURE. — Demà, festivitat de Sant
Jaume. Tarda: Programa colossal,
unes grandioses obres: BAIXANT DE
LA FONT DEL GAT I DON JOAN DE
SERRALLONGA. Graciosa parò-
dia de la famosa obra DON JOAN
DE SERRALLONGA, amb il·lustra-
cions musicals del mestre Pou. A la
nit: LA POMA.
Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Novetats

Convertit en el cinema més fresc
de Barcelona. Cada dia el sobre de la
nit amb les consabudes
VINT-I-CINC PESSETES

Avui, dimarts, sessions a dos quarts
de cinc de la tarda, i a les deu de
la nit. Primera jornada de la sèrie
d'Europa en tres jornades

A LES URPS DE LA BANDA

Projectant-se, també, la sentimental
pel·lícula marca Ambrosio, en quatre
parts, interpretada per Maria Roas-
ta, LA PAPALLONA DE LA MORT,
altres. El cartell no pot ésser més
suggeritiu. Esbarjo, emoció, bellesa,
i amb el sobre de la sort de
6 pessetes al qui li toqui.
Entrada única, 50 cèntims. Regala-
tes totes les localitats.

ELDORADO

Companyia cómica-lírica
PRADO-CHICOTE
Temporada popular. Preus econòmics
Avui, dimarts, tarda, a les cinc.

Nit, a les deu. La formosa jo-
guina en un acte i tres quadros,
de Daniel Poveda, LA BOLSA Y LA
VIDA. 25 i 26 representació de l'ex-
traordinàriament aplaudida fantasia
còmica-lírica en un próleg, un solt,
cinc inauguracions, una pel·lícula,
tres radiotelegrams i un HIM-
NE en prosa i vers, original de don
Emili G. del Castillo, música del
mestre Alonso, BARCELONA SE DI-
VIERTE. Exit ressonant i definitiu
prenent-hi part l'eminent tenor
EMILI VENDRELL, per al qual, el
mestre Alonso ha compost el formós
HIMNE DE L'EXPOSICIO EN BARCE-
LONA SE DIVIERTE, cantant, de-
més, la sentida sardana d'En Pep
Ventura, i l'aria de l'obra PEL TEU
AMOR. Gran sardana final, formant
part de l'orquestra el notable profes-
sor de tenora Albert Martí. Deu de-
coracions de Castells i Fernández,
Bulbena i Girbal i Joan Morales.
Pel·lícula de Studio Films. Vestuari
nou de la casa Peris Germans. —
Demà, dimecres, festivitat de Sant
Jaume Tarda i nit: LA ROMANTICA.
LA BOLSA O LA VIDA I BARCELO-
NA SE DIVIERTE.

TEATRE COMIC

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts
de cinc. LA PATRIA CHICA, LOS
DESCAMISADOS I LA BODA DE
LUIS ALONSO. Nit, a les deu. L'exit
del dia. La farsa lírica en tres actes
JAVE CESA!

Gran Teatre Espanyol

Avui, dimarts, 4 de juliol. Nit, a
les deu.

EL GRAN RAYMOND

amb canvi total de programa.

UNA DONA SERRADA EN DOS!

Demà, dimecres, tarda, a dos quarts
de cinc, i nit, a les deu.

EL GRAN RAYMOND

TEATRE GOYA

Companyia DIAZ-ARTIGAS
ALTA COMEDIA
ULTIMS DIES

Avui, dimarts, nit, a les deu, i
demà, dimecres a la tarda, últimes
de LA HORA DE AMAR. A la nit.
Comiat de la companyia. MALVA-
LOCA.

Teatre Barcelona

Coliseu de varietats. - Telèfon 514 A.
10 úniques sessions populars, 10.

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts
de cinc. Nit, a les deu. Projectió de
notables pel·lícules. Exit de la famosa
TROUPE PORTUGALLA cants i balls,
fados lusitans. Succés del celebrat i
fantàstic «siluetista» JOHANNYS.
Grandios i positiu exit de la eminent
i formosíssima cançonetista CONSOL
HIDALGO. Nou, selecte i exclusiu re-
pertori. Festuosa presentació. Ova-
cions delirants.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dimarts, tarda, sessió a les
cinc. Nit, a les deu. Programcs es-
tupendos. Les divertides pel·lícules: A
LA BONA DE DEU I COMPTE AMB
LA PROMESA! La formosa comèdia
SUPERSTICIO FELIC. La instructiva
i original NITS DE LONDRES, i re-
presa de la divertidíssima història
CHARLOT AL BASAR.

Diorama

Programa per a avui: MENYS-
PREANT ELS ALTRES. STANLEY A
L'AFRICA INEXPLORADA, setena
jornada, per George Walsh. A COR
VALENT RES L'ESPANTA. Còmica
de gran broma. EN LES XARXES DE
LA INTRIGA. ESCABETXINA INDIA,
gran broma. — Demà, dimecres, fes-
tivitat de Sant Jaume, grans sessions
a la tarda. Extraordinari i selecte
programa. A la nit, augment de pro-
grama i estrena de la interessant
superproducció del Programa Ajú-
ria UNA BONA AMBAIXADA.

Saló Catalunya

El local més fresc de Barcelona
Avui, dimarts, exit insuperable de
la grandiosa reestrena: ELS QUATRE
GENETS DE L'APOCALIPSI, colossals
triomf de V. Blasco Ibáñez; magis-
tral creació del simpàtic artista Ro-
dolf Valentino. Estrenes. ELS TRE-
BALLS D'ANABELA (Programa Ajú-
ria), per Billie Burke. UN VIATGE
PER MAR, còmica. — Dimecres, a
la nit, estrena del Programa Ajúria:

BOGERIA DE JOVENTUT. — Dijous,
reprea: L'ALIGOT, per Charles Ray.

Cine Princesa

Granvia Layetana. - Telèfon 1371
Tocant a la Plaça de l'Angel
EL LOCAL MES FRESC I COMODE
Avui, dimarts, grans estrenes. STAN-
LEY A L'AFRICA INEXPLORADA,
vuitena jornada. DOLOROSA ROSA
BLANCA. A COR VALENT RES L'ES-
PANTA. CHARLOT PREHISTORIC.
Dijous, estrenes, projectant-se LA
FABRICA.

NATACIO

Piscina del Club de Natació Barcelona
Escullera de Llevant

Avui, dimarts, a les deu del vespre
Revetlla de Sant Jaume
Curses de velocitat, relleus i darrer
Match internacional de

Water-Polo

entre

Ferencvárosi Torna Club

Campió d'Hongria i

Club Natació Barcelona

Campió de Catalunya i Espanya
Servei extraordinari de tramvies i
autòmibus. Els socis, exhibint la pa-
tent de juliol, tindran lliure entrada.

AL CIM DEL
TIBIDABO

Avui dimarts, revetlla de Sant Jaume
Gran il·luminació de l'Atalaia i de
tot el cim. A dos quarts d'una s'avi-
rà un gran castell de focs artificials,
rematat amb una traca valenciana.
Funcionaran totes les atraccions.

Talaia, Ferrocarril aeri,
Museu de guerra, etc.

Servei fins a dos quarts de dues de
la matinada.

MONTALEGRE

Conreria, Colonia Bosa, Font Monges

Servei diari d'autòmibus, des de
Badalona. Horaris i detalls Tel. 46-B.
3299-A i 685-B.

Frontó Principal Palace

Avui, dimarts, tarda, a tres quarts
de cinc. Dos interessants partits de
pilota a cistella. Nit, a un quart d'on-
ze. Colossal partit de pilota OSCAR
i SALSAMENDI contra VICENTE i
URQUIDI. Després es jugarà un se-
gon partit per aplaudits pelotaris.

PARC

Avui, dimarts, a la nit

REVELLA DE ST. JAUME

CONCERT PER LA

BANDA VERGARA

TRACA DE GRAN LUXE

PISTA DE GEL

TRES SESSIONS DE

PATINATGE CADA DIA

Jazz-Band Verdura. Acurat

servei de Cafè-Restaurant.

NOTA: EL PROPVINET DI-

JOUS

BOXA

SEMIFINALS DEL CAM-

PIONAT AMATEURS.

TURÓ
PARK

PARC DE MODA

Immensos jardins

Grans atraccions,

Avui, nit, Revetlla de Sant

Jaume, repetició de l'emo-

cionant espectacle

El Bòlid Humà

que es deixa anar des de

30 metres d'altura.

Concert per la Banda de Caçadors

de Plasència. Cafè-Restaurant de

primer ordre. Autòmibus de la Plaça

Catalunya al Turó Park.

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes an-

tiques i modernes, d'ocasió, que rea-

lizem a preus sumament econòmics.

MAS i ROCA

Camiseria - Corbateria - Gèneres de punt - Mitgeria

24 - 26 - PORTAFERRISSA - 24 - 26 - Telèfon 1754 A

Camises gran moda, amb colls i punys, joc 9'50 ptes. Tres, 27 ptes.
> forma novetat, obertes de dalt a baix, amb 2 colls . . . 12 ptes. Tres, 35 ptes.

CONFECCIO i MIDA ESPECIALITAT

Camises «Tennis» noi, de Panamà extra, en blanc i cru . . . 10'50 ptes. Tres, 30'50 ptes.
> Esport moda, zèfir fi, amb colls i punys cosits . . . 12 ptes. Tres, 35 ptes.

Vendes

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a
pes. Compru or, plata, platí,
brillants i perles.
Joaieria de J. Múñoz
Rambla de les Flors, 3 A
Cardenal Casañas, 8.

Pèl i pèl
moixí

EXTIRPACIO RADICAL

(Per l'electricitat)

Absolutament garantit

El desenvolupament del procedi-

ment elèctric que uso en el meu

gabinet, consisteix en:

Primer: Destruir per sem-

pre l'arrel.

Segon: No reapareixerà

mai més.

Tercer: No deixa cap se-

nyal.

Quart: No ésser dolorós.

Desconfeu d'instruccions!

Consultes d'informació de franc

De deu a dotze

DR. M. FOUS I BONET

Llúria, 39, pis tercer

(tocant a Cortes)

L. C. Smit & Bros

la marca dels que saben esco-
llir i reconeixen els incompa-
rables avenços tècnics d'a-
questa primera marca ameri-
cana amb col·lectes a boles.

JAON FREY

Barcelona, Rda. Sant Pere, 25

Secció especial de Vendes

Pianos

Caseta amb hort

i jardí a Sardanyola. R. Tres

llits, estanc.

Oportunitat

Urgeix vendre casa carrer Po-

layo, ben orientada, sòlida

construcció, renda 7 Hs per 100,

per 160.000 duros. Hospital, 24,

pral. De 7 a 8.

Venc casa

38.000 duros, facilitats de paga-

ment, bona renda amb lloguers

baixos. Tracte directe amb l'ad-

ministrador senyor Maxenchu.

Viladomat, número 156, pral.

De 2 a 4.

Enciclopedia

Espasa completa vend bon preu

Llibreria Universal, Rambla de

Santa Mònica, 14.

Paraigüer

modern vene. Villarreal, 46, ter-

cer, segona.

Venc una aca

jove i barata. València, 444, bo-

tiga.

Piano d'ocasió

Cordera, 13, botiga

Piano cedeixo

a baix preu, C. Universitat 98.

Cartes

Circulars

reproduïdes en l'aparell
MULTIGRAPH, inconfusi-
bles d'originals mecano-
grafiats.

Mobles

Fitxes

Carpets

Guies i tot el material per

als sistemes moderns d'or-

ganització d'oficines.

COPIES

originals a màquina

HAMMOND

per a escriptura, de tipus

canviables

Casa Garcia Suárez

39 - Rambla de Catalunya

Telèfon 4355 A

Gramola règia

preciosíssima, en fusta de ca-

oba amb artístiques aplicacions

de metall, dos diaframes i

una col·lecció de més de cent

discos (200 peces) d'operetes,

sarsueles, òperes, cançons, cou-

plets, músiques, etc., etc. Venc.

Costa més de 2.000 pessetes. Ho

venc per 150 duros. Preu únic,

Valladolid, 26, baixos.

Vilanova i Geltrú

Al passeig de Ribes Roges

tocant al mar, es construeix

un zàleu per a la venda

Informar per G. Vilanova

carrer del Teatre, núm. 15

Minerva

foli, tipus, perforadora i nume-
rador vend junts o per peces. Es-
critura 4700. Rambla Flors, 10
(anunciu).

A Vilabella

(Tarragona) vende casa de bai-
xos i pis capaç per a petita in-
dústria o fabrica. Ferrocarril,
algun, electricitat i telefon. For-
ta i tranquil i saludable. Rda.
Passeig de Sant Joan, 110, pri-
mer, segona, de 8 a 9 nit.

Llibres

baratíssims per a l'estiu. litera-
tura moderna espanyola, fran-
cesa, anglesa. Llibreria Uni-
versal. Rambla Santa Mònica,
número 14.

Ofertes

Comptador expert

amb dotze anys de pràctica en

tots els rams de Banca i

alguns comers dominants. Pa-

gels qualsevol de francès, de

castellà, de català, de gal·les, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

castellà, de gal·les, de català, de

Torreta amoblada

se illoga. Pàdua, 49. St. Gervasi

Llogu torre

amoblada a Caldes Malavella

(Vichy). R. Aragó, 371, pral. 2.

Magatzem gran

Indústria Dipòsit Elec. aigua.

R. Rambla Flors, 16, baixos.

Explèndid pis

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

GENERAL EN CAP

Madrid, 24, 12'30 matinalada

Avui s'assegurava que el general Alzupur ostentaria el càrrec de general en cap de l'exèrcit d'Àfrica, i que exerciria el càrrec en comissió.

A L'ESCOLA SUPERIOR DE GUERRA

Entre els militars, es comenta apassionadament l'esdeveniment en els exàmens de fi de curs celebrats aquest any en l'Escola Superior de Guerra, i a conseqüència dels quals s'ha fet demanar la separació del dit Centre, de 21 oficials de l'exèrcit.

EL CONFLICTE BANCARI

El director del Banc Espanyol de Crèdit, senyor Palma, ha fet a un periodista les següents manifestacions: A la Sucursal de Barcelona ha beneficiat la vaga, puix el personal era amic.

En pretendre seleccionar als millors, volgués el Sindicat imposar que es prescindís dels empleats més moderns, els quals eren els més capacitats.

A Saragossa funciona la sucursal normalment amb personal no sindicat. A Madrid totes les seccions estan ateses per empleats que no pertanyen al Sindicat.

Bona prova de que existeixen entorpeciments en les operacions, és el fet que havent ingressat avui de diversos clients, entre ells la Sucera, més de 600.000 pessetes, d'efectes a negociar, s'han despatxat amb normalitat.

El senyor Palma, afirma que és una pretensió anòmala la que té el Sindicat de voler que els sous es fixin segons l'edat dels empleats afectes al Banc, puix és dona el cas que hi ha nois joves que per les seves iniciatives i coneixements, estan en condicions de despatxar negociats d'importància.

El president de la Corporació de Sindicats Lliures, senyor Sales, estava avui molt ben impressionat amb relació a la marxa del conflicte bancari. Avui—deia—la tasca d'aproximació comença a donar els seus fruits.

He realitzat, a més de les que ja coneixen, altres gestions de les quals encara no se'n pot parlar.

Avui els puc transmetre la impressió que el conflicte de Banca i Borsa està a punt de resoldre's de manera favorable a les aspiracions del Sindicat.

Demà —ha afegit el senyor Sales— anirem a Saragossa, per a assistir a l'Assemblea del dia 25, d'on sortiran solucions que precipitaran la del conflicte bancari.

De moment, per a resoldre aquest, exigeix el Sindicat un milió de pessetes.

SINDICATS LLIBRES

Des de fa alguns dies, es realitzen treballs d'organització de Sindicats Lliures de diversos oficis.

Fins ara s'han inscrit prop d'un milió d'empleats, la majoria pertanyents a les Companyies d'assegurances.

Aviat se celebrarà una Assemblea en la qual quedarà definitivament constituït el Sindicat.

Els organitzadors topen amb l'hostilitat de la classe patronal, la qual amenaça amb acomiadar als seus empleats.

Ha visitat al governador civil, el senyor Ors, en nom dels Sindicats Lliures, per a protestar contra aquestes coaccions que poden donar lloc a incidents de violència.

INCIDENT PERSONAL

S'assegura que com conseqüència d'un incident esdevingut al carrer del Cavaller de Gràcia, existeix pendent una querrel·la personal entre el president de la Corporació General de Treballadors, senyor Sales, i el secretari del Banc de Bilbao, senyor Bastos.

SOLUCIO DEL CONFLICTE BANCARI?

Els senyors Sales, Montull i Ochoa s'han entrevistat amb el Director del Banc de Roma.

En sortir de l'entrevista el senyor Sales es mostrava molt ben impressionat.

Demà, dimarts —ha dit— esperem una carta del Director del Banc en la qual se'ns donarà la contesta que esperàvem.

Segurament quedarà resolt satisfactoriament aquest conflicte, i d'un moment a altre es reintegraran als

seus llocs els companys que treballaven al Banc de Roma, on, en el successiu es compliran les bases escrupolosament.

També han visitat el director del Banc de Cartagena per a tractar del conflicte pendent amb motiu d'un empleat que es nega a realitzar una operació referent a la casa Lazar Brothers.

L'entrevista ha transcorregut cordialment i s'ha arribat a un acord per virtut del qual l'empleat acomiadat tornarà a ocupar el seu lloc i no serà obligat novament, així com tampoc cap dels seus companys, a intervenir en les operacions que afectin als Bancs boicotejats pel sindicat.

MORT DE «CLAUDIO FROLLO»

Ha mort el conegut periodista Ernest López, que popularitzà el pseudònim de «Claudio Frollo».

DISCREPANCIES

Al ministeri de la Guerra es deia avui que entre l'Alt Comissari i els comandants generals de Ceuta i Melilla existien diferències.

S'assegura que el motiu del disgust era la darrera proposta d'ascensos.

El comandant general de Ceuta proposava per al manament dels regulars de Tetuan a un tinent coronel, i el senyor Silveira proposava un altre candidat.

Encara que l'Alt Comissari feu seu el criteri del general Montero, per esser facultat dels comandants generals fer les propostes d'ascensos, telegrafia després al ministre de la Guerra sostenint la seva anterior proposta.

S'afegia que per a evitar aquests raonaments proposava l'Alt Comissari el nomenament d'un tinent general subordinat a l'Alta Comissaria, que assumís el manament d'aquestes zones.

S'afegia a aquests rumors que no seria difícil que en tancar-se les Cortes el ministre de la Guerra dimitís el seu càrrec i passés a ocupar novament la «Jefatura» de l'Estat Major Central, exercint la cartera de Guerra un home civil.

CONSAGRACIO

A l'església dels Paülis es celebrà ahir la consagració de don Narcís d'Estenaga, nou bisbe de Ciudad Real.

Va oficiar de consagrant el cardenal doctor Enric Reig, arquebisbe de Toledo, actuant de prelats assistents l'arquebisbe de València, doctor Meló, i el bisbe d'Oviedo.

Han estat padrins del consagrat la duquessa de Goyeneche i el comte de Huete.

Una concurrència nombrosa i distingida emplenava per complet l'espaït temple exornat artísticament i resplendent de llums.

Acabada la missa s'ha cantat un solenne Te-Deum i ha començat la cerimònia del besaman que ha durat llarga estona, puix han estat innumbrables les persones que han desfilat felicitant al senyor Estenaga.

DESGRACIA

Cap a les onze del matí d'avui marxava per la plaça d'Orient, amb direcció a la d'Espanya, el doctor César Chicote, director del Laboratori municipal, ocupant un cotxe tirat per dues mules.

En arribar davant el Palau Reial una camioneta de les Peixateries catalanes per a evitar un encontre amb una carreta virà ràpidament, anant a topar davant amb el cotxe que ocupava el doctor Chicote tan fortament que la llança trenca el radiador rebent una de les mules un cop terrible, resultant ferida.

El cotxe, Eugeni Romero, fou llançat del pescant, resultant amb diverses contusions.

Miraculosament resultà il·les el doctor Chicote.

UN FERIT

Aquesta tarda ha ingressat a l'Hospital de la Princesa Angel Pastor González, que sofreix una ferida gravíssima produïda per una arma de foc.

El ferit procedeix d'Espinar (Segòvia), havent ingressat per ordre del jutge municipal del dit poble.

Signoren les causes de la ferida perquè el ferit, per la seva gravetat no ha pogut declarar.

ATAD DE FOLLIA

Els diaris de Madrid recullen dels de Mèxic el següent telegrama: Tampico, juny 26. —El consol d'Es-

panya en aquest port Francesc López Velazquez fou atacat ahir d'una manera repentina per un accés de bogeria quan, després de dinar es disposava anar al Passeig de Miramar.

El fet ocorregué al carrer del Matadero on el senyor Velazquez començà a despullar-se fins que diversos amics que es donaren compte de que no estava en l'ús complet de les seves facultats el detingueren alarmats pels forts crits que donava.

Moments després el consol d'Espanya quedà sotmès en un profund estat de paràlisi sense veure'n, sentir ni moure's, i així fou portat a la casa de salut de la Colònia espanyola, on diversos facultatius començaren d'atendre'l.

Se suposa que es tracta d'un cas d'anèmia cerebral originat pel fort paludisme que el senyor Velazquez pateix i que l'havia fet demanar el seu trasllat a Espanya estant en esopera que se li concedís aquesta llicència.

El trist succés ha causat una penosa impressió entre la colònia espanyola i la societat del port.

RETIR OBRER

Al saló de l'Ajuntament se celebrà demà a les onze una solemne sessió per a commemorar el segon aniversari de la implantació del règim obligatori del retir obrer.

En el dit acte es remetrà als obrers municipals les llibretes de pensió vitalícia a capital reservat, que el Municipi els regala i subvenciona l'Estat.

Presidirà l'alcalde concurrent al Consell patronal de l'Institut de Previsió i els representants patronals i obrers que han estat invitats a l'acte.

OFICINES D'INFORMACIO

S'ha signat una real ordre creant en la Direcció general de Comunicacions dues oficines d'informació, una de correus i una altra de telègrafs servides per personal d'ambdós cosos que tindran la missió d'informar al públic en tots els dubtes, reclamacions, queixes etc. que es refereixin als esmentats serveis.

Quan s'acabin d'organitzar les esmentades oficines es constituïran en l'hall del palau de comunicacions en pavellons distints i de fàcil accés al públic.

TEATRE INTIM

Dissabte tingué lloc en la càtedra petita de l'Ateneu una reunió prèvia per a tractar de la forma en que han de fer-se les representacions que del Teatre Intim d'Adria Gual van a celebrar-se a Madrid durant el pròxim hivern.

Anima d'aquest moviment és el senyor Rivas Cherif, que en unió dels organitzadors ens delectarà en el pròxim hivern amb l'organització de les representacions del Teatre Intim d'En Gual, que serà segurament una continuació de les felicitats portades a cap a Barcelona.

DE SANTANDER

Santander. — Ahir dimengre, es celebrà una missa al palau, oficiant el bisbe, assistint el príncep d'Astúries i l'infant.

A la tarda SS. AA. RR. anaren en auto al romiatge del Carme.

El públic, en veure la presència del regi visitant, l'ovacionà amb entusiasme.

Avui son esperats els balandres del Rei «Giralda VII», «Tòmino» i «Segundo».

El príncep i els infants han passejat aquest matí per la platja.

Passat demà arribaran donya Victòria, acompanyada de la duquesa de la Victòria i del comte de Salinas. Demà arribaran les haques del poble i la resta del personal de les cavalleries reials.

El dia 25 s'esperen al Palau als dues d'Alba, infant Ranier i Marqués de Pons.

DE SANT SEBASTIA

Sant Sebastià. — El Rei, acompanyat per l'infant don Ranier, ha recorregut ahir al matí el circuit automobilista.

A la tarda la reina donya Victòria, l'infant i el príncep assistiren a un partit de pilota que es celebrà al frontó Jal Alai, passejant després, en auto, per la població i els seus voltants.

La reina Cristina visità l'hospital de la Creu Roja, on fou rebuda per es altres infermeres, recorrent en la seva companyia totes les depen-

dències del benèfic establiment, al qual dedicà molts elogis.

—Amb una calor asfixiant i amb una gran gentada se celebraren les carreres de motocicletes.

A les vuit, els serveis del camp, que estigueren a càrrec de l'artilleria, estaven disposats.

Les notícies de les carreres es donaven per mitjà d'una trompeta.

A les nou del matí sortiren deu motos.

De totes aquestes se'n retiraren després cinc.

Als pocs moments de començar es retirà la motocicleta número 414, per haver-se trencat un dit el seu conductor Richard.

En el quilòmetre 7 es col·locà al davant el corredor Eduard Sanz, sobre moto Harley Davidson.

Als nou minuts amb nou segons, d'haver començat la carrera, passà per davant de la tribuna a una velocitat de 116 quilòmetres 819 metres.

Després marxà Mateo; després Rígenti, també a velocitats molt crescentes.

En la segona volta, al quilòmetre set, sofí una avaria la màquina de Lanza aprofitant la Mateo, que es posà al cap, passant per davant de la tribuna a una velocitat de 102 quilòmetres 85 metres per hora.

Repostà l'avaria de la moto de Lanza, aquest sortí a velocitat enormíssima.

En el quilòmetre catorze, en la volta següent, es posa altra vegada al davant en la carrera següent: Mateo amb una velocitat de 87,376 metres. Lanza augmenta cada vegada més la velocitat passant per la tribuna a 149 quilòmetres, emocionant granment el públic, el qual es mostra meravellat.

El recorregut es reduí de 25 a 20 voltes.

A tres quarts de dotze portava deu voltes.

El rei assistí a la carrera des de dos quarts d'onze, acompanyat de la reina Victòria, del príncep Ranier i el senyor Quilones de León.

A la una del matí ha acabat la carrera, triomfant Lanza, sobre Harley Davidson, recorrent 350 quilòmetres en tres hores 52 minuts 16 segons, portant una velocitat mitja de 90,650 metres.

El segon lloc l'ha aconseguit Rígenti, sobre Harley, que triga quatre hores, 19 minuts 32 segons.

En tercer lloc arribà Crimor, sobre Peugeot, en 4 hores, 33 minuts, 32 segons.

El quart li va correspondre a Mateo sobre Harley que féu el recorregut en 4 hores, 26 minuts, 42 segons.

Don Alfons cridà al guanyador a la tribuna regia, felicitant-lo.

El públic també el va ovacionar.

Les reines donya Victòria i donya Cristina esmorzaren al palau de Miramar.

El rei i el príncep Ranier i algunes autoritats esmorzaren a la caseta de les carreres.

RECTIFICACIO OFICIOSA

Madrid, 24, 2 matinalada.

En el Ministeri de la Governació han facilitat aquesta matinalada, una nota tramesa des del Ministeri de la Guerra.

La nota diu així:

«En alguns periòdics d'aquesta nit hi ha una notícia relacionada amb el nomenament d'un tinent general per al comandament de les Comandàncies d'Àfrica, i amb el suposat desacord entre l'Alt Comissari i els generals que exercirien aquells càrrecs, la qual notícia el ministre de la Guerra es creu amb el deure de rectificar immediatament, per la procedència que s'atribueix a la informació.

Està mancat en absolut de fonament l'origen oficial de la notícia i es plany el ministre que es recullen rumors sense confirmació, atribuint-los un caràcter que no tenen.

Pel que es refereix a l'escència mateixa de la notícia, és innecessària la rectificació.

La primera part ja fou desmentida pel president del Consell de ministres; i respecte a la segona, la prova més terminant de la seva inexactitud és la consideració que el Govern matè en els seus punts els mateixos comandants generals; està molt satisfet de la tasca que realitzava dintre de l'esfera d'acció que els està encomanada, i per consegüent, mai pot existir aquella desavinença de les esmentades autoritats amb l'Alt Comissari, que és la personificació del Govern i de la seva política en la nostra zona del protectorat.

LA PRESIDENCIA DE PORTUGAL

Lisboa. — Els partits que integren l'Assemblea Nacional tracten d'arribar a un previ acord sobre el candidat a la Presidència de la República. Ja han estat presents vuit hores però els partits estan molt dividits entre ells. — Havas.

NOVES PORTUGUESES

Lisboa. — S'assegura que el grup socialista ha acordat donar a la classe treballadora una orientació més revolucionària i més beneficiosa per als seus interessos materials.

—Aquesta matinalada circulaven rumors que s'anava a alterar l'ordre públic i en vista d'això, les autoritats adoptaren les oportunes mesures en previsió de qualsevol esdeveniment que es pogués produir.

—El senyor Sa Cardoso ha estat instat novament pels seus amics polítics perquè desisteixi de la renúncia de la seva acta de diputat, i de proposar que ha anunciat d'abandonar el partit.

—Comuniquen de Geres que el President de la República ha entrat a França convalescència.

—A la sessió nocturna que la Cambra dels diputats celebrà el dia 23 va quedar aprovat per cinquanta vots contra tretze, el suplicatori presentat pel Govern contra el diputat oficial de l'exèrcit, senyor Maia. — Havas.

ESTRANGER

Sèrbia i la pau de Lausana

Lausana, 23. — Els representants de Sèrbia han declarat que el seu país signarà el Tractat.

Han manifestat en efecte, que Sèrbia no pot acceptar determinades clausules econòmiques i financeres però que no obstant estaria disposada a firmar l'esmentat Tractat amb reserves.

La Conferència ha estimat i del·lrat que semblant procediment no era possible acceptar-lo i en conseqüència va a obrir-se un protocol d'addició, en el qual subsistirà la possibilitat d'entaular negociacions amb Sèrbia. — Havas.

El Japó recelós d'Anglaterra

Toquio, 23. — Malgrat d'haver declarat el Govern que considera el projecte del Govern britànic, d'establir una base naval a Singapur com una qüestió exclusivament de política interior de la Gran Bretanya, la premsa segueix comentant extensament aquesta qüestió.

El projecte anglès ha produït sorpresa en l'opinió pública, originant inclús alguna inquietut, i són molts els diaris que opinen que la política naval anglesa està prenent nous detors, i ha experimentat un canvi d'orientació.

A més, alguns diaris critiquen el projecte britànic, basant-se per a això en els recents acords de Washington i s'estranen de que el Govern de Londres no s'hagi peditat de que el seu projecte produïda, com en efecte ha produït, fonda impressió al Japó. — Havas.

Al Ruhr escassegen els queviures

Dusseldorf, 23. — El proveïment d'articles alimentaris, es realitza amb gran dificultat, no sols en les regions ocupades, sinó en tota l'Alemanya.

A conseqüència d'això, la població ha hagut de desistir del consum de carn.

Aquesta dificultat s'atribueix al fet que el Govern de Berlín ha posat a disposició del públic, insuficient quantitat de divises estrangeres.

Nombrosos Municipis i entitats comercials i financeres, s'han dirigit al Govern, demanant-li autorització per a poder imprimir bitllets amb caràcter de moneda auxiliar. — Havas.

Multes que es paguen

Dusseldorf, 23. — Són ja bastants els que, seguint l'exemple del burgmestre de Witten, han fet efectives les quantitats que els corresponia per l'impost del carbó, i per les multes que els havien estat imposades, per morositat. — Havas.